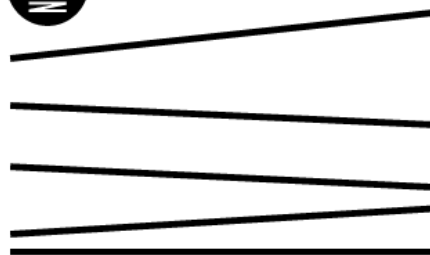

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Scott, Walter.; af Walter Scott ; Overs. efter
den engelske Original ved Simon Meisling.

Titel | Title:

Sanct Valentine's Dag eller den smukke Pige i
Perth

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Vol. 2

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : A. Soldin, 1828-1829

Fysiske størrelse | Physical extent:

3 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Sanct Valentine's Dag,
eller
den smukke Pige i Perth,
af
Walter Scott.

Oversat efter den engelske Original

ved

Dr. phil. S. Meisling,
Professor og Rector for Helsingørs lærde Skole.

Andet Bind.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Boghandler A. Soldin,
Fortunstrædet No. 148.

1829.

Anden Deel.

Første Kapitel.

Vi maae nu forlade de lavere Partier af vort historiske Drama, for at vende vore Blikke hen til de Begivenheder, som indtraf blandt dem, som vare af høiere Rang og besad en større Indflydelse.

Fra Vaabensmedens lille Bolig flyttede vi op i Monarchens Statsraadsal, og optage Historiens Traad der, hvor de opbragte Hovdinge bleve kaldte til Kongen, efter at Striden havde lagt sig. Misfornøiede traadte de ind, og skottede harmfuldt til hinanden, idet Enhver var saa udelukkende beskæftiget med sine egne indbildte Fornærmelser, at han var aldeles ude af Stand til at modtage fornuftige Grunde. Albany alene, rolig og snæ, syntes bestemt til at benytte deres Tvist til egen Fordeel, og bruge Alt, hvad der maatte skee, til at befordre sit eget Formaal.

Uagtet Kongens Mangel paa Fasthed steg indtil fuldkommen Frygtsomhed, hindrede dette ham dog ikke i, at antage et udvortes Skin af Værdighed, som svarede til hans høie Stilling. Det var kun naar han blev saa haardt angreben, som i den foregaaende Scene, at han aldeles tabte sin Holding. Overhovedet kunde man let

drive ham bort fra en tagen Beslutning, men sjelden ud af hans personlige Anstand. Han modtog Albany, Douglas, March og Prioren (thi disse ueensartede Bestanddele udgjorde hans saare blandede Statsraad) med Arthighed, forbunden med Stolthed, som mindede selv den trodsigste Lehnsherre om, at han stod for sin Konge.

Paa Monarkens Befaling havde de just sat sig, da Hertugen af Rothsay traadte ind. Med Ynde nærmede han sig til sin Fader, og, idet han knælede paa hans Fodskammel, bad han om hans Velsignelse. Med et Blif, hvori Faderømhed og Kummer kun slet vare skjulte, gjorde Robert et Forsøg paa at antage en bebreidende Mine, idet han lagde Haanden paa Hovedet, og sagde: "Gud velsigne dig, min tankeløse Dreng! og gøre dig flogere for dine kommende Aar!"

"Amen, du dyrebare Fader!" sagde Rothsay med en Tone, fuld af Tølelse, som ofte brød frem i hans bedre Dieblikke. Han kyssede derpaa Kongens Haand, og istædet for at tage Plads ved Bordet, stillede han sig bag Kongens Stol, saaledes at han kunde, naar han vilde, hvidske sin Fader i Øret.

Kongen gav Prioren et Tegn at tage Plads ved Bordet, paa hvilket laae Skrivmaterialier, hvilke, paa Albany nær, Ingen af de tilstædeværende Undersaatter forstode at bruge, uden han. Kongen aabnede derefter Mødet, idet han med Værdighed sagde:

"Vor Beraadslagning angif egentlig, I brave Lehnsvasaller! de usalige Tvistigheder i Høilandene, hvilke, efter det, som vi høre, staae ibegreb med at lægge vort Land øde, selv nogle faae Mile fra dette vort Hof. Men uagtet denne Ulykke er nær, har dog vor Skjebne og onde Mænds Raad opvækket en nye, som er os endnu nærmere, idet de

have bevirket Splid imellem Borgerne i Perth og de Riddersvende, som udgjøre Følget saavel hos Eder, mægtige Vasaller! som Andre, baade Riddere og Adelsmænd. Eder maa jeg altsaa først adspørge, hvorfor vort Hof bliver forstyrret ved sliq usømmelig Udfærd, og paa hvilke Maader dette kan bilægges? Broder Albany! siig du os først din Mening“.

“Efterfom, naadige Konge og Broder!“ svarede Albany jeg var omkring Eders Person, da Kampen begyndte, blev jeg ikke bekjendt med dens Udspring“.

“Og hvad mig angaaer“ sagde Prindsen, “da hørte jeg ikke andet Krigsskrig, end en Sangpiges Ballade, og saae ikke andre farlige Pile flyve, end Hasselnødder“.

“Og jeg“ sagde March, “kunde ikke blive Andet vaer, end at de stolte Borgere af Perth vare paa Tagt efter nogle Slynkler, som havde anbragt det blodige Hjerte paa deres Skuldre. Men de flygtede dog altfor iilsomt, til at de virkelig kunde være Karle, der hørte under Greven af Douglass“.

Douglass forstod Snærten, men besvarede den alene ved et af de gustne Uvindsblik, ved hvilke han var vant til at antyde sin dødelige Harm. Dog udbød han med stolt Fatning:

“Altsaa kan min Konge jo nok vide, at det maa være Douglass, som skal staae til Ansvar for denne svære Unke. Thi naa r var der vel Kamp og Blodsudgydelse i Scotland, at der jo ikke vare onde Tunger tilrede, for at beplette Douglass eller en Douglassmand, som den der havde været Marsagen? Vi have her fortræffelige Vidner! Jeg vil ikke tale om Hertugen af Rothsay, der knækkede Nødder omkaps med en Bisetøs, hvilket passer sig meget

godt for hans Rang, hans Nar og hans Forstand — han smiler? ja her kan han gjøre, hvad ham behager; jeg vil ikke forglemme et Baand, som han synes at have forglemt. Men her er Greven af March, som saa mine Karle løbe for de Perth'er Knolde! Jeg kan berette Greven, at Svendene, som følge det blodige Hjerte, rykke frem eller drage tilbage, alene efter deres Hovedsmands Bud, og altsom Scotlands Bedste kræver det“.

“Og jeg kan berette Greven —“ udbrod den ligesaa stolte March, hvem Blodet steg op i Ansigtet, da Kongen med eet afbrød ham.

“Stille, mine opbragte Lehnsmænd!“ sagde Robert, “erindrer Eder, i hvis Nærværelse I staae, og I, Douglas! fortæl os, dersom I kan, hvad Grunden var til denne Splid, og hvorfor Eders Svende, hvis Tjenester vi ere redebomme til at anerkjende, vare saa virksomme i denne private Tvist?“

“Jeg adlyder min Konge!“ sagde Douglas, og sænkede næsten umærkeligt det Hoved, som sjælden lod sig bøie. “Jeg drog fra min Bopæl i Karthånserklosteret gennem Highstreet i Perth med nogle Faae af mit sædvanlige Følge, da jeg blev vacr en Mængde Mennesker af ringere Stand, som flokkedes omkring en forslagt Pæl, paa hvilken var naglet denne Placat og Det, som ledsager den“.

Han tog frem af sin Bøffeltrøies Brystklomme en Menneskehaand og et Stykke Pergament. Kongen, som blev rystet og dybtbevæget, sagde: “Læs I op, Prior! og tag saa dette rædsomme Syn bort fra mig!“

Prioren læste: “I Betragtning af, at en Perth'er Borgermands Huus er igaar, Sanct Valentines Heligaften, blevet overfaldet af et Slags udsværende Nat-

tesværmere, som hørte til den Samling af Fremmede, som nu opholder sig i Perth — fremdeles i Betragtning af, at denne Haand blev huggen af Een af disse lovløse Volds- mænd i den Kamp, som derved blev foranlediget — da har Overdommeren og Byens Øvrighed vedtaget, at bemældte Haand skal nagles til Korset, dem til Haan og Foragt, som sliig Uorden have anlediget. Skulde Nogen af ridderlig Stand turde paaståae, at Saadant er uret- teligen gjort, da vil jeg, Patrick Charteris til Kinfrauns, Ridder, godtgjøre inden Skranken med ridderlig Vaaben Retmæssigheden af dette Document. Dersom Nogen af ringere Stand skulde benægte, hvad her er sagt, da skal der gives ham Møde ved Een af Borgerne i den skønne Kjøbstad Perth, i Overeensstemmelse med hans Stand. Gaa sandt beskjerme Gud og Sanct John den skønne Stad!“

“J kan vel ikke undres, min Konge!“ begyndte Douglas igjen, “at, saasnart min Capellan havde læst mig Indholdet af en saa ufædvanlig Kamse, jeg strax fik en af mine Vaabendragere til at nedrive et Seierstegn, der var i saa høi Grad værdende for Scotlands Ridder- skab og Adel. Deraf synes Nogle af disse kjæphoiede Bor- germænd at have grebet Leiligheden til, ved Skraal at fornærme de Bageste af mit Følge; men disse vendte He- stene om imod dem, og vilde snart gjort Ende paa Kam- pen, dersom jeg ikke havde givet dem udtrykkelig Ordre til, at de skulde følge efter mig paa saa fredelig en Maa- de, som dette Pøbelpak vilde tillade. Derfor kom de hid til Slottet paa en Maneer, der lignede et flygtende Corps, skjøndt de, hvis jeg havde givet Ordre til at drive Magt tilbage med Magt, kunde have stuftet Ild paa alle fire Hjørner af denne elendige Kjøbstad, og kvalt disse over-

modige Knolde, liig Ræveunger med en Biff brændende Lyng“.

“Men hvorfor siger Greven af Douglas“ svarede March, “at denne Udfordring er skeet ved overmodige Knolde? Jeg seer, at Sir Patrick Charteris’ Navn staaer derunder, og han er dog ikke skulde jeg troe, af nogen Bondefnolds Vt. Douglas selv, som tager sig denne Sag saa nær, kunde gjerne, uden at plette sine Hænder, tage Sir Patrick’s Handske op“.

“Greven af March“ svarede Douglas, “skulde ikke befatte sig med Andet, end med det, som han forstaaer. Mod den Ridder, hvis Familie nedstiger fra røde Robin, gjør jeg ingen Uret, naar jeg siger, at han er for let, til at lægges i Vægtstaaen imod en Douglas. Da kunde Urvingen efter Thomas Randolph snarere gjøre Fordring paa at faae Svar“.

“Og, paa min Ridderære! det skal heller ikke udeblive, paa Grund af at jeg ikke udbeder mig bemeldte Raade“ sagde Greven, og trak sin Handske af.

“Men vie dog, ædle Greve!“ sagde Kongen; “gjør os dog ikke saa grov en Fornærmelse, at ville her drive Eders Tvist til en Udfordring paa Liv og Død. Næst hellere Eders Haand, som nu er uden Handske, til den ædle Greve, og omfavn ham i al Kjærlighed, til Pant paa Eders gjensidige Hengivenhed for Scotlands Krone“.

“Ikke saaledes, min Konge!“ svarede March, “Eders Majestæ kan befale mig, at tage min Handske tilbage; thi baade den og hele min Rustning staaer under Eders Bud, saalænge jeg vedbliver at være Scotlands Krones Lehnsgreve; men skal jeg omfatte Douglas, da skal det være med Hænder, som ere forsynede med Jern. Farvel, min Konge! mine Raad virke intet her, og An-

dreß blive saa naadigen optagne, at det maaskee kunde være farligt for min personlige Sikkerhed, at tøve længere her. Gud bevare Eder, min Konge! for aabenbare Fjender og lumste Benner! Jeg gaaer nu til mit Herreslot Dunbar, og derfra vil I snart faae Nytt at høre. Farvel, Albany og Douglass! I spille høit Spil — seer blot til, at I spille det godt. Farvel, arme, tankeløse Prinds, som leger, ligesom en treaars Hjortekals, der er indenfor en Tigers Spring. Farvel, Alle! George af Dunbar seer det Onde, der kommer, men han evner ikke at afværge det. Lever vel!“

Kongen vilde have sagt Noget, men Ordene døde paa hans Læber, da han af Albany fik et Bink, at lade det være. March forlod Bærelset under stumme Gjenshissener af Raadets Medlemmer; ifkun Douglass gjengjældte hans Afskedstale med et Blik, hvori man læste foragtende Trods.

“Den Troløse gaaer nu hen“ sagde han, “og forraader os til Engellænderne — See ikke saa forfærdet, min Konge! jeg skal bevise hvad jeg siger — og endnu er der Tid til at hindre det. Udtal blot et eneste Ord, siig blot: “Læg ham i Lænker!“ og March kan endnu blive standset i sin Forræderreise“.

“Nei, ædle Greve!“ sagde Albany, som hellere saa, at de mægtige Grever skulde staae hinanden imod, end at den Ene skulde skaffe sig overveiende Magt, “en saadan Beslutning vilde være altfor hastig. March kom hid under Kongens Løfte om sikkert Leide, og det kan ikke bestaae med min Broders Ære, som Konge, at bryde det“.

Her bleve de afbrudte ved Trompetstød.

“Hertugen af Albany er udsædvanlig samvittighedsfuld idag“ sagde Douglass, “men det hjælper ikke, at

vi spille Ord; thi nu er det dog for fildigt. Det er March's Trompetere, og jeg tør bande paa, at han sætter i fuld Carriere, naar han er kommen uden for Sydsporten. Der kommer snart den Tid, da vi skulle høre Noget fra ham; men, gaaer det efter mit Hoved, skulle vi nok møde ham, om han saa havde hele Engelland til at dække sit Forræderie“.

“Lader os tænke bedre om March“ sagde Kongen, som ikke var saa ganske misfornøiet med, at Tvisten mellem de tvende mægtige Grever syntes at have udslettet Noget mellem Rothsay og hans Svigerfader. “Han har et hæftigt, men dog ikke derfor aldeles ubetænksomt, Temperament. I et og andet kan han jo ogsaa være bleven — jeg vil ikke sige fornærmet — men lidt skuffet — og Noget maa man jo ogsaa indrømme en Mand's Harm, naar han er af fornem Stand og har stor Vælde. Men, Fader Prior! Lader os nu gaae over til at beraadslaae om de Høilandske Uroligheder“.

“Ja den imellem Stammen Chattan og Stammen Duhele eller Kay“ sagde Prioren, “som, ifølge de sidste Efterretninger fra vore Brødre i Dunkeld, synes at bryde ud til en mere rædsom Kamp, end der nogenfinde tilforn har fundet Sted imellem disse Belial's Børn, saasom de ikke tale om andet end i Bund og Grund at ødelægge hverandre. Deres Stridsmagt paa begge Sider begynder at samle sig, og der er ikke een Mand, naar han i tiende Slægtled staaer i Forbindelse med dem, som jo maa begive sig hen under deres Banner, hvis han ikke vil udsætte sig for at straffes baade med Ild og med Sværd. Ildbaunen flager, som et Luftslyn, omkring i alle Retninger, og har opægget underlige og hidtil ukjendte Folkfærd hiinsides den fjerne Murraybugt — Himlen og den hel-

lige Dominicus være vort Skjold! Derjom I, med Ederes verdslige Magt, ikke kunne finde Hjelp mod dette Onde, da vil det brede sig ud saa vide, og Kirkens Eiendomme ville i enhver Retning vorde udsatte for disse Amalachiter, af hvem Mogle ere de skjære Hedninger, som dyrke Muhamed og Termagant“.

“Isandhed“ sagde Kongen, “jeg seer intet bedre Middel, end fra vor Side at sende tvende Voldgiftsmænd med fuld kongelig Magt, for at bilægge den Tvist, som finder Sted imellem dem, hvorhos Dem maatte paalægges, under Lovens Ansvar, at nedlægge deres Baaben, samt afholde sig fra enhver Voldsdaad mod hverandre“.

“Er ogsaa min Mening“, udbrød Rothsay, “og jeg er overbevist om, at Prioren ikke vil undslaae sig for at udføre dette milde Fredsmæglerembede. Ligeledes vil hans ærværdige Broder, Abbeden i Carthanserklosteret, sikkerligt beile til en Vrespost, som rimeligviis vil skaffe to Rekruter til Martyrernes store Hær, da Høilænderne neppe gjøre Forskjæl mellem en Laicus eller en Klærk, naar I sende Dem Ambassadeurer“.

“Kongelige Prinds!“ sagde Prioren; “er jeg bestemt til Martyrdommens velsignede Krone, da vil jeg udentviol blive ovenfra ledet hen til den Bei, paa hvilken den er at erlange; men taler I for Spøg, da tilgive Gud Ederes Synd, og unde Jer Indsigt nok til at begribe, at det er bedre, I fastede Skjold over Arm, for at beskytte Kirkens saa farligen angrebne Gods, end bruge Ederes Vittighed til at tirre dens Tjenere“.

“Jeg tarrer Ingen, Fader Prior!“ sagde Ungtingen gabende, “og har heller ikke meget imod at tage Baaben, uden forsaavidt at det er en forbandet tung Dragt, og at i Februarii Maaned en foret Klappe passer sig bedre

til Beiret, end et Staalharniss. Jeg har saa meget mindre Lyst til at trække et iiskoldt Pantser paa, som Kirken meget godt kan sende et Detaschement Helgene derhen (hvoraf Nogle jo ere Høilænder, der kjende Districterne og ere vante til Climaet) og disse kunde saa fægte for deres egen Sag, ligesaa godt, som den flinke Sanct George af Engelland“.

“Søn Robert“ sagde Faderen — “du lader din Tunge faae altfor frit Løb“.

“Jeg tier — Fader! Jeg tier“ sagde Prindsen — “jeg vilde hverken forstyrre Eder, eller mishage Fader Prioren, som, med saa mange Mirakler til sin Disposition, ikke har Mod til at gaae en Haandfuld høilandiske Slynkler imøde“.

“Vi kjende Kilden“ sagde Prioren, med undertrykt Harm, “fra hvilken disse flette Lærdomme udspringe, som vi nu med stor Forfærdelse maae høre fra Eders Høiheds Læber. Naar Fyrster have Samqvem med Rjættere, da maae deres Gemytter blive ligesaa fordærvede, som Hine. Paa Gaden vise de sig, som Yndere af Sæfenspillere og Skjøger: i Raadet, som haanlige Foragtere af Kirken og de hellige Ting“.

“Tys! gode Fader! tys“ sagde Kongen, “Nothsaan skal gjøre Bod for det. Ach — lader os tage Raad som Venner med et fredeligt Hu, heller end ligne det oprørske Mandskab paa et synkende Skib, af hvilket Enhver er mere brskjæftiget med at fives med sin Naboe, end hjælpe den ulykkelige Skibsfører til at rædde hans Skib. Nu I, Greve af Douglas! som sjelden stod tilbage, naar Scotlands Krone forlangte Raad eller mandig Daad, siig nu Eders Mening; thi jeg veed sikkert, at I vil hjælpe os i denne Klemme“.

“Jeg maa undres at Sligt kan kaldes en Klemme“ sagde den stolte Douglas. “Medens jeg var Kronens Statholder, kom der nogle af disse vilde Stammer ned fra Grampianhøiene. Jeg plagede ikke Raadet med nogen Spørgen; men lod Landsdommeren sætte sig tilhest med hele den Styrke, vi kunde samle fra Carse, Hay, Lindsay, Ogelvie og de andre Lehnsmænd. Guds Død! da Staaltrøierne kom i Kamp med de uldne Kapper, da fik disse Tyvebander at føle, hvad Landsere ere gode for, og om vore Sværd have Odd eller ikke. En trehundrede af deres bedste Huer, deriblandt Høvdingen, Donald Cormoc *) laae ved Moserne om Thorn og Roehinroy Skov, og ligesaa Mange bleve flyngede op ved Houghmansstair, **) som har endnu sit Navn efter den Klyngeforretning, som man der havde for. See! paa den Maade er det man behandler Tyve i mit Land — I smiler Roehinroy? maa jeg spørge, hvorfor jeg andengang bliver Gjenstand for Eders Spøg, førend jeg har besvaret den Første, som I stillede mod mig“.

“Bliv ikke vred, gode Douglas!“ svarede Prindsen, “jeg smilede blot ved at tænke paa, hvorledes Eders fyrstelige Følge vilde svinde ind; dersom enhver Tyv blev behandlet, som de stakkels Høilændere ved Houghmansstair!“

For at hindre Douglas fra at give et opbragt Gjensvar, sagde Kongen til Douglas: “Det er godt nok, at bruge Baaben, naar de bruge Bold mod vore Underdanere paa flet Mark; men Tingen er, at standse dem, naar de lure i deres Bjerge. Desuden behøver jeg vel ikke at sige Eder, at Stammerne Chattan og Kay have stor Forbin-

*) Denne Skjermtydskel skal være forefalden i Maret 1443.

**) Af Hangman og Stairs, Bøddel og Galgestige.

delse med andre Stammer, og at Landet bliver sønderrevet ved deres idelige Kampe.“

“Hvad Ondt er vel deri?“ sagde Douglass, “disse Slyngler ville ødelægge hverandre, og Høilandets Wildt vil tage til, alt som Mændene tage af; saa vinde vi, som Jægere, hvad vi tabe som Krigere“.

“Det er et viist, men tillige et uædelt Raad“ sagde Prioren, “og jeg kan ikke anmode min Samvittighed om, at forsvare det. Dersom det er Wiisdom, da er det Achitophels Wiisdom, snildt men grusomt“.

“Men hør engang“ udbrød Prindsen, og saa op, som om en lyftig Tanke havde flaaet ham — “Kunne vi ikke prøve paa, at give disse Bjergmænd et Strøg af Ridderaad? Det var vel ikke saa stor en Sag, at faae Høvdingerne for disse to mægtige Stammer til at fordre hverandre ud paa Liv og Død?“ Saa kunde de fægte her i Perth — vi laante dem Vaaben, og deres Tvist blev saaledes endt, enten ved den Enes, eller, hvad jeg formoder, begge Slynglernes Død; thi jeg tænker, at de isaafald ville knække Rakken paa hverandre i første Stød. Min Faders fromme Ønske at spare Blod blev opnaaet, og vi fik den Fornøielse, at see det Skags Kamp mellem to vilde Riddersmænd, som for førstegang maatte bære Buger og sidde tilheft — Noget, som man ikke havde hørt tale om, siden Kong Arthur's Tider“.

“Men skam dig dog, Søn Robert!“ sagde Faderen, “at drive Gjæk med dit Fødelands Uheld, og med vore Raadgiveres Usikkerhed!“

“Da maae I dog tilgive mig, min kongelige Broder!“ udbrød Albany, “om jeg troer, at der kan bringes Noget ud af dette Raad, skjøndt henkastet som en Spøg, der kan betydeligt helbrede dette overhængende Onde.“

Rigtignok have disse Bjergmænd ikke vore Manerer med at levere Kampen i Skrannerne, men deres Methode er ligesaa virksom til at ødelægge Medmenneskers Liv; og hvad gjør det til Sagen, enten de fægte med Sværd og Landse, som det egner sig for Ridderen med sit Kaardegehang, eller de slagte hinanden med Føldekniive efter deres egen vilde Mancer? Deres, ligesaa godt som vore Bedtægter, henvise alle omtrøstede Spørgsmaal til at afgjøres ved Kamp; fremdeles ere de ligesaa forfængelige, som de ere vilde, og den Tanke, at begge disse Stammer skulle tillades i Ederes kongelige Paasyn og i Hoffets Overværelse, at afgjøre denne Strid ved Enekamp, vil letteligt bevæge dem til at antage denne Maade at afgjøre Striden paa. Vi maa forebygge, at de nærme sig Hoffet, uden paa en bestemt Maade og i et vist Antal, som ikke kan overraske os; men have vi sørget for det, saa, jo flere vi lade dem deeltage i denne Tvekamp paa begge Sider, desto større vil Slagteriet worde paa deres gjæveste og trodsigste Mænd, og i desto længere Tid ville folgeligen disse Høilændere holde sig roligen i Fremtiden“.

“Dette vilde være en blodig Politik“ sagde Kongen, “og Gud er mit Vidne, at jeg endnu aldrig har seet Kamp og Blodsudgydelse, uden at jeg har ønsket, endogsaa ved at udøse mit eget, at kunne hindre det“.

“Men, naadige Herre!“ sagde Prioeren, “det er dog øiensynligt, at, hvis vi ikke følge Albany's Politik, maae vi tage Tilflugt til Douglas's Raad, og, for ikke at tale om det uvisse Udfald af Slaget, maae vi isaafald, med fuldkommen Visshed om at miste mange Undersaatter, gjøre ved Hjælp af Lavlandets Sværd det, som disse vilde Bjergmænd vilde ellers have udført ved deres egen Haand.

Hvad mener Greven af Douglas om Hertugen af Albany's List?"

"Douglas" svarede den stolte Herre, "holdt aldrig af at gøre ved List, hvad man kan opnaae ved aabenlys Magt. Han er villig til at drage i Spidsen af sine egne Folk, og Baronernes fra Perthshire og Garse, og da skal han enten bringe disse Høilændere til Roe, eller lade en Douglas' Legeme blive liggende i deres vilde og forgroede Skove".

"Men seer I ikke" spurgte Albany, "hvor snart I kan blive kaldet til andre Stæder, hvor Eders Nærværelse og Eders Tjenester ere ligesaa vigtige? Har I ikke selv en Formodning om, at March har den lumske Plan, at overdrage sit Lehn til Engelland? — En anden Høvding, af underordnet Rang og Bælde, kan fægte mod Bjergmændene, men lader March først de Percy's og deres Engellændere komme over Grændsen, hvo skal da drive dem tilbage, naar Douglas er paa andre Stæder?"

"Mit Sværd staaer ligesaa fuldt til Kongens Tjeneste ved Grændserne, som i Høilandenes dybeste Kroge. Jeg har seet Ryggen paa den stolte Percy og George Dunbar førend nu, og jeg kan vel faae dem at see igjen engang. Er det altsaa min Konges Villie, at jeg skal tage Forholdsregler mod den forventede Forening mellem Fremmede og Forrædere, da, hellere end at betroe til en svagere Haand den vigtige Dont af at ave Høilænderne, vilde jeg raade til at følge Hertugen af Albany's Raad, og lade disse Wildmænd sønderhugge Lemmerne paa hinanden, uden at give enten Borgherrer eller Riddersmænd den Uleilighed at hugge dem ihjel".

"Men siig mig, Albany!" udbrod Kongen, "efter-
 so m dette nu er Eders Mening, og saasom scotsk Blod

skal flyde, hvorledes skulle vi da bevæge disse vilde Mænd til at lade deres Tvistigheder afgjøres paa den Maade, som I foreslaaer?"

"Ja det maa vi nøiere overveie, min Konge!" svarede Albany, "men Tingen er vel ikke saa vanskelig. Guld maa vi have til at bestikke Nogle af deres Barder, deres fornemste Raadgivere og Ordførere. Desuden tænker jeg, at det ene Partie, til hvilket vi først proponere det, vil gribe Forslaget med Glæde, og det Andet vil da skamme sig ved at forkaste Tilbudet, om at lade Sagen afgjøres ved Sværds slag af deres gjæveste Mænd. Tillige vil national Forfængelighed, samt den ene Stammes Had imod den Anden, forhindre dem i, at lægge Mærke til vor egentlige Hensigt, og de ville være mere rappe til at hugge hverandre i Stykker, end vi til at jage dem sammen. Saa som vore Beraadslagninger nu ere endte, forsaavidt jeg kan bidrage dertil, vil jeg, om I tillader det, begive mig bort".

"Holla!" udbrød Prindsen i den samme Tone, hvori man tiltaler en balstyrig Hest".

"Hvad er nu det for en Raahed, vilte Dreng!" sagde Kongen; vil du da aldrig lære Fornuft og Alstighed?"

"Det var heller ikke min Hensigt at fornærme" sagde Prindsen, "men her skilles vi jo ad, uden at vi fik at vide, hvad der skal skee i den sære Begivenhed med den døde Haand, som Douglas saa ridderligt optog. Hvilken Moerskab kunne vi have her i Perth, naar vi leve i Splid med Borgerne?"

"Lad mig sørge for det!" sagde Albany. "Med et lille Gran Landerie, Skjænk af nogle Penge, og med en heel Bunke smukke Ord ville Borgerne nok slaae

fig til Roe for dennegang; men godt kunde det dog være, om Baronerne og deres Følge her ved Hoffet bleve advarede om at holde Fred inden Kjøbstadens Enemærker”.

”Ja paa min Troe!” svarede Kongen, ”det er just det, som jeg vil have. Lad strenge Bud gaae ud i denne Anledning!”

”Som om man ikke derved beviste disse Knolde altfor megen Ære!” udbrød Douglass; ”men — er det Ederes Billie, saa lad det skee! Jeg beder nu om Tilladelse til at gaae”.

”Ikke før I smager en Flaske Gasconne med os, min Greve!” sagde Kongen.

”Tilgiv” gjenmælede Douglass; ”jeg er ikke tørstig, og drikker aldrig for Modens Skyld, men enten fordi jeg trænger dertil, eller af Vennskab”. Med disse Ord, gik han bort.

Kongen, der ligesom blev lettet ved hans Bortgang, vendte sig til Albany, og sagde: ”Nu skulde vi nok til at straffe vor Wildkat Rothsay; men han har dog tjent os saa godt idag i Raadet, at vi vel gjerne kunne regne de Tjenester, som han der har beviist os, som et lille Bederlag for hans Daarskaber”.

”Det glæder mig at høre det” svarede Albany med en Mine, der viste baade Medynk og Mistroe, som om han slet intet vidste om bemældte Tjenester.

”Men, Broder! saa er I jo taabelig, for ikke at sige, misundelig. Lagde I da ikke Mærke til, at Rothsay var den Første, som lærte os den rigtige Maade at haandtere Høilænderne paa, hvilken just I siden gav en rigtigere Form? desuden hvor nær havde vi ikke brudt op, uden at have afgjort en vigtig Sag, dersom han ikke havde mindet os om Borgeraffairen?”

"Uden Tvivl" gjenmælede Albany med den Føielighed, som han mærkede at Vedkommende ventede sig, "vil han snart kunne maale sig med sin kongelige Fader i Wiisdom".

"Hvis jeg ikke skulde finde det lettere" udbrød Prindsen, "at laane fra et andet Medlem af min Familie Hyfleriets herlige Kaabe, som skjuler alle Laster, saa at det siger intet, enten de ere der, eller ei".

Hertugen gav Prioren et Bink, og med et Blik gif Dominicaneren bort. Da de nu vare ene, syntes Kongen i høieste Grad forvirret og beflemt, Albany gnaven og taktesfuld, medens Prindsen stræbte at bedække en vis Engstelighed med sit sædvanlige lettsindige Væsen. Efter en lang Tausshed, udbrød Albany:

"Eftersom min Brodersøn nærer saa megen Mistro til Alt, hvad der kommer fra min Mund, maa jeg bede min Konge, selv at sige ham det, som er ham fornødent at vide".

"Tjandhed" udbrød Prindsen; "det maa være en særdeles ubehagelig Tidende, som Hertugen af Albany ikke kan indsvøbe i henningsøde Ord".

"Saa hold dog op med din Frækhed, Dreng!" udbrød Kongen med Hæftighed. "Du talte før om Borgeraffairen — siig mig, Robert! hvo var da Skylden deri? Hvo var det, som steg ind af fredelige Vasallers Binduer, satte Ratten i Uroe ved Fakler og Skrig, og udsatte vore Underdanere for Fare og for Skræk?"

"Skrækken var dog vel større, end Faren" svarede Prindsen; "men hvorledes skulde jeg kunde sige Eder, hvo der bevirkede denne natlige Uroe?"

"Der var Een af dit eget Følge deriblandt" vedblev

Kongen; "en Belials Mand, som jeg vil have straffet, saaledes som han fortjener".

"Jeg har Ingen i mit Følge, saavidt jeg veed, som fortjener min høie Faders Mishag".

"Ingen Udflugter, Dreng! hvor var du Sanct Valentine's Aften?"

"Nu — jeg troer, at jeg var beskæftiget med at dyrke vor Helgen, som det egner sig for enhver rettskaffen Mand" svarede den unge Prinds paa en skjædesløs Maade.

"Vil min kongelige Brodersøn da behage at sige os" spurgte Albany, "hvad hans Staldmester havde at bestille samme Helligaften?"

"Jal, Robert — jeg befaler dig det" sagde Kongen.

"Nu — Kamorny var i Grinder for mig; dette Svar, tænker jeg, er nok for min Onkel".

"Men ikke for mig!" sagde den vrede Fader. "Gud veed, jeg higer ikke efter Kongens Blod, men denne Kamorny's Hoved vil jeg have, hvis Loven vil give mig det. Han har været Tilskynder og Deeltager i alle dine tallose Daarskaber og Laster — men jeg skal sørge for, at han ikke bliver det mere. Kald mig paa Mac Louis med en Gardist!"

"Fornærm dog ikke en uskyldig Mand!" udbrød Prindsen, som stræbte at redde sin Yndling. "Jeg sætter mit Ord i Pant paa, at Kamorny var i Grinde for mig —".

"Falske Spiller med Ord!" sagde Kongen, og viste ham en Ring. "Seer du Kamorny's Fingerring, som han tabte i hiin vanærende Kamp? Den blev funden af Een af Douglas' Følge, og Greven har givet min Broder den. Jal ikke for Kamorny; thi han doer —

og gaa du bort fra mit Døie, for at angre de skjændige Raad, som kunde faae dig til at staae foran din Fader med en Logn paa dine Læber. Skam dig, Robert — som Søn løist du for din Fader; som Ridder for Hovedet af din Stand”.

Prindsen stod maaløs, med en ond Samvittighed og med Følelser af, at være overbevist. Da fik hans bedre Følelser, som hvilede i hans Indre, Overvægt, og han fastede sig for Faderens Fodder, idet han raabte:

”Den falske Ridder fortjener, at bortvises, og den trolose Undersaat Døden; men lad Sønnen bede Faderen om Tilgivelse for en Tjener, som ikke ledte ham i Fristelse, men som endegsaa ugjerne fastede sig selv hen, fordi Prindsen bød det. Lad mig bære Bægten af min egen Daarskab, men spar dem, som mere vare mine Redskaber end mine Medskyldige. Glem ikke, at Ramorny blev bragt i min Tjeneste ved min dyrebare Moders Ubefaling”.

”Nævn ikke hende, Robin! i en saadan Sag” raabte Kongen; ”hun er lykkelig, at hun aldrig saa en elsket Søn staae med dobbelt Vanære foran sig, betyngtet baade med Brode og med Logn”.

”Jeg føler, at jeg ikke er værdig at nævne hende” vedblev Prindsen, ”og dog i hendes Navn beder jeg, skaan Ramorny!”

”Durde jeg tilbyde mit Raad” sagde Albany, som allerede befrygtede et Forlig mellem Fader og Søn, ”da vilde jeg foreslaae, at Ramorny skulde aftaffes af Prindsens Tjeneste, og fjernes fra hans Selskab, under saadanne videre Betingelser, som hans Opførsel maatte antyde, som nødvendige. Folket vil glædes over hans Af-

takkelse, og Sagen vil lettelig blive bilagt og neddyffet, uden at Prindsen synes at have beskjermet sin Tjener".

"Vil du for min Skyld" sagde Kongen med bærende Stemme og Taarer i Øinene, "aftakke dette farlige Menneſke? for min Skyld, som ikke vilde afslaae dig noget, om det ſaa var at rive mig Hjertet ud af mit Bryst?"

"Det ſkal — ja det ſkal ſkee uden Betænking" ſvarede Prindsen, greb en Pen, og nedſkrev ihast et Document, ved hvilket han aftakkede Namorny fra sin Tjeneste, og lagde det derpaa i Albany's Hænder. "Gid jeg ſaaſandt kunde opfylde alle Ederes Ønſker ſaa let, ſom dette, min Fader!" udbrod han, og kaſtede ſig rørt for Faderens Fødder, ſom løſtede ham op, og trykkede ham ømt i ſine Arme.

Albany ſatte en fjendelig miſſornøiet Mine op, og traf ſig tilbage, for at overtænke ſine ærgjerrige Planer, medens Fader og Søn gik i Gudstjenesten til Aftenſang, for der at takke Gud for deres lykkelige Gjenforening.

Andet Kapitel.

Iſtædetfor et gothiſt og ſtummet Bærelſe i et Kloſter, flytte vi os nu hen til en af de deiligſte Udsigter i Scotland, ſom udſtrakke ſig neden for Høiene ved Rinnoul. Ved Foden af en Klippe, ſom beherſkede Udsigten til alle Sider, ſad den ſmukke Pige i Perth i en ſærdeles andægtig Stilling, lyttende til en Carthäuſermunk's Underviisning, ſom var iført ſin hvide Kappe og Scapulier, og ſom juſt nu var ifærd med at ende ſit Foredrag med

en Bøn, hvori hans Tilhørerinde ret med Inderlighed deeltog.

Da de havde endt deres Andagt, sad Præsten for en Tid med sine Dine hæftede paa den yndige Natur, hvis Skjønhed end ikke den tidlige og kjølige Aarstid kunde skjule, og det varede noget, inden han tiltalede sin opmærksomme Tilhørerinde.

"Naar jeg overskuer" sagde han tilsidst, "dette rige og veksende Landskab, med dets Borge, dets Kirker, Klostre og Slotte, dets herlige Marker, og udstrakte Skove rundt om denne stolte Flod, da veed jeg ikke, om man mere bør undres over Guds Godhed, end over Menneskenes Utafnemmelighed. Han har givet os hele den skjøne og frugtbare Jord; men vi have gjort den til et Beenhuus og til en Kampplads. Han har ydet os Magt over Elementerne, og Givelse til at opbygge os Huse baade til Forsvar og til hyggeligt Ophold, men vi have forvandlet dem til Huler for Røvere og for Udsiddinger".

"Og dog er der Trøst at finde, min Fader!" sagde Catharina, "selv i dette Syn, som vi her have for Os. Just hine fire herlige Klostre, med deres Kirker og deres Taarne, fra hvilke Klokkerne's Malmrøst tilraaber Borgerne, at de skulle mindes deres Pligt imod Kirken — disse Klosters Beboere, som have skillet sig fra Verden, dens Tragten og dens Glæder, samt indviet sig til Himlens Tjeneste — Alt dette vidner jo om, at, hvis end Scotland er et blodigt og et syndigt Land, har det dog endnu Gands fra det Høieste".

"Du har Ret, min Datter! og dog naar man seer lidt nærmere til, da vil kun altfor Meget af den Trøst, som du nu beskrev, findes at være et skuffende Bedrag.

Det er sandt, der var engang en Periode i den christelige Verden, da gode Mænd, som skaffede sig Livets Underholdning ved deres Hænders Gjerning, forsamlede sig, ikke for at leve høit eller sove sødt, men for at styrke hverandre i den christelige Troe, og gjøre sig dygtige til at være Ordets Tjenere blandt Folket. Jeg vil ikke tvivle paa, at der jo endnu findes Saadanne i de hellige Boliger, paa hvilke vi nu kaste vort Nie. Men, desværre! de Flestes Kjærlighed er bleven kold. Kirkens Tjenere ere blevne rige, saavel ved de Frommes Gaver, som ved de Bestræffelser, som de Onde i deres Uvidenhed have givet, for at tilkjøbe sig den Tilgivelse, som Himlen forlehner kun velmeent Mager. Alt som Kirken derfor blev riig, ere dens Lærdomme bleven dunkle og uklare, ligesom et Lys skinner mindre klart i en Lampe af drevet Guld, end naar det stråler gennem det klare Glas-skjærm. Gud veed, at naar jeg baade seer og bemærker disse Ting, da er dette ikke af Forsængelighed eller Lyst til at vorde en Lærer i Israel, men fordi der brænder en Ild i min Barm, som ikke vil tillade mig at være taus".

"Men, Fader!" udbød Catharina; "just formædelst dette er det jo, at de falde Eder en Kjætter og en Ben af Wickleff's Lære; og derfor er det jo, at de udbrede, at det er Eders Meed, at fuldkaste Kirker og Klostere, samt gjenoprette Hedenskabet".

"J har Ret; just derved er jeg bleven nødt til at søge Tilflugt paa Klipper og paa Høie; og maa jeg ikke i denne Stund prøve paa at flye til de raae Høilænder, som dog ere forsaavidt bedre, end de, jeg forlader, da deres Synder ere Uvidenhedens og ikke Villiens? Dog vil jeg ikke undlade, at benytte saadanne Midler til min

Redning, som Himlen vil anvise mig; thi saalænge Disse vise sig, da bør jeg ansee dem, som Tegn paa, at jeg har flere Pligter at opfylde. Men — hvi stirrer du saa ængsteligt mod Norden, mit Barn? Dine Dine ere skarpere, end mine. Seer du noget at komme?"

"Jeg seer efter den høilandfke Yngling, Conachar" svarede Pigen, "som skal være din Beiviser hen imod Høiene, hvor hans Fader, som er en saare vigtig Mand imellem disse Bjergfolk, vil skaffe dig et sikkert Ophold. Dette har han ofte lovet mig, naar han talte om Eder og Ederes skjøne Præfener — desværre! er han nu i et Selskab, hvor han snart kan forglemme dem".

"Men hvorfor har min Datter" spurgte Præsten, "vedligeholdt saadan en Forbindelse med denne høilandfke Yngling, at hun strax kunde faae ham hentet, naar hun trængte til hans Tjeneste for min Skyld? Sandhed, det er megen Indflydelse for en Pige, især over en saa vild Character, som denne unge Bjergmands".

Catharina rødmede, og svarede lidt langsomt: "Derfor jeg virkelig eier nogen Indflydelse paa Conachar, da er Himlen mit Vidne, at jeg alene har benyttet den i den Hensigt, at tvinge hans voldsomme Character til at læmpe sig efter det borgerlige Livs Indretninger. Jeg vil ikke nægte, Fader! at jeg allerede længe har ventet, at I vilde blive nødt til at tage Flugten, og derfor har jeg aftalt med ham, at han skulde møde mig paa dette Sted, saasnart som han modtog et Tegn fra mig, som jeg afsendte til ham igaar. Sendebudet var en letfodet Dreng af hans egen Stamme, hvem han stundom benyttede, medens han var iblandt os, til at gaae Erinder for sig til Høilandene".

"Bør jeg da troe, min Datter! at denne Yngling,

som var saa skjøn at see til, ikke var Eder's Hjerter nærmere, end at I blot ønskede at opklare hans Forstand, og forbedre hans Sæder? Ilaafald har jeg taget feil; thi jeg vil ikke nægte, at jeg har bildt mig ind, at have bemærket hos dig nogen Forandring i dine Forsæt, og nogle længselsfulde Tilbageblik til denne Verden, som Du dog een gang havde Lyst at forlade".

Catharina sænkede sit Hoved, og blussede endnu stærkere end nogensinde, idet hun sagde: "Det var jo Eder selv, Fader! som pleiede at fraraade mig at tage Sløret".

"Og jeg befaler det heller ikke nu, mit Barn!" sagde Præsten. "Egteskab er en hæderlig Stilling, indrettet af Himlen selv, som den retlige Maade til at forplante det menneskelige Kjon, og jeg kan ikke finde noget Sted i den hellige Skrift, hvad Menneskeklogt dog senere har paastaet, som anpriser det Herlige i den ugifte Stand. Men jeg er nidsyg over dig, mit Barn! retsom en Fader over sin Datter, og jeg er bange for, at du skal kaste dig hen til Een, som er dig aldeles uværdig. Jeg veed jo nok, at din Fader, mindre nøieregnende med Hensyn paa dig, end jeg, understøtter et Frierie, som indledes af den trodsige og vidtløftige Nattesværmer, som de kalde Henry Gow. Han er riig — det kan være; men han er tillige Een, som jager efter slet og udsvævende Selskab, en gemeen Slagsbroder, der udøser Blod, som Vand. Kan en Saadan være et passende Partie for en Catharina? Og dog siger Rygtet mig, at de snart skulle forenes".

Den smukke Piges Ansigtssfarve gik i afveglende Overgange fra Rødt til Hvidt, og fra Hvidt til Rødt, idet hun hastigen gjenmælede: "Jeg tænker slet ikke paa ham; der har jo rigtignok været nogle Artighedssforhold

imellem os, deels fordi han er min Faders Ven, og deels fordi han, efter Landets Brug, er bleven min Valentine”.

”Eder’s Valentine, mit Barn?” udbrød Fader Clements. ”Kan da Eder’s Bessedenhed og Klogskab i saa høi en Grad trodse den qvindelige Delicatesse, at I vil sætte Eder i et saadant Forhold til sliq en Haandværksmand? Mener I da, at denne Sanct Valentine — ærverdige Helgen og christelig Biskop, som han var — nogensinde har billiget en Bedtægt, der baade er taabelig og tillige usømmelig, som hellere synes at have sit Udspring fra hine Hedningers Floras’ og Venus’ Dyrkelse, da Menneskene gave deres egne Lidenstaber Navn af Guder, og beflittede sig mere paa at ægge, end paa at aye dem?”

”Fader!” sagde Catharina i en Tone, som lagde en høiere Grad af Mishag for Dagen, end hun nogensinde før havde viist. ”Tal ikke videre herom! I bedrover mig mere derved, end I selv kan have Lyst til; og jeg kunde let ægges til et Svar, som lidet vilde passe sig for mig. Desværre har jeg maaskee allerede havt Grunde nok til at angre min altfor store Føielighed i at læmpe mig efter en letsindig Bedtægt. Men i ethvert Tilfælde bør I være vis paa, at Henry Gow angaaer mig aldeles intet, og at selv det løse Forhold, som er opstaaen mellem os paa Grund af Sanct Valentine’s Dag, er nu aldeles afbrudt”.

”Det glæder mig, min Datter!” vedblev Munken; ”men der er en anden Ting, som gjør mig noget ængstelig paa dine Begne. I kan neppe selv være uvidende derom, uagtet jeg ret vilde ønske, at det ikke var fornødent at tale om Ting, som ere farlige at nævne, selv her imellem Klipper, Fjelde og Stene. Men det maa ud.

Catharina! I har en Elsker, som er af høieste Rang mellem Scotlands hæderligste Sønner”.

”Jeg veed det, min Fader!” svarede Catharina med Nøglighed; ”og jeg vilde ønske, at det ikke var saa”.

”Det vilde jeg selv” sagde Præsten; ”dersom jeg i min Datter alene saa Daarskabens Datter, som de fleste Piger ere paa hendes Alder, især naar de besidde Skjønhedens farlige Gave. Men da dine Indigheder, for at tale Verdens letfærdige Sprog, have forskaffet dig saa fornem en Elsker, saa veed jeg, at din Dyd og din Blisdom vil vedligeholde den Indflydelse paa Prindsens Hjerte, som din Skjønhed har erhvervet sig”.

”Fader!” svarede Pigen; ”den unge Prinds er en udsværende Galning, hvis Hensigter paa mig tjene alene til at skaffe mig Skam og Skade. Kan I, som nyligen syntes saa urolig over, at jeg muligen handlede ubesindigt i, at indlade mig paa et almindeligt Artighedssforhold med Een af min egen Stand, tale med Nøglighed om det Slags Forbindelse, som Scotlands Arving vover at tænke sig med mig? Saa viid da, at det kun er tvende Aftener siden, at han, med en Klynge af Svirebrødre, vilde med Magt have ført mig bort fra mit Fædrenehjem, hvis jeg ikke var bleven reddet just ved den samme fremfusende Henry Gow, som, skjøndt han vistnok er altfor genegen til at sætte sig i Fare for Bagatelser, dog altid staaer rede til at vove sit Liv for Ufskyldigheden. Ja tilfulde er det min Pligt, at lade Henry vnderfares denne Dødt”.

”Jeg skulde vel kjende lidt til denne Affaire” sagde Munkene, ”da det just var mig, som sendte ham til Ederes Frelse. Jeg saa den hele Trop, da jeg ved en Hændelse gik Ederes Dør forbi; jeg vilde just ile hen til Stadens

Øvrighed, for at hente Hjelp, da jeg fik Die paa en Mand, som langsomt nærmede sig hen til mig. Jeg meente, at det maatte være Nogen af Bagholdet, og frøb derfor ind bag en Pille ved Sanct John's Capel; men da jeg gjenkjendte Henry Gow, kunde jeg let tænke mig, hvorhen han styrede sin Gang, og derfor opløstede jeg min Røst, for at faae ham til at fordoble sine Trin".

"Jeg takker Eder, Fader! men Alt dette, og Hertuzgen af Rothsay's egne Ord til mig, vise dog alene, at Prindsen er en Libertiner, som ikke vil gjøre sig nogen Betænkelighed, naar han blot kan see sine udsvævende Ønsker opfyldte. Hans Medhjælper, Ramorny, har endog været saa fræk, at sige mig, at min gamle Fader skulde bøde for det, dersom jeg hellere valgte, at blive en ærlig Mand's Kone, end vorde Concubine hos en Prinds, som er gift. Jeg kan derfor ikke indsee, at der er nogen anden Udvei, end at tage Sløret, hvis jeg ikke vil risikere min egen og tillige min stakkels Faders Undergang".

"Vær ved godt Mod, min Datter!" sagde Munken; "der er Redning for dig selv i denne siensynlige Nød. Ramorny er en Ussling, som misbruger sin Herres Øren. Ulykkeligviis er Prindsen en udsvævende Yngling, men, dersom ikke mit graa Hoved skulde i høi Grad være forvirret, da begynder hans Gemyt at forandre sig. Han har faaet Dinene op angaaende Ramorny's Usselhed, og angreer dybt, at han har fulgt hans onde Raad. Jeg troer — ja jeg er fuldkommen overbevist om, at hans Kjærlighed til Eder har antaget en renere Character, og at de Taler, som han har hørt af mig om Kirken's og Tidens Forsald, ville, naar de indprentes ham fra Eders Læber, trænge sig dybt i hans Hjerte, og muligen frembringe Frugter, som Verden vil baade glædes

ved og beundre. Gamle Spaadomme have jo sagt, at Rom skulde falde ved en Qvindes Tale".

"Det er kun Dromme, min Fader! Syner af en Mand, hvis Tanker ere altfor meget beffjæftigede med bedre Ting, til at han skulde indlade sig paa at tænke rigtigt om de almindelige Sager paa Jorden. Naar vi længe have stirret paa Solen, da er det kun utydeligt, at vi skue de øvrige Ting".

"Deri er du for hastig, mit Barn!" sagde Clemens; "vistnok vilde de Udsigter, som jeg nu vil aabne for dig, ikke være skikkede til at udvikles for en Pige med ringere Følelse for Dyden, eller med et mere ærgjerrigt Temperament. Selv for Eder er det maaskee ikke saa ganske rigtigt at fremstille dem, men min Tiltroe til din Klogskab og til dine Grundsætninger er stærk. Saa viid da, at der er den største Rimelighed for, at Kirken i Rom vil tilintetgjøre den Forbindelse, som den selv har sluttet, og løsgive Hertugen af Rothsay fra hans Ægteskab med Magaretha Douglas." Her gjorde han Ophold.

"Og om nu end Kirken har Magt og Villie til at gjøre dette" svarede Pigen, "hvad Indvirkning kan da Hertugens Skilsmisse have paa Catharina's Skjebne?"

Hun saa ænsteligt paa Præsten, medens hun talte, og Denne havde nogen Vanskelighed ved at aflæmpe sit Svar; thi han stirrede ned imod Jorden, medens han gjenmælede: "Hvad var det, Skjønhed gjorde for hiin Catharina i Fortiden? Medmindre vore Fædre have løiet, da bragte Denne hende til at dele Thronen med David Bruce".

"Levede hun lykkelig, eller døde hun salig?" spurgte Catharina i den samme rolige og stadige Tone.

"Hun knyttede dette Baand i verdslig, ja maa-

ffe forbryderiff Hensigt" vedblev Clemens, "og derfor fik hun Forfængeligheds Løn samt Sjelesorg. Men havde hun ægtet i den Hensigt, at den troende Viv skulde omvende den vantroe, eller bestyrke den vaklende, Mand, hvilken var da hendes Løn bleven? Kjærlighed og Ære paa Jorden, og efter Døden Himmels Arvelod, ved Siden af Margaretha og hine hellige Qvinder, som have været Kirkenes Fostermodre".

Hidtil havde Catharina siddet paa en Steen ved Præstens Fodder, og seet op ad ham, naar hun enten taledede, eller lyttede; men nu, ret som om hun blev besjelet af Misnøie, reiste hun sig op; og, idet hun udstrakte Haanden imod Munken, tiltalede hun ham med en Anstand og en Stemme, som kunde have flædet en Cherub.

"Er det da virkelig saa?" udbød hun; "kan da denne usle Verdens Haab, Ønsker og Fordomme saa svarligen forvirre endogsaa ham, som alt imorgen kan faldes frem for at opoffre sit Liv, i Kampen mod en fordærvet Tidsalder og et frafaldet Præsteskab? Kan det være Fader Clemens med sin strænge Dyd, som byder mig at sigte mod en Throne og mod et Leie, der alene ved en skrigende Uretfærdighed kan vorde ledigt? Kan det være Kirkenes vise Reformatør, som bygger en, i og for sig selv uretfærdig, Plan paa en saa delicat og ømfindtlig Grundvold? Naar var det da, at den fyrstelige Libertiner har saa meget forandret sine Grundfætninger, at han virkelig i ædel Hensigt skulde veile til en Perthes Haandværkers Datter? Og troer I desuden, at, om endogsaa Mothsays Hjerter kunde attraae saa ringe et Partie, at han kunde drive en saadan Beslutning igjennem, uden at risikere baade Throne og Liv, idet han blev angreben baade

af Douglass og af March? Fader Clemens! hvor vare dog Eders Grundsetninger og Eders Klogskab, da de taalte, at I blev misledet af saa sælsom en Drøm, og gave den Ringeste af Eders Lærlinge Ret til at dadle Eder?"

Den gamle Mand's Dine fyldtes med Taarer, da Catharina, som viensynligen var smertelig angreben af det, som hun nu havde sagt, endelig taug stille.

"Gjennem Børns og den Diendes Mund" sagde Clemens, "haver Han belæret dem, som vilde synes Vise blandt Følket. Jeg takker Himlen, at du har lært mig bedre Tanker, end de ere, som min egen Forfængelighed tilraadte mig, og at Herren har sendt mig denne Advarsel gjennem dine Læber, hellere end ved en strengere Dadler".

Catharina hævede sit Hoved for at svare, og for at trøste den Gamle, hvis sønderknuust Stemning gjorde hende ondt; men just da bleve hendes Dine standsede ved et Syn, som ikke var fjernt. Blandt Klipperne, hvilke omgave dette Ensomhedens Ophold, vare der især to, hinanden saa nære, at de syntes at have udgjort Dele af een og samme Klippe, som nu, splittet enten ved Lyn eller Jordstjælv, afgav et Svælg af omtrent fire Fod i Bredden, der udbredte sig imellem Steenmasserne. I dette Svælg havde en Eg fastet sig ned, og var der udvoren i en af de sælsomme Former, hvilken Vegetationen ofte fremviser i slike Bjergegne. Træet, som var forknyttet, og manglede Næring, havde udbredt sine Rødder omkring over Klippen, for at finde Understøttelse, og, ligesom militaire Communicationslinier, laae de nu, indslyngede i hverandre og dreiede, retsom indiske Slanges af uhyre Størrelse. Just som Catharina's Dine faldt paa den sælsomme Sammenføjning af Rødder og af Grene, der

flættede sig ind i hverandre, blev hun to Dine vaer, som glindsede og stirrede hen imod hende, liig et vildt Dyr, der ligger paa Luur. Hun sprang op, og, uden at tale, gjorde hun, ved at pege med Fingren, sin Selskabsbroder opmærksom paa Gjenstanden. Da hun imidlertid blev ved, at see noget næiere til, funde hun tilsidst adskille nogle tottede røde Haar og et uredet Skjæg, som hidtil havde været skjult bag de sænkede Grene og de slyngede Trærødder.

Da Høilænderen saa, at man havde opdaget ham, arbejdede han sig frem fra sit Emuthul, og, idet han med stolte Skridt traadte hen imod dem Begge, udviklede han en uhyre Person, i en purpurrod grøntavlet scottsk Kappe, under hvilken han bar en Trøie af Bøffelskind. Hans Bue og Pil hængte ham paa Ryggen; hans Hoved var bart, og en rigelig Mængde af tottede Krøller, som lignede Haarbuskene, der hænge en Irlander ned over Dinenene, bedækkede hans Tisse, og tjente tillige til Hovedbedækning. I hans Bælte stak et Sværd og en Dolk, og i Haanden holdt han en dansk Øge med langt Skæft, som man senere har kaldet Lochaberøger eller Entrebiler. Gjennem den samme forgroede Udgang traadte efterhaanden, Een efter Een, fire Karle frem, af samme Vægt, samt flædte og væbnede paa selv samme Maade.

Catharina var altfor meget vant til at see Bjergboerne saa nær ved Perth, til at hun skulde lade sig skræmme, som en Lavlandspige. Med rolig Fatning saa hun dem ordne sig i en Halvfreds omkring Munkens og sig, idet de tillige, uden at mæle, fæstede deres store og stirrende Dine især paa hende, i hvilke hun troede at læse en vild Beundring af sin Skønhed.

Hun bøiede sit Hoved for dem, og kom frem,

skjændt noget ufuldkomment, med en Hilsen i den høi- andske Dialect. Den Ældste og Høvdingen gjengjeldte hendes Hilsen, men stod derpaa atter uden Mæle, og uden at bevæge sig. Munken tællede Perlerne paa sin Rosenkrands, og selv Catharina begyndte at nære nogen ængstelig Frygt for sin personlige Sikkerhed. Hun besluttede derfor at gjøre et Forsøg paa at see, hvorvidt hun var i personlig Frihed, eller ikke, og satte sig i Bevægelse for at gaae ned ad Høien; men just som hun vilde træde igjennem Høilændernes Række, udstrækkede de deres langskastede Ører til hverandre, saa at de fuldstændigen spærrede enhver Åbning, hvorigjennem hun kunde gaae.

Noget forvirret, men derfor ikke modfalden (thi hun kunde ikke formode, at man tiltænkte hende noget Ondt) satte hun sig ned paa et af de splittede Klippestykker, og bad tillige Munken, som stod ved hendes Side, at være ved godt Mod.

"Derjom jeg frygter" sagde Fader Clemens, "da er det ikke for min Skyld; thi enten man slaaer Hjer- nen ind paa mig ved disse vilde Mennekers Ører, liig Plougstuden, naar den, udslidt og ubrugbar, dømmes til Slagterbænken, eller jeg bliver bunden med deres Bue- strænge, og udleveret til dem, som ville aflive mig med nogle mere grusomme Ceremonier, saa kan det være mig lidet magtpaaliggende, naar de kun ville lade dig, min Datter! slippe uskadt".

"Jeg haaber, at Ingen af os Begge har nogen Grund til at frygte" sagde Pigen; "thi her kommer Sonachar".

Dog, imedens hun sagde dette, tvivlede hun næsten paa, at hendes Dine saae rigtigt, saa aldeles forandret var den Dragt og den Anstand, med hvilken den smukke,

stadselige og pragtfuldt klædte Yngling viste sig, som, idet han liig en Raabuk foer ned fra et Fjeld af betydelig Høide, sprang lige hen til hende. Hans Dragt var af samme skotske Løi, som Hine brugte, der først havde viist sig; men den var heftet sammen om Halsen og om Albuerne ved Halsbaand og Armfjeder af Guld. Pantseret var af Staal, men saa blankt, at det skinnede som Sølv. Hans Waaben vare paa en ødsel Maade udzirede, og hans Hue, foruden at være besat med Ørnefjedren, der var Tegn paa hans Stilling som Chef, var pyntet med en Guldfjede, som gik flere Gange rundt, og som endelig sluttede fast med et Spænde, der var besat med Perler. Ogjaa det Smykke, som hæftede Tartanen fast paa Skuldren, var af Guld, baade stort og omhyggeligen udarbeidet. Han bar intet Waaben i Haanden, uden en Green, som var reven af et ungt Træ, og som var frummet i Enden. Hans Bæsen, som ferdum udtrykkede en opførende Følelse af at være nedværdiget, var nu djervt, bydende og stolt, og han stod foran Catharina med et roligt Smil, som om han fuldkommen følte, hvermeget hans Udvortes havde forbedret sig, og ventede taus paa, at hun skulde gjenfjende ham.

"Conachar!" udbrød hun, idet hun ønskede at afbryde denne ængstelige Tilstand; "ere Disse Ederes Faders Mænd?"

"Nei, skjønne Catharina!" svarede Ynglingen, "Conachar er ikke mere til, uden forsaavidt han har lidt Uret, og har isinde at fordre Hævn. Der er Eachin Mac-lan, Søn af Hovdingen for Stammen Duhele. Jeg har fældet mine Fjer, som I seer, da jeg forandrede mit Navn; og hvad disse Krigsmænd angaaer, da ere de ikke

min Faders, men mine egne. I seer kun Halvdelen af dem samlet; de danne tilhobe en Forening af min Fosterfader og hans otte Sønner, som udgjøre min Livvagt, og aande blot for at gøre, hvad jeg vil. Men Conachar" lagde han til i en blødere Tone, "lever op igjen, saasnart Catharina ønsker at see ham; medens han i alle Andres Dine er den unge Chef for Stammen Duhele, er han for hende ligesaa ydmyg og lydig, som da han var Læredreng hos gamle Simon Handskemager. See! her er Stoffen, som jeg har endnu fra Eder, dengang vi plukkede Rødder i Vednoch's guldgule Lunde, da Høsten var ung i de Mar, som forgik. Jeg vilde ikke skille mig ved den, Catharina! for selve Commandostaven i min Stamme".

Medens han talede saaledes, begyndte Catharina at betvivle hos sig selv, om hun havde gjort Ret, i at søge Hjælp hos en stolt ung Mand, som uden Tvivl var bleven overmodig ved den pludselige Overgang fra Trældomstilstand til en Stilling, hvori hun bemærkede, at han havde en udstrakt Magt over en meget utæmmet Horde.

"J er dog ikke bange for mig, skønne Catharina?" sagde den unge Hovding, idet han tog hendes Haand. "Jeg lod mine Følk komme nogle Minuter, førend jeg selv, for at see, hvorledes I kunde finde Eder i Deres Nærværelse; og det forekom mig, at I betragtede dem paa en Maade, som om I var født til at vorde en Glanshovdings Ægteviv".

"Jeg havde jo ingen Grund til at være bange for Høilændere" sagde Catharina med Fasthed, "især da jeg tænkte, at Conachar var med dem. Conachar har drukket af vort Bæger, og spist af vort Brød; desuden har min Fader ofte haft Handel med Høilændere, og aldrig var der Tvist eller Bedragerie mellem ham og dem".

"Ikke?" sagde Hector (thi saaledes er den sagiske Benævnelse for Eachin), "saa? altsaa heller ikke dengang, da han tog Partie med den skjævbenede Henry Gow imod Eachin? Siig mig intet til hans Undskyldning, og troe mig, det vil være Ederes egen Skyld, om jeg nogensinde taler et Ord mere om denne Sag. Men — I havde jo en Befaling at give mig? tal, og I skal vorde adlydt".

Catharina skyndte sig med at svare; thi der var Noget i den unge Høvdinges Væsen og Sprog, som gjorde, at hun ilede med at forforte denne Samtale.

"Eachin!" sagde han; "eftersom Conachar ikke længer er Ederes Navn; I burde lægge Mærke til, at jeg, ved i al Ære at fræve en Tjeneste af min Eigemand, kun lidet ahnede, at jeg henvendte mig til en Person af saa udmærket Magt og Indflydelse. I, ligesaavel som jeg, haver nydt Godt af denne Mandes Underviisning i Christendom. Nu er han i Fare, da onde Mænd have falskeligen anklaget ham, og han ønsker, at finde sig et Skjul og et Fristed, indtil Stormen er gaaen over".

"Ha! den gode Fader Clemens! ja den værdige Klerk har gjort meget for mig, langt mere, end mit trodsige Sind var istand til at drage Nytte af. Jeg vil see paa Dem i hele Staden Perth, som ville forfølge den Mand, som har holdt sig fast i Eachins Røppe".

"Det er dog vel ikke nok" sagde Catharina, "at bygge paa det; thi vel tvivler jeg ikke om Ederes Stridsfræster, men naar sorte Douglass begynder en Dyst, da lader han sig ikke skræmme, fordi man ryster en høilandss Røppe".

Høilænderen skjulte sit Mishag over denne Uttring under en tvungen Latter. "Spurven" sagde han, "som

sidder vort Die nærmest, synes større end Ornen, som har sat sig fast paa den høieste Bjergtind. I frygter meest for Douglas og hans Mænd, fordi de ere Eder nærmest. Men — lad det nu være, som det vil! I kan dog ikke tænke Jer, hvilke vidtløftige Høie, Dale og Skove, der udstrække sig i vore Egne, paa den anden Side af den høie Skandse af Bjerger, medens I drømme bestandigen om, at hele Verden ligger paa Nanden af Tayfloden. Men denne gode Klerk skal faae Bjerger at see, der kunne skjule ham, om saa hele Douglas's Horder vare paa Jagt efter ham; ja han skal faae Mænd at see, som ville faae Hine til at glæde sig, naar de eengang endnu i deres Liv kunne komme syd for Grampianbjergene. Men hvorfor vil I ikke følge med den gamle Mand?"

"Min Fader og jeg skulle nok komme og besøge Eder, for at see Eder's Huusholdning, Conachar, hvad jeg vilde sige, Hector!" svarede Catharina; "men da maae Tiderne være mere rolige. Kamp er der nu mellem Byefolket og Adelen's Følgesvende, og Tiden gaaer jo ogsaa om, at en Krig vil bryde løs i Høilandene".

"Ja, ved vor Frue! var det ikke for denne Krig, I skulde ikke saaledes faae Lov til at oprette Jert Besøg i vore Bjerger, min smukke Jomfrue! Men Stammerne, som boe hist paa Høien, ville ikke længere være deelte i tvende Nationer. De ville fægte som Karle for at see, hvem der skal være Overmand, og den, som vinder Seiren, vil tale med Kongen af Scotland som med sin Ligemand og ikke som sin Overherre. Bed da, min fromme Sanct Catharina! at Seiren maa tilfalde Eachin's Stamme; thi du bør jo bede for Den, som elsker dig inderligt".

"Jeg vil bede for Dem, som have den retfærdige Sag" svarede Catharina; "eller rettere, jeg vil bede for

at der maa blive Fred paa begge Eider. Farvel, minne og sjældne Fader Clemens! erindre mig i dine Bønner! men — hvorledes vil du være istand til at udholde en saa møjsommelig Reise?"

"Mine Mænd skulle bære ham, om det gjøres behov" sagde Hector; "dersom vi gaae langt frem, uden at finde en Hest. Men I, Catharina! — der er langt til Perth. Lad mig geleide Eder derhen, som jeg fordum har pleiet".

"Hvis I var den Samme som I fordum var, vilde jeg ikke have undslaaet mig for Ederes Geleide. Men Guldsmykker og gyldne Armbaand ere farligt Selskab, medens Liddesdaler- og Annandaler-Landskægte fare hen ad Landeveien, ligesaa tæt paa hverandre, som Blade ved Mortensdagstide, og det gaaer ikke af i Stilhed, naar høilandske Rapper og Staalpantser møde hinanden".

Hun vovede denne Bemærkning, fordi hun ahnede at Echin, selv ved at skyde sin Ham, havde dog ikke ganske afslagt den Mand, som han besjælede af i sin ringere Stilling, og at han, uagtet den modige Tale, neppe vilde have Mod til at trodse Overmagten, naar han steg ned til Omegnen ved Perth. Erfaring viste, at hun havde dømt rigtigt; thi, efterat have sagt ham Farvel, ved hvilket hun lod Haanden medtage det Kys, som den unge Mand havde tiltænkt hendes Læber, vendte hun tilbage til Perth, og funde, naar hun saa sig om, sine Høilænderne, som trængte sig frem gjennem de meest skjulte og indviklede Stier, og nu dreiede deres Wei imed Nord".

Hun følte sig for en Deel lettet fra sin umiddelbare Angst, da Afstanden tiltog mellem hende og disse Mænd, hvis Handlinger styredes af deres Hovding, og hvis Hovding var en hovedspimmel, tankeløs Dreng. Hun be-

frygtede intet Overfald ved sin Tilbagegang til Perth fra Noget af begge Partier; thi Ridderfkabets Bedtægter vare i hine Tider et sikkrere Leide for en anstændig Pige, end et Følge af væbnede Mænd. Derimod vare der mere fjernede Farer, som trykkede hendes Sjæl nemlig, den udsvævende Fyrstes Hensigter, som bleve gjorte frygtelige ved de Trudsler, som hans Raadgiver Ramorny, der aldeles ingen Grundsatninger fjendte, havde været fræk nok til at yttre mod hendes Fader, dersom hun fortsatte sit tilbageholdne Væsen. Slige Trudsler, i slig en Tidssalder og fra slig en Character, indeholdt en tilstrækkelig Grund til at gjøre et Menneffe uroligt. Heller ikke kunde hun ansee Conachars Paastand paa hendes Gunst, hvilken han i sin Trældomsstand kun med Møie havde skjult, og som han nu syntes ganske aabenbart at lægge for Dagen, som mindre svanger med Ulykke. Det var nemlig ikke sjeldent, at Høilænderne gjorde Streiftog lige ind i Byen Perth, og mere end een gang vare Borgere gjorte til Fanger, ja disse vare endog blevne slæbte ud af deres egne Huse, eller nedhuggede under Kampen midt paa deres egne Gader. Endvidere var hun noget urolig over den gamle Simons Overhæng til Fordeel for Henry, om hvis Opførsel paa Sanct Valentine's Dag just ikke fordeelagtige Rygter havde naaet hendes Øren; til hans Ønsker turde hun heller ikke vove at lytte, selv om han havde teet sig lidt bedre bemældte Dag, eftersom Ramorny's Trudsler ringede endnu for hendes Øren. Med den dybeste Bekymring tænkte hun paa alle disse Farer, og nærede det alvorligste Ønske, at kunne slippe dem Alle ved at tage Sløret; men desværre kunde hun ikke tænke sig Muligheden af, at hendes Fader vilde give sit Samtykke.

Dog kunne vi ikke paastaae, at hun, under disse Betragtninger, var synderlig misfornøiet med, at disse Farer omgave hende just paa den Grund, at hun var den smukke Pige i Perth, og dette var et Tegn paa, at Catharina endnu ikke ganske var en Engel. Maaskee der var et Tegn endnu paa samme Omstændighed, og dette var, at, til Trods for Henry's virkelige eller formeente Udskeielse, et Suf dog undslap hendes Barm, da hun tænkte sig Morgenstunden paa Sanct Valentine's Dag.

Tredie Kapitel.

Vi træde nu ind i et mørkt Sygeværelse, hvor Salver og Mixturer vise os, at en Læge har dreven sit Væsen. Paa en Seng, iført en ombeltet Slaabrof ligger en lang, smal Figur, paa hvis Pande man seer Smerten, og i hvis Barm tumle sig tusinde stormende Liden-skaber. Alt, hvad der staaer i Værelset, antyder Niigdom og Ødselhed. Apothekeren Dwining, som syntes at have den Syge under Cuur, listede sig med lumme og fatteagtige Trin fra det ene Hjørne i Værelset til det andet, ivrig sysselsat med at blande Mixtur og med at tilberede Omslag. Den Syge udstødte adskillige Gange et dybt Suf, hvorpaa Lægen nærmede sig Lei- et, for at spørge, om disse Lyd vare Følgen af legemlig Smerte, eller af aandelig Kummer".

"Af Begge, du Giftblander!" sagde Sir Namorny; "og saa, fordi jeg er belæmret med dit fordømte Selskab".

"Er dette det Hele, da kan jeg paaståedet befrie Eder, ædle Ridder! for den Ene af disse Ubehageligheder, ved i Diebliffet at begive mig et andet Sted hen. Tak=

ket være Kampene i disse urolige Tider, saa, om jeg end havde tyve Hænder istædet for disse to Stakler (her stak han et Par skindmagre Hænder frem) er der dog meer end nok for dem Alle at gjøre. Og, hvad som er bedre, det Slags Forretninger blive mig ganske godt betalte; thi Taksigelser og Kroner kappes om, hvem der skal bedst belønne mine Tjenester, medens I, Sir John! udøser over Ederes Chirurg al den Brede, som I burde nære mod Den, som har givet Jer Saaret".

"Ufling! det er under min Værdighed at svare dig" sagde den Syge; "men ethvert Ord af din ondskabssfulde Tunge er en Dolk, som giver mig Saar, der neppe cureres af det hele Arabiens Lægemidler".

"Jeg forstaaer Jer ikke, Sir John! men dersom I bliver ved med denne voldsomme Harme, da kan det ikke være Andet, end at Feber og Betændelse maa vorde Følgen".

"Hvorfor snakker du da paa en Maade, som maa hidse mit Blod? Hvorfor nævner du det Tilfælde, at du, elendige Væsen! skulde have flere Hænder, end Naturen gav dig, medens jeg, som er Ridder og Adelsmand, er lemlæstet, som en Krobling?"

"Jeg maa erindre Eder om, Sir John!" sagde Chirurgen, "at I er kommen ganske taalelig fra det Hele. Havde det Hug, som gjorde Jer Skade, rammet Ederes Nakke, som vel egentlig var Hensigten, havde det feiet Hovedet af Jer, istædetfor at det nu kun tog et mindre væsentligt Lem".

"Jeg vilde ønske, at det havde gjort det, Dwining! — ja jeg vilde ønske, at det havde rammet der, hvor det sigtede. Isaaafald havde jeg sluppen for at see saa fiint et Væs, som det, jeg havde udbredt, revet sønder ved

en beruset Borgerknolds dyriske Kræfter. Da havde jeg ikke havt den bittre Kalk at tømme, at see Heste, uden at jeg længer kan ride paa dem; see Tourneringsfranker, uden at jeg længer tør ride frem i dem; see Kampbelønninger, som jeg ikke længer kan haabe at faae nogen Deel i, og Kamp, fra hvilke jeg nu maa fjerne mig. Da var jeg ikke bleven nødt til, med Hjertet fuldt af mandig Tølelse for Hæder og Magt, at sidde mellem Qvinderne, foragtet endogsaa af Disse, som en elendig og afmægtig Krøbling, der ikke er istand til at stræbe mod det herlige Maal, at nyde Yndest af de Smukke".

"Det kan nu være sandt nok" sagde Dwining, som blev ved at pusle med Bandagen; "men jeg vil dog bede Eder, ædle Ridder! lægge Mærke til een Ting, nemlig den, at, dersom Eders Dine vare gaaede i Lyset tilligemed Hovedet, da vilde de have mistet et Syn, som overgaaer Alt, hvad Uergjerrighed, hvad Seier i Tournering og i Feldten, ja hvad selve Qvinders Yndest funde have forundt Jer".

"Min Forstand er lidt for sløv, til at fatte din Mening, Doctor!" svarede Namorny; "hvad er det da for en kostelig Ting, som jeg har reddet i dette mit Skibbrud?"

"Det Kostbareste, som noget Menneske kjender" svarede Dwining; og med en Tone, som om det var en Elsker, der udtalte sin Kjærestes Navn, og som just i Maaden at nævne det, vil lægge sin hele Omhed for Dagen, tilføiede han Ordet: Hævn.

Den Syge havde hævet sig paa Albuen, ligesom ængstteligen begjærlig efter at vide Opløsningen paa Doctors Gaade. Nu lagde han sig ned igjen, og efter et kort Ophold spurgte han:

"Ved hvilken Højskole i den hele Christenhed har I lært den Moral, gode Mester Dwinning?"

"Ikke ved nogen christelig Højskole" svarede Lægen; "thi skjøndt den privatim antages ved de Fleste, bliver den dog publice forkastet ved dem Alle. Men jeg har studeret denne Lære hos de Vise i Granada, hvor den brusende Araber løfter Dolken i Beiret, som drypper af hans Fjenders Blod, og hvor han vedkjender sig en Lære, som den blege Christen udøver, uagtet han, som en Euzjon, ikke tør være den bekjendt".

"Du er altsaa, seer jeg, en mere høihjertet Elyngel, end jeg havde anseet dig for" sagde Ramorny.

"Lad det passere! det stille Vand er gjerne det dybeste, og den Fjende er farligst, som ikke truer, før han slaaer til. I Herrer Riddere og Baabenmænd gaae lige til Maalet med Sværdet i Haanden; vi lærde Folk vinde vort Spil ved at nærme os stille derhen ad en Omvei; men vi opnaae vor Hensigt dog ligesaa fuldt, som I".

"Men siig mig oprigtigt, Doctor! hvorfor har du villet holde denne Helvedesforelæsning for mig? Jeg er gammel nok i Verden til at vide, at Folk, som dine Lige, ikke spille deres Ord, eller uden Grund indlade sig i Fortrolighed med saadanne Mænd, som mig, uden at de tillige ville fremme et eller andet Diemeed, som de selv have. Hvad Fordeel kan du have deraf, om jeg vælger enten en fredelig eller blodig Wei i at behandle dette Tilfælde?"

"Skal jeg tale reent ud, Sir John!" sagde Lægen, "og det gjør jeg sjelden, da maae I vide, at min Wei til Hævn er just den Samme, som Ederes".

"Som min, Mand?" spurgte Ramorny med en

Tone, som viste baade Haan og Forundring. "Du skulde sigte til samme Havn, som Ramorny?"

"Silvisse!" svarede Dwining; "denne Smedeflods, af hvem I har faaet Eders Skade, har ofte baade drillet og fornærmet mig. Han har virket imod mig i Raad, og viist mig Haan i Handlinger. Hans dyriske fremfusende Plumphed er en levende Daddel over det bøielige Bæsen, som jeg besidder. Jeg baade frygter og hader ham".

"Og du haaber, at finde en virksom Medhjælper i mig?" spurgte Ramorny i den forrige stolte Tone. "Saa viid da, at denne Haandværkskarl er for lav af Stand til at vække enten mit Had eller min Frygt. Men slippe skal han alligevel ikke. Vi hade just ikke det Kryb, som har stukket os, om vi endogsaa ønske at kunne rykke det ned fra Saaet, og træde det ihjel. Jeg kjender den Knægt fra Fortiden, som en stolt Karl i sine Baaben, og tillige en Frier til det knipske Duffebarn, hvis Skjønhed fik os opægget til vort deilige og særdeles heldige Forsøg. Fjendtlige Magter, som styre denne usle Verden! ved hvilken Ondskab fik I besluttet, at den Haand, som har lagt Landsen ud imod en Fyrstes Bryst, skulde kappes af, som en Vandgreen, ved en Uslings Snit, og det under Larmen af en Rattesviir? Men vær du kun rolig! jeg skal paatage mig, at knuse for dig denne Snog af en Haandværker".

"Det gaaer maaskee dog ikke saa let til" sagde Apothekeren; "thi dersom I vil troe mig, ædle Ridder! saa er han ikke god at faae Tag i; han er den stærkeste, djerveste og tillige snueste Fægter i Perth og den hele Omegn".

"Frygt intet! han skal faae sin Mand, om han sa

var en Samson. Men hør nu efter! Haab du hellere ikke at undgaae min Hævn, hvis du ikke hjælper mig i det, som nu kommer. Jeg har ikke studeret ved nogen arabisk Høiskole, og er ikke ganske plaget af din grændseløse Tørst efter Hævn, skjøndt jeg dog vil have min tilbørlige Deel deraf — hør efter! siger jeg, medens jeg for en Deel betroer dig en af mine Hemmeligheder. Men vogt dig for Forræderie! thi, hvor mægtig end din Skytss-aand i Helvede er, saa er den Diævel, som du har gaaen i Skole hos, dog ringere, end min. Hør efter — siger jeg. Den Herre, som jeg trolig har tjent baade i Last og i Dyd, maaskee med altfor megen Iver, til Skade for min egen Character, men med uroffet Tresskab imod ham — den Samme, for hvis affindige Griller jeg har lidt dette ubodelige Tab — just han staaer nu i Begreb med at kaste mig ud af sit Hjerte, blot fordi en gammel Fader beder ham derom, som gaaer i Barndom; ja han gjør mig til en Spillebold for en hyklerisk Slægtning, som han, paa min Bekostning, stifter Forlig med. Vil han fremture i denne utafnemmelige Maade, da skal den vildeste Mohr, var hans Farve end sort som Dampen i Helvede, komme til at rødme over, at jeg stak ham i at faae Hævn. Men jeg vil aabne ham endnu een Leilighed til at rædde Liv og Ære, for min Brede skal slynge sig ned over ham med et Maserie, som kjender hverken Mist eller Maade. Der har du forsaavidt min Fortrolighed. Lader os nu knytte Hænder til Beviiis paa vor Handel — knytte Hænder, siger jeg? hvor er den Haand, som skulde være Pantet paa Ramorny's givne Ord? den er naglet op paa den offentlige Gabestok, eller ogsaa henslængt, som et Nadsel for den herreløse Hund, som maaskee i dette Dieblis staaer og murrer over den. Saa læg da dine

Fingre paa Stumpen, og sværg, at du vil være ligesaa virksom for min Hævn, som jeg for din. Hvad nu? bliver I bleeg, Doctor? I, som kan sige til Døden: kom frem eller gaae bort! kan I blive bange ved at høre ham nævnet? — Ah! stikker det der? jeg har ikke omtalt Ederes Løn; thi den, som elsker Hævnen for dens egen Skyld, forlanger ingen anden Løffemad — nu vel! kunne Landerier og dygtige Summer af Guld oprække din Sver for en god Sag, de skulle heller ikke mangle”.

”Slige Ting tælle jo vistnok med i mine ydmyge Ønsker” sagde Dwining. ”Den Fattige bliver i denne larmende Verden stødt ned udi Skaren, som en Dverg, og traadt under Fodder, medens den Rige hæver sig, som en Kjempe ud over Massen, og er tryk under al den Presning, som hersker omkring ham”.

”Da skal jeg løfte dig ud af Trængselen, min Doctor! og det saa høit, som Guld kan hæve dig. Denne Pengepung er svær; men den er dog kun en Forsmag paa den Løn, som du har i Bente”.

”Og denne Smed —” vedblev Dwining, idet han stak sin Belønning i Lommen, ”denne Henry Gow, eller hvad de nu kalde ham — vilde ikke den Efterretning, at han har betalt sin Brøde, mildne Ederes Saar langt meer end alle Salver fra Mecca, med hvilke jeg har bedækket det?”

”Han staaer dybt under Hamorny's Tanke, og jeg har ikke mere Magt til ham, end jeg har end Willie mod det føleløse Raaben, som han svingede. Men derimod er det meget naturligt, at du lufter dit Had ud imod ham. Hvor er han forresten bedst at træffe?”

”Ogsaa det har jeg betænkt” sagde Dwining. ”At gjøre Forsøget ved lys Dag i hans eget Huus, vilde være

for aabenlyst og farligt; thi han har Fem ved Umbolten, og de Fire ere svære Karle, som holde meget af Mesteren. Om Natten vilde være ligesaa farligt; thi han har Dørene boltede med Eeg og stængede med Jern —”.

”Jeg forstaaer dig, Doctor!” sagde Ramorny; ”Be-
dragerie er din Natur, endogsaa imod mig. Du kjendte
min Haand og min Fingerring, da den laa henkastet paa
Gaden, som Braggods fra en Slagterbod, og dog fulgte
du med disse Kjødhoveder af Borgere, for at spørge den
Patrick Charteris, hvem Sporene burde rives af Hælene
paa, for al den Samqvem, han holder med disse elendige
Borgermænd”.

”Jeg trængte paa, saasnart jeg mærkede, at det var
Eder, som det var gaaet ud over, og det af al Magt, at
vi skulde afstaae fra at forfølge denne Proces, men den
Pralhans Smeden, og nogle andre hede Hoveder skrege
om Hævn. I maa vide, at denne Karl spiller Frier hos
den smukke Pige i Perth, og anseer det for en Uresfag,
at forfægte hendes Faders Tvistigheder. Men jeg har
allerede forplumret hans Spil paa den Kant, og dette er
da en Smule Haandpenge paa Hævnen”.

”Hvad mener I ved det, Hr. Medicus” spurgte
den Syge.

”I maa vide, at denne Smed holder sig ikke paa
sin egen Boldgade, men er en Udhaler. Jeg mødte ham
saaledes Sanct Valentines Dag, snigende sig gjennem
Stræder og Gyder med en gemeen Visetøs, hendes Gui-
tar hængende paa den ene Arm, og hendes faade Jeg
ved den anden. Ikke sandt? en vover Herre! krydser en
Hertugs Kiærlighed til den smukkeste Pige i Perth; hug-
ger Haanden af en Riddersmand, og bliver Kammerla-

fei hos en vandrende Sangerinde, og Alt det i Løbet af fireogtyve Timer".

"Paa min Ære! jeg maa lide ham desto bedre for det; jeg havde hellere seet, at det havde været et Hængetræ, istædet for en Bildkat, saa havde jeg været bedre opslagt til at hjælpe dig til Hævn — og saadan en ussel Hævn! Du har jo allerede begyndt den, som du fortæller, i din egen behagelige Maneer".

"Kun i en meget ringe Grad" sagde Apothekeren. "Jeg saa mit Snit til, at et Par af de meest berygtede Gladdersøstre, som længe have havt Ondt af, at Catharina kaldes den smukke Pige i Perth, fik fat paa denne Historie om hendes troe Valentine. De gif saa hurtigt paa Sporet, at de, istædetfor at tvivle om Sandheden, bandede paa, at de med egne Øine havde seet det. En Times Tid derefter kom Elskeren selv, og I kan tænke, hvilken Modtagelse han fik af den Gamle; thi Tomfruen lod sig ikke tilsyne. Saaledes seer I, ædle Ridder! at jeg tager nogen Forsmag paa min Hævn".

"Hør engang" afbrød Ridderen ham, "fald mig paa min Page".

"Eviot!" sagde han til en ung Mand, som traadte frem fra Forsalen, efter at Lægen havde kaldt paa ham, "er Bonthron derude? og er han ædrue?"

"Han er saa ædrue, som man kan blive det ved en Søvn oven paa en dygtig Ruus" svarede Pagen.

"Kald ham hid! gaa du saa ud, og luk Døren!"

Lunge Skridt nærmede sig derpaa til Sygeværelset, og ind traadte en Mand, hvis undersætsige Bygning fik Bederlag fra de brede Skuldre og de kraftfulde Arme.

"Der er en Mand, som Du skulde have lidt at be-

stille med, Bonthron!" sagde Ridderen. Karlen glattede sit rynkede Bryn, og tilgrinede et Bifalds-smil.

"Doctoren der vil fortælle dig det Hele; men tag dig nogen Fordeel, baade med Hensyn paa Tid og med Sted, at du kan være sikker paa et godt Udfald, og husk tillige paa, at Karlen er ingen Skrælling; thi det er den Slagsbroder Henry Gow".

"Det bliver et seigt Stykke Arbeide: slaaer jeg feil, kan jeg regne mig selv, som en død Mand.

"Tag da to Hjelpere med dig!" sagde Ridderen.

"Jeg ikke" svarede Bonthron; "har I isinde at fordoble Noget, saa lad det heller være min Belønning".

"Din Betaling skal vorde doubleret" svarede Namorny; "men staa mig saa inde for, at Arbeidet bliver godt og sikkert. Benyt dig af denne Mand's Uvillshing — og hør engang — vent til han kommer ud — men fremfor Alt, drik dig ikke fuld, førend Singen er færdig".

"Det vil jeg nok tage mig iagt for" svarede den mørke Drabant. "Mit eget Liv afhænger af, at mit Hug bliver fast og sikkert. Jeg veed nok, hvem jeg har at gjøre med".

"Væk med dig da, indtil han har givet dig Vink! hold din Øre og din Delf i Beredskab!" Bonthron gav et Nis, og trak sig tilbage.

Efter Lægens Vink traadte nu Pagen Eviot igjen i Værelset for at ændre Bandagen paa den saarede Arm. Dwining betragtede den nøgne Stump med et Slags Glæde, som om Saadant hørte til hans Profesjon, hvilken blev forstørret, som det lod, ved den ondskabsfulde Fryd, som han fandt i Andres Pine. Ridderen vendte sit Blik fra det væmmelige Syn; og legemlig Smerte, forbunden med Hjertequal, afpræssede ham et gennem-

trængende Suk, som han gjerne vilde have undertrykket.

"J sukker, Sir!" sagde Lægen med sin honningsøde, indsmigrende Stemme, hvori han dog ikke kunde skjule Udtrykket af nogen Glæde, medens haanlig Foragt spillede om hans Læber; "J sukker, Sir! men vær J kun rolig! Denne Henry Smed forstaaer sin Dont; hans Sværd træffer, sit Maal saa sikkert som hans Hammer paa Umbolten. Dersom en hverdags Fægter havde givet Eder dette Hug, saa havde han maset Benene og beskadiget Musklerne, saa at endogsaa min Kunst vilde have Ondt ved at reparere dem. Men Henry's Snit er saa reent og glat, som om jeg selv havde amputeret Haanden. Om et Par Dage vil J kunne gaae ud, og i dybeste Fortrolighed har jeg sagt til to, tre Sladderhanke her i Byen, at den tabte Haand tilhørte Een af Eders Svende, sorte Quentin, som er afreist til Fise paa en Maade, som kan gjøre Sagnet ganske troligt".

"Ja for en Tid kan man vel sagtens skjule det" sagde Ramorny; "men hvad nytter saa denne stakkede Frist?"

"Det kan jo dog skjules, indtil J trækker Eder for nogen Tid fra Hoffet, og naar da nye Begivenheder have bragt de gamle i Glemsel, kan Saaret jo blive tilregnet enten en sprængt Landse eller en Flitsbuepiil. Eders ærbødige Slave skal nok finde et Paaskud, og vil selv indrømme for Sandheden".

"Den Tanke gjør mig gal" sagde Ramorny med et nyt Suk, bevirket saavel ved legemlig som aandelig Pine. "Dog seer jeg intet andet Middel".

"Der er intet andet" sagde Lægen, som fandt en fildrende Glæde i Ridderens Qualer. "Indtil den Tid

kan det jo see ud, som om I holdt Jer inde formodest den Harmen, som I maa føle over at Prindsen har givet sit Samtykke til, at I er udslettet af hans Følge, paa Grund af Albany's Forestillinger — dog, det er da bekendt nok".

"Du lægger mig paa Pinebænken, Slynge!" udbrød Kamorny.

Dwining turde nu ikke længer tirre den Syge, men henvendte sin Flid paa at dække Saaret. Han anbragte en duftende Salve paa Wunden, hvis Bellugt udbredte sig over hele Værelset, og som meddeelte den Syge en forfriskende Kjølighed, istedetfor den brændende Hede. Denne gjorde den febersyge Patient saa godt, at han ikke kunde undlade at udstøde et Suk af Velbehag, idet han sank ned paa Leiets, for ret at nyde sin Hvile.

Lægen hældte derpaa nogle Draaber af en lille Phiole i nogen Viin, som var blandet med Vand. "Denne Drif" sagde han, "er skikket til at skaffe Eder en Søvn, som ikke maa blive afbrudt".

"Og hvor længe vil denne Søvn vare?" spurgte Ridderen.

"Det er ikke godt at bestemme, hvorlænge den vil operere — maaskee til imorgen".

"Og maaskee for evig" sagde den Syge. "Smag selv paa Essenzen, Doctor! ellers gaaer den aldrig over mine Læber".

Lægen adlød ham med et haanligt Smil. "Jeg kunde drikke det Hele, og det ganske let. Men denne Saft af indisk Gummi vil udbrede Søvn over den Sunde, saavel som over den Syge, og mit Arbeide, som Læge, byder mig at vaage".

"Jeg beder Jer om Forladelse, Doctor!" sagde

Ramorny, og saa ned for sig, som om han skammede sig over den yttrede Mistanke.

"Der kan ikke tænkes Tilgivelse" sagde Dwining, "hvor man ikke har Lov til at blive vreed. Et Insect maa være Kjempen takskyldig, naar han ikke træder det ihjel. Og dog har Insectet ogsaa Magt til at skade, min ædle Ridder! Havde det kostet mig mere end et Dieblik's Uleilighed, at have sat saadanne Substanzer til Salven, som skulde bragt Eders Arm til at raadne lige op til Skulderbladet, og faaet Blodet i Eders Arer til at løbe sammen, som en fordærvet Gelee? Hvad hindrede mig i at anstikke paa en endnu mere ubemærket Maade Eders hele Bærelse ved saadanne Essenser, i hvilke Livets Lys dør mere sagteligt ud, end en Fakkel, der quæles af fule Duster i en underjordisk Hule? I bedømmer slet min Kunst, dersom I troer, at slige, ja mere farlige, Midler til at ødelægge Menneskers Liv ikke staae i min Magt. Men Lægen slaaer ikke den Syge ihjel, ved hvis Udelmodighed han lever, og langt mindre vil han, som kun aander for at hævne sig, ødelægge den stærke Medforbundne, som vil understøtte hans Stræben derefter. Dog — eet Ord endnu! Skulde der opstaae nogen Nødvendighed for Jer, at staae op — thi hvo kan i Scotland indestaae sig selv for otte Timers Røe? — da lugt til den stærke Essenz, som er i denne Bøsse med Hullet paa! Og nu farvel, Ridder! kan I end ikke ansee mig for en Mand af om Samvittighed, saa erkjend mig idetmindste, som en Mand af Forstand og rigtig Dømmekraft".

Saaledes forlod han Bærelset, idet hans vanlige frybende og lumskt Bæsen hævede sig til noget mere ædelt, ved Følelsen af en Seier over hans bydende Patient.

Ramorny sank hen i ubehagelige Fornemmelser indtil han begyndte at føle Virkningen af Sovedrikken. Da sprang han pludselig op af sin Slummer, og kaldte paa Pagen.

"Eviot — holla — Eviot — jeg har dog gjort ilde i, at betro mig til denne Giftblander og Dvaaksalver — hei! Eviot! er Lægen gaaen?"

"Ja — men ikke alene. Bonthron talte noget affides med ham, og fulgte næsten umiddelbart efter — saavidt jeg kunde forstaae, ifølge Befaling af Eder, ædle Ridder!"

"Ach ja! det er sandt — han gif efter noget Medicin — men han vil snart være her igjen. Hvis han er beruset, da lad ham ikke komme mit Værelse nær, og see til, at han ikke kommer i Samtale med Nogen. Han snakker som en Vanvittig, naar han har noget i Hovedet. Sagde Lægen Noget til Eder, Eviot?"

"Intet — uden at han gjentog sin Befaling, at Ingen maatte afbryde Eders Hvile".

"Og den maa Du ogsaa adlyde. Jeg føler Trang til Søvn, og den har jeg nu saa længe maattet undvære, lige siden det uheldige Saar".

"Gid da Gud og vore Helgene sende Eder Hvile, ædle Ridder!" sagde Eviot og trak sig tilbage. — Da Pagen havde forladt Værelset, mumlede Ridderen, hvis Hjerne stedse blev mere forvirret, følgende Ord i Anledning af Eviots Afskedsønske:

"Gud — vore Helgene — ja under saadan en Betsignelse har jeg eengang sovet sødt. Men nu — vaagner jeg ikke for at see mit Haab om Magt og om Hævn opfyldt, da vil mit bedste Ønske være, at den Slummer, som nu synker ned over mig, maatte være

Forløberen for den evige Søvn, som skal bringe min laante Magt tilbage til dens oprindelige Ikketilværelse". Efterhaanden sank han hen i en dyb Søvn.

Fjerde Kapitel.

Den Nat, som nu bredte sig ud over Namorny's Sygeleie, var ikke bestemt til at være fredelig. To Timer vare allerede forløbne, siden Aftenkloffen havde ringet syv, og i hine Dage havde de Fleste ved den Tid begivet sig til Roe, paa den nær, hvem Pligt, Undagt eller Rattesviir holdt vaagne, og, saasom det just var Dagen for Afseensdag, vare de Sidste de allertalrigste.

Den simplere Classe havde den hele Dag slidt med et yndet Slags Spil, som bestod i, at de sparkede til Læderfugler, som vare opfyldte med Luft; de Fornemme havde moret sig med at lytte til de vandrende Sangeres lystige Melodier, medens Borgerne havde gottet sig med Pandekager, stegte i Fleskesidt, og med Brød, som blev udblødt i den fede Suppe, hvori man havde affogt Saltmad, hvilken man siden havde ladet løbe over risfet Havremeel, en Ret, som endogsaa paa vor Tid er meget kjærkommen for simple og uforkjælede scotske Ganer. Ikke mindre sædvanlig var den Skik, at den andægtige Catholik skulde tage saa megen Biin eller stærkt Øl til sig bemældte Aften, som han saa sig istand til at forskaffe sig, og var han ung og flink, da enten at dandse i Rundfreds, eller figurere blandt de mauriske Sværdandsere, hvilke bare, saavel i Perth, som andetsteds, en egen fantastisk Dragt, og udmærkede sig ved Hurtighed og Nethed. Al denne

Overgivenhed fandt Sted, fordi man klogeligen indsaa, at den lange Faste, som nu stod for Haanden, gjorde det ønskeligt for de Dødelige, at stuve saa megen sandselig Nydelse sammen, som de kunde, i det korte Rum, før Fasten begyndte.

De sædvanlige Løier havde fundet Sted, og vare næsten overalt blevne afløste af en venlig Stilhed. Ogsaa havde Aldelen draget særdeles Omsorg for, at forebygge Fornøjelsen af de Uroligheder, som havde fundet Sted mellem dens Følgesvende og Borgerne, hvilket havde til Folge, at Lystighederne gik af med langt færre Ulykker end ellers. Man regnede alene tre Dræbte, og Aldskillige, som havde faaet enkelte Lemmer knuste, men da det var ringere Personer, som det var gaaet ud over, ansaa man det ikke værd, at anstille videre Undersøgelse derom. Carnevalet var saaledes i Begreb med at ende paa en fredelig Maade, og kun paa enkelte Steder blev Lystigheden fortsat.

Saaledes var der eet Selskab, der især havde udmærket sig blandt de Øvrige, som syntes nødigen at ville ende disse Løier. Balleten, som de opførte, bestod af tretten Personer, hvilke Alle vare klædte eens, med Bamsse af bleeggult Skind, som sad tæt om Kroppen, omhyggeligen udtungede og besatte med Snore. De bare grønne Huer med Sølvduffer, røde Baand og hvide Skoe; havde Bjelder hængende rundt om Knæerne og Anklerne, samt blottede Sværd udi Haanden. Dette lystige Selskab, efterat have repræsenteret en Kriigerdands for Kongen med dragne Sværd, og med sælsomt afvejlende Stillinger, drog i samme muntre Lune afsted, for at gjentage bemældte Forestilling foran gamle Simon Handskemageres Dør. De besørgede tillige Wiin saavel til Dandserne,

som til de Omkringstaaende, og under høie Glædesffrig udstaf de en Skaal for den smukke Pige i Perth. Dette bevægede ogsaa den Gamle til at komme udenfor Gadedøren, baade for at takke for Vren, og tillige for til Gjengjæld at drikke et Glas paa de lystige mauriske Dandseres Sundhed.

"Vi takke, Fader Simon!" sagde en Stemme, som søgte at skjule under et fordreiet Dvæf, at det var den snæksomme Oliver Proudfoote, som talte. "Men et Glimt af din smukke Datter vilde være for os, som ere lutter unge Fyre, langt mere kjær, end et heelt Wiinbjerg med Malvasierdruer".

"Jeg takker Eder, Naboe! for Vren" svarede den Gamle; "men min Datter er ikke vel, og tør ikke vove sig ud i den kolde Natteluft. Men vil denne flinke Karl, hvis Stemme jeg skulde kjende, træde ind i mit ringe Huus, da vil jeg erlægge ham min Tak til de Dyrige".

"Bring os Takken i Griffins Værtshuus!" raabte Sværmen til deres høitbegunstigede Kammerad. "Der ringe vi Fasten ind, og drikke nok en dundrende Skaal for den smukke Catharina".

"Farvel da for en halv Times Tid" raabte Oliver, "og see imidlertid til, hvem der kan tømme den største Flaske, og synge den lystigste Vise. Skulde Fasten endogsaa finde mig med Munden lukket for evig, vil jeg dog være lystig i den Tid, som er tilbage".

"Farvel da" raabte de mauriske Dandsere; "lev vel, du Hugaf af en Hattemager! til vi mødes igjen".

De mauriske Dandsere fortsatte deres Gang under Dandsen og Springen, anførte af fire Spillemand, som gik i Spidsen, medens gamle Simon slæbte deres Formand ind til Kaminilden.

"Men hvor er Eder's Datter?" spurgte Oliver;
 "hun er det bedste Løffemad for Klinger, som jeg og mine
 Lige".

"Hun er i sit Værelse, Naboe Oliver! eller, rettere
 sagt, hun er i sin Seng".

"Nu vel! saa maa jeg op ad Trapperne, for at see
 hende. I har spoleret mig min Commerz, Fatter Si-
 mon! og jeg forlanger Opreisning, jeg gale Klinge, som
 jeg er. Jeg vil ikke have mistet begge Dele, baade Løsen
 og Kruset. I Sengen, siger I, hun er?"

Jeg selv og min Hund har en inderlig Lyst,
 At bringe de Piger, som strante, lidt Trost;
 Ja ere de syge, og skulle de døe,
 Vi træffe dog Begge den klagende Møe.

Tilraaber mig Døden da engang et Stop,
 Under Tuden paa Tønden I lægge min Krop;
 Med foldede Arme I strække mig der,
 Dog Hunden den fjære maa ligge mig nær".

"Kan I da ikke blot et Dieblif være alvorlig, Oli-
 ver!" sagde den Gamle; "jeg har just Noget, hvorom jeg
 gjerne vilde tale med Jer".

"Alvorlig?" sagde hans Gjest; "det har jeg været
 den hele Dag; jeg kan neppe lukke min Mund op, saa
 kommer der strax Noget frem om Død, Sorg eller Be-
 gravelse. Men dog er det ikke min egen Død, som bæ-
 res mig for — jeg har et herligt Horoscop, og lever mine
 halvhundrede Aar endnu. Men det er denne Synder,
 denne Douglassmand, hvem jeg stak ned, i Kampen sidste
 Valentine's Aften — han døde forrige Nat — see det er
 det, som tynger min Samvittighed, og det er det, som
 vækker mine vilde Drømme. Ja, Fader Simon! vi

Krigsmænd, som have udstødt Andres Blod i vor Harme — vi have mørke Timer i vore Dage kan I troe! tidt og mange Gange ønsker jeg, at min Kniv aldrig havde snittet Andet, end Uldgarnsønder —”.

”Og jeg vilde ønske, at min aldrig havde snittet andet end Buffeskind, saa havde jeg tidt sluppen for at skjære mig selv i min Finger. Men spar din Anger i denne Henseende! der var kun Een i den Affaire, som fik et godt Mærke; det var ham, som Henry huggede Haanden af, og han er i Bedring. Han heed sorte Quentin, og hørte til Sir Ramorny's Følge. Han er hemmeligt sendt tilbage til hans Hjemstavn i Fife”.

”Hvorledes? Sorte Quentin? det er just Karlen, som Henry og jeg — da vi altid staae tæt hos hinanden — sloge til Jorden i eet og samme Dieblif, kun faldt mit Slag noget tidligere. Jeg er bange for, at der vil komme mere Spectakel af det, og det troede da Overdommeren ogsaa. Saa han er kommen sig? Nu vel — saa kan jeg jo være glad igjen, og da du ikke vil lade mig see, hvordan Catharina ser ud i sin Natdragt, saa vil jeg tilbage til Kroen til mine mauriske Dandsere”.

”Men biev dog lidt, og hør, hvad jeg vil sige! Du er Henry Gow's Kammerad, og har gjort ham den Tjeneste, at tilegne dig en og anden Daad af ham, og iblandt Andre den Sidste. Jeg vilde ønske, at du ligesaa nemt kunde rense ham fra andre Klager, som Rytet anfører imod ham. Du kan vise Smeden en god Tjeneste, om du i denne Sag vælger den rigtige Bei; thi dig har jeg valgt til at raadføre mig med i denne Sag, ikke fordi du er det klogeste Hoved; thi, sagde jeg det, saa løi jeg —”

”Nu — nu!” sagde den velfornøiede Hattemager, ”jeg mærker nok, hvor du troer at Skoen trykker; I fol-

de Hoveder tænke altid, at vi Ildhoveder ere Toffer — jeg har Snese Gange hørt Folk kalde Henry Gow saaledes”.

”Du er idetmindste en godhjertet Toffe, og jeg troer ogsaa, at du holder ret af din Hjertens Kammerad. Nu staaer det just i dette Dieblif noget skjævt imellem ham og os” vedblev Simon. ”Du veed der har været noget paa Tapetet om Giftermaal mellem ham og Catharina”.

”Jeg har hørt en Fugl synge derom siden Sanct Valentine’s Morgen — ja det bliver en lykkelig Mand, som faaer den smukke Pige i Perth — skjøndt, reent ud sagt, Ægteskab spolerer mangan dygtig Karl. Jeg angreer selv, at jeg —”

”Spar nu din Unger!” sagde den Gamle lidt gnave. ”Du maa vide, at Mogle af de Sladdersøstre, som ansee hele Verdens Sager, som deres egne, har beskyldt Henry for at holde Selskab med gemene Bisetøse og med det Slags Folk. Catharina tog sig det nær; og jeg selv ansaa mit Barn som fornærmet, fordi han ikke havde hilset paa hende som Valentine, men foretrukket slet Selskab, just paa den Dag, da han efter gammel Bedtægt havde Leilighed til at trænge igjennem med sin Sag hos min Datter. Da han derfor kom herhid om Aftenen, bød jeg gamle hidsige Nar ham at gaae hjem til det Selskab, som han havde i sit Huis, og jeg forbød ham at komme ind. Siden har jeg ikke seet ham, og jeg begynder næsten at være bange for, at jeg er gaaen for hurtigt tilværks. Hun er mit eneste Barn, og før skulde Døden, end en Svirebroder, have hende. Men hidtil har jeg troet, at fjende Henry, som om han var min Søn; derfor kan jeg ikke troe, at han vilde behandle os saaledes, men at der muligen er en Maade, hvorpaa han kan forklare, hvad

der er lagt ham til Laft. Jeg lod mig forlede til at spørge Dwining, som, efter hvad man siger, mødte ham, da han spadserede med sin udfaarede Mage, og skal jeg troe hans Ord, var Tøsen hans Cousine, Johanne Ledham. Men du veed jo selv, at denne Apotheker taler eet Sprog med sit Ansigt, et andet med sin Tunge. Du derimod, Oliver! er ikke fiffig nok — hvad jeg vilde sige, du er alt for ærlig, til at lyve, og da Dwining gav at forståe, at du ogsaa havde seet hende —”.

”Jeg seet hende? Vilde Dwining sige, at jeg saa hende? Han lyver, og jeg skal mase ham i en af hans egne Apothekerpotter” sagde Oliver.

”Men har du da slet ikke talt til ham om noget saadant Møde?”

”Ja hvad, om jeg ogsaa havde gjort det?” sagde Hattemageren. ”Bandede han nu ikke paa, at han ikke vilde sige til noget levende Væsen, hvad jeg betroede ham? Jo; altsaa har han jo, ved at snakke af Skole til Eder, beviist, at han er en Løgner”.

”Du mødte altsaa ikke Smeden med saadant løbsagtigt Qvindemenneske, som Rygtet beretter?”

”Herregud — nei jeg gjorde ikke — ja det kan jo gjerne være, men det kan ogsaa ikke være. Hør engang, Fader Simon! jeg har nu været Ægtemand i fire Aar, og kan I vente, at jeg nu skulde huske hvordan en Sangerinde teer sig, hvordan hun tripper, eller hvordan hendes Skjorter ere garnerede? Nei — Sligt overlader jeg unge Krabater, som Broder Henry”.

”Facit bliver da altsaa” sagde Simon inderlig be-
drøvet, ”at I virkelig har mødt ham Sanct Valentine's
Dag paa offentlig Gade —”

”Nei — det er ikke sandt; jeg mødte ham i den

fierneste og meest øde Gynde i hele Perth, styrende lige til sit Hjem, med Badsæk og Paffenilleker, hvilke han som en galant Fyr, bar paa Armen, Skjodehunden hængende paa den ene, og Tøsen selv, som var lækker, maa I troe, paa den anden Arm".

"Nu, ved gode Sanct John!" udbrod den Gamle, "saadan en Lumpenhed kunde faae en troende Christen til at forsværge sin Troe, og til at dyrke Muhamed af lutter Harm. Men det er ogsaa sidstegang, at han har seet min Datter. Saa maa hun heller løbe afsted med en barbenet høilandsk Slyngel, end ægte Een, som paa saadan en Tid kunde saa skjændigen forglemme sin Pligt og sin Ære — bort med ham!"

"Tys! tys, Fader Simon!" sagde den godmodige Hattemager; "I husker ikke paa, hvorledes det gaaer det unge Blod. Deres Commerz varede heller ikke længe (thi for at sige det reent ud, holdt jeg lidt Udfig med ham); allerede før Solen stod op, mødte jeg dem, da hun skulde ned til Skibet fra Perth, og jeg veed bestemt (thi jeg har snuset lidt om det) at hun er afseilet til Dundee. I seer altsaa, at det Hele var kun en lille Ungdomsfeil".

"Og her kom han, og tiggede om at komme ind, medens han hjemme havde en Tøs paa sit Kammer — hellere maatte han have slaaet en heel Snees Mennesker ihjel. Dog hvad kan det nytte, at yttre Eligt for dig, Oliver, som, skjøndt du ikke er saadan Een, dog gjerne vilde ansees for hans Lige".

"Tag det dog ikke saa alvorligt!" sagde Oliver, som begyndte at frygte for den Skade, han ved sit Gladder havde anrettet for sin Ven, og som begyndte at ahne, hvilke Følger det kunde have for ham selv, naar Henry fik den Bekjendelse at vide, som han her havde gjort

mere af Forfængelighed, end af ondt Hjerte. "Betænk dog" sagde han, "at der ere Daarskaber, som høre Ungdommen til. Ja jeg vil ikke lægge Dølgemaal paa, her imellem os, at skjøndt min Egteviv er saa vakker en Kone, som Noget i Byen, har jeg dog selv —"

"Sie, du elendige Praler!" sagde den Gamle i høieste Brede; "dine Kjerlighedseventyr ere som dine Kampe, lige apocryphiske. Skal du endelig lyve, (som jeg troer, er din Natur) saa digt idetmindste Noget, hvorved du kan gjøre dine Hoser grønne. Kan jeg ikke see tvert igjennem dig, lige som et Lys gjennem en ussel Hornlygte? Veed jeg ikke, at du ingenlunde turde sætte en Fod over din egen Tærffel, dersom din Kone havde hørt dig prale paa denne Maneer? Ved Sanct John! du fortjente til Løn for din Gladder, at jeg sendte din Mathilde Bud om dit smukke Pral".

Med denne Trudsel sprang Hattemageren op, som om en Piil havde uventet suset forbi ham fra en Bue. Det var derfor med skjælvende Stemme, at han tilføiede: "hvad Mathilde angaaer, da veed jeg nok, Fader Simon! at jeg kan stole paa dig; thi jeg kjender ingen Mand, som mere nødig vilde forstyrre en Families Røe".

"Stol ikke længer paa det, du usle Praler!" udbrød den hidfige Gamle. "Pak dig afsted, og tag det med dig, som du kalder et Hoved, ellers laaner jeg fem Minuter af min Ungdom, og knækker din Hjerneffal".

"J har havt en lystig Fasteaften, Naboe!" sagde Hattemageren, "og jeg ønsker Jer derfor en rolig Søv; imorgen, tænker jeg, ere vi bedre Venner".

"Dumrian — Nar — løstungede Praler!" udraabte han, idet han fastede sig i en Stol, medens Hattemageren listede sig bort. "Hvorfor kunde dog ikke saa-

dan en Karl, der bestaaer af bare Løgn, være saa honnet, at støbe Een, som kunde have bedækket en Bens Skjændsel? Ja saa godt tænkte jeg om Henry, at jeg med Glæde havde troet den groveste Løgn, som det pralende Ulsen havde digtet. Dog — der hjælper intet. Bort gode Navn maae vi beholde — lad saa Alt andet gaae tilgrunde”.

Imidlertid havde den udjagede mauriske Dandsers Tid til, i den kolde og skumle Februardag, at overtænke Følgerne af den Gamles balfyrige Brede. ”Men hvad er det imod Henry Gow’s Harmes” udbrød han ved sig selv, ”som har slaaen Folk ihjel for mindre Ting, end sætte Splid mellem ham og Catharina? bedre havde det været, om jeg havde benegtet Alt; men det var Lysten til at synes en dreven Udhaler (hvilket jeg da tildeels ogsaa er), som kom over mig. Men vie — jeg har det — jeg gaaer ikke til Griffin’s men lige til Henry Gow; han maa være hjemme, da Ingen har seet ham ved Løierne. Jeg vil prøve at slutte Fred med ham, og tilbyde at stifte Forlig med den Gamle. Henry er en ligefrem Karl, og skjøndt han stikker mig i en Dyst, saa kan jeg i en Discours dog trække ham hvorhen jeg selv vil. Gaderne ere nu rolige — Aftenen er mørk; og jeg kan jo springe tilside, om jeg skulde møde nogle Ratteravne”.

Med disse Betragtninger gif den vældige Oliver hurtigt, skjøndt med saa liden Stoi, som muligt, hen imod Henry’s Bolig. Men hans onde Skjebne holdt ikke op at forfølge ham. Just som han dreiede ind i Highstreet, hørte han en gjennemtrængende Musik, ledsaget af et lydeligt Glædesffrig.

”Der har vi mine Kammerader, de lystige mauriske Dandsere — jeg kan kjende gamle Jeremias’s Stof-

fiol iblandt hundrede. Jeg vil skyde tvert over Gaden, førend de komme — bliver jeg saa attraperet af dem, saa seer det ud, som om jeg havde en lille Commission paa min egen Haand, og det skaffer mig Ære, som en Støver og Udhaler”.

I det samme vilde Hattemageren løbe tvert over Gaden, men Svirebrødrene vare forsynede med Fafler, hvis Glands faldt paa Oliver, hvem den lysfarvede Dragt gjorde endnu mere synlig. Det almindelige Skrig: en Prise — en Prise — overdøvede selve Spillemændenes Larmen; og, førend Oliver kunde afgjøre om det var bedre at løbe end at blive, grebe to unge Mænd, klædte i phantastiske Dragter som Wildmænd, med store Koller i Haanden, fat paa ham, og tiltalede ham i en tragisk Tone: ”Overgiv dig, Bjældemand, eller ogsaa vil du her, som en maurisk Dandser, finde din Død”.

”Til hvem skal jeg da overgive mig?” spurgte Oliver med usikker Stemme: thi skøndt han saa, at han havde at gøre med Maffer, som blot vilde more sig, mærkede han dog snart, at de vare af en høiere Rang end han selv, og han tabte den Driftighed, som nødvendigt maa vedligeholdes i et Spil, hvor den Ringeste har Udsigter til at komme allerværst fra det.

”Vil du parlamentere, Slave?” udbrød Een af Mafferne, ”skal jeg da endelig vise dig, at du est vor Fange, ved at give dig paa Stedet en god Bastonade?”

”Jungenlunde, mægtige Indianer! jeg vil jo gjerne læmpe mig i Alt efter Ederes Morsskab”.

”Saa kom da, og gør din Compliment for Reiseren over alle Pudsenmagre, Kongen over Luftspringerne, og Storhertug i de natlige Timer, for at du hos ham kan udvifle med hvad Ret du vover at sværme og ringe

med Bjælder i hans Nige, uden at erlægge ham Skat. Ved du ikke, at du har forløbet dig, lige til at begaae Majestætsforbrydelse?"

"Det synes mig dog, at være noget haardt" sagde stakkels Oliver, "saasom jeg ikke vidste, at hans Naade just iaften udøvede denne Rettighed. Men jeg er villig til at kjøbe mig løs, dersom en fattig Hattemagers Pung kan strække til, ved at betale en fire Potter Wiin, eller saa omtrent".

"Bring ham til Keiseren!" var det almindelige Skrig, og den mauriske Danser blev fremstillet for en let, ung, smuk Mand, prægtig klædt, og som havde baade et Bælte og en fuldstændig Hovedpynt af Paafuglefjer, hvilke den Tid bragtes fra Østen, som en kostelig Sjeldenhed. Forresten dækkede en kort Trøje og en Leopardsskinds Underklædning det Øvrige af hans Person, som, for at ligne en indiansk Høvding, var klædt i fjodfarvet Silketøi. Paa Fødderne havde han skarlagensrøde Silkebaand, og holdt i Haanden et Slags Vifte, som Damerne dengang brugte, af samme Slags Fjer, hvilke foroven vare forenede til en Duff.

"Hvad er det for en Kogle, vi her have?" spurgte den indianske Høvding. "Hvo er Den, som fordrister sig til at binde mauriske Danseres Bjælder til Benene paa et Ufsen? Hør engang, Ven! din Dragt skulde gjøre dig til vor Undersaat, eftersom vort Regimente udstrækker sig over det ganske Latterland, iberegnet Gjøglerne og Sangere af alskens Art. Nu? est du bunden for Tungebaandet? han trænger til Wiin — giv ham en Noddestal fuld af Sect."

En uhyre Kummie med Sect blev sat for Suppli-

cantens Læber, medens Svirefyrsten tilraabte ham:
 ”Knæk mig den Nød, og gjør det smukt, uden Grimacer!”

Men, uagtet Oliver nok kunde have lyst til at tære en lille Portion af den udmærkede Vin, blev han dog skræmmet ved den uhyre Bolle, hvormed man tiltalte ham, og han bad derfor om Raade. ”Jeg har endnu langt at gaae, Deres Prindselighed! og faaer jeg alle disse Guds Gaver tillivs, bliver jeg ikke istand til at skræve over næste Nendesteen”.

”Er det Noget for en Udhaler? Snit mig en Capriol — ret saa! nok een — to — tre — fortreffeligt! igjen — giv ham lidt af Sporen (her gav Een af den indiske Livvagt Oliver et let Nap med Sværdet) godt — det var den bedste Capriol af dem Alle, det var som en Kat paa en Tagrende. Knæk ham Nodden engang endnu — men tving ham saa ikke mere! Han har erlagt sin Bøde, og fortjener ikke blot fri Afmarsch, men tillige Belønning. Knæl ned — knæl, siger jeg, og staae saa op som Ridder af den chinesiske Punchebolle. Laan mig en Rapier — hvad hedder du?”

”Oliver, med Deres Velbyrdighed, hvad jeg vilde sige, Prindseligheds Tilladelse”.

”Oliver, Mand? Men saa er du jo allerede Een af de tolv Riddere om det runde Bord! Staa da op, søde Sir Oliver Straamand — staae op i Monsens's Navn og gaa Satan i Bold, hvor du selv vil”.

Den lystige indiske Prinds gav ham derpaa et let Slag over Nakken med den flade Sabel. Hattemageren tog nu Benene med sig, under Højen og Latter; og med samme Fart, som en Ræv søger sin Hule, stod han ved Smedens Huus, før han standsede.

Den forfærdede Hattemager havde hamret paa Døren, forend det faldt ham ind, at han burde dog iforveien betænke, paa hvilken Maade han vilde presentere sig for Henry, og hvorledes han vilde skaffe sig hans Tilgivelse for sin Gladdren af Skole til den gamle Simon. Ingen svarede paa hans første Slag, og den fortunlede Hattemager havde maaskee opgivet sit Forhavende, og trukket sig tilbage til sin egen Grund, da i det Samme fjerne Lyd af Spillemænd opvækkede hans Frygt for igjen at falde i Hænderne paa de lystige Maffer, og det var derfor, at han gjentog sine Slag paa Henry's Dør med voldsom, dog skjælvende, Haand. Til sin Skræk hørte han Henry's dybe, men vellydende Røst — "hvem baner paa denne Tid? hvad vil man?"

"Det er mig — Oliver Proudpute. Jeg har en lystig Historie at fortælle Eder, Broder Henry!"

"Bring din Lystighed hen paa et andet Torv. Jeg er ikke i Humeur til at fjase" sagde Henry. Gaa din Vej — jeg vil ikke see et eneste Menneske iaften".

"Min hjertens Broder!" sagde Krigshelten udenfor, "jeg er omringet af Slyngler, og ønsker Lys under dit Tag".

"Du er en Nar" svarede Henry; "ikke en Hane paa en Mødding vil purre Tjedrene op mod saa feig en Cujon, som dig".

Idetsamme lod en Musik sig høre, og det endnu nærmere, efter hvad Oliver meente. Denne Omstændighed drev hans Beflemmelse til det Høieste, og med en Stemme, som udtryffede den meest usfrømtede inderlige Frygt, skreeg han: "For vort gamle Kammeradskabs Skyld, og i vor hellige Frues Navn! lad mig komme ind, Hen-

ry! hvis Du ikke vil finde mig, som et blodigt Liig ved din Dør, myrdet af de blodtørstige Douglasser”.

”Det vilde dog være Synd!” sagde den godmodige Smed. ”Sandt at sige, kan der dog maaskee være Fare. Naar Falkene ere i Fart, skyde de efter en Spurv, saagodt som efter en Heire”.

Ved disse Betragtninger, som han halvt mumlede, halvt sagde høit, aabnede Henry den vellukkede Dør, dog med den Beslutning, først at undersøge om der virkelig var nogen Fare, førend han tillod sin uvelkomne Gjest at træde ind. Men just som han saa ud, foer Oliver ind, liig et skræmmet Dyr, der springer hen i en Sykning, og han frøb i Havn ved Smedens Kjøkkenild, før Henry kunde faae et Blik ned ad Gaden, og forsikre sig om, at ingen Fjender vare i Farvandet. Han boltede derfor Døren, og vendte tilbage til Kjøkkenet, heel misfornøiet over, at hans dunkle Eensomhed var saaledes bleven afbrudt.

”Hvad skal det betyde?” sagde han tvær, da han saa Hattemageren strække sig roligt ved Kaminen. ”Hvad er det for overgivne Streger? Der er jo Ingen, som kan gjøre dig noget”.

”Giv mig lidt at drikke, søde Broer!” sagde Oliver; ”jeg er næsten qvalt af Tørst, saaledes har jeg rendt, for at komme herhen”.

”Jeg har gjort min Fed paa, at her ingen Sviir skal være i dette Huus iaften — jeg er i mine Arbeidsflæder, og har Grund nok til at holde Faste istedetfor Helligaften. I derimod har faaet Fugtighed nok, som det lader — I taler jo ganske tykt allerede. Vil I derfor have mere Mæller Wiin, saa gaa et andet Sted hen”.

"Ja desværre! Fugtighed har jeg faaet nok af" sagde stakkels Oliver; "jeg var nær bleven druknet deri. Den fordomte Punchebolle — blot en Drif Vand, Kammerad — det vil du dog vel ikke nægte mig?"

"Vil I ikke have andet, det kan I jo sagtens faae" sagde Henry og fyldte en stor Glaske fra en Lønde, som stod ham nær. Oliver modtog den hidsiget; med bævende Haand satte han den op til Læberne, som dirrede af Bevægelse, og, skjøndt den var saa tynd, som han havde ønsket, saa var han dog saa udmattet baade af Frygt og af den tidligere Sviir, at da han satte Glassen igjen paa Egebordet, udstødte han et Suf af Velbefindende, og blev fiddende taus.

"Nu vel!" sagde Henry, "da du nu har faaen din Glurf, saa siig mig, hvad der var paaferde? Hvor ere de, som truede dig? Jeg saa jo Ingen".

"Jo vist vare der over tyve Mand, som jøge mig herved til dig" sagde Oliver. "Men da de faae os begge staae sammen, kan I vel nok begribe, at de maatte tabe alt det Mod, som havde puffet dem ind paa en Enkelt af os".

"Kom nu ikke med det Naas, Ven Oliver!" sagde Henry; "mit Humeur er slet ikke i det Hjørne iasten".

"Ved Sanct John af Perth! jeg spøger ikke. Jeg blev standset og ilde overfaldet (her lod han sin Haand glide med Udtryk af Smerte ned over det mishandlede Sted) af gale Robin Rothsay, den skraalende Kamorny og alle de Andre. De fik mig til at drikke et heelt Anker Malvasier".

"Du snakker jo over dig, Mand! Kamorny er dødelig syg, efter hvad Apothekerens fortæller overalt; og

han kan dog vel ikke staae op midt om Platten, for at gjøre saadanne Løier".

"Ja jeg veed ikke" svarede Oliver; "men jeg saae hele Selskabet ved Skinnets af Tafler, og jeg kan gjøre min legemlige Eed paa, at det var de Huer, jeg gjorde sidste almindelige Børnedag. De ere af et fiffigt Snit, og jeg skulde dog vel kjende mit eget Arbeide".

"Nu vel! det kan jo gjerne være, at du har været i virkelig Fare; og er du det, saa vil jeg lade dig rede en Seng hos mig; men du maa strax krybe i den; thi jeg er ikke i Humeur til at snakke meget".

"Ja — det gad jeg nok for en Nats Skyld. Det er det Eneste, at min Mathilde kunde blive vreed — det er da at sige, ikke vreed, for det brøder jeg mig en god Dag om — men Tingen er, hun kan være ængstelig for mig i saadan en Bildskabsnat, som denne, da hun veed nok, at mit Humeur er ligesom dit — bare et eneste Ord, saa banker der strax Puf".

"Saa gaa da hjem!" sagde Henry, "og viis hende, at hendes Skat er ibehold. Nu er det roligt paa Gaden, og naar jeg skal sige dig den rene Sandhed — jeg ønsker, at være alene."

"Og dog har jeg Ting at tale med dig om, som ere af Bigtighed" svarede Oliver, som, uagtet han var bange for at blive, dog nødig vilde gaae. "Der har været nogen Tvist i vort Borgerraad angaaende Affairen paa Sanct Valentines Aften. Overdommeren har for et Par Timers Tid siden fortalt mig, at Douglass og han selv havde bestemt, at Twisten skulde afgjøres ved en Tvekamp mellem Diævels-Dick paa Adelsmændenes Side, og dig eller mig, for den skønne Kjøbstad. Skjøndt jeg nu er, som Borger, den Ældste, er jeg dog beredvillig til, paa

Grund af den Genegenhed, som altid har været imellem os, at vige dig Pladsen, og lade mig nøie med den mere ydmyge Forretning, at være Secundant".

Henry Gow, uagtet opbragt, kunde dog ikke bare sig for at smile. "Er der ikke Andet end det, som forstyrrer din Nø, og river dig ud af din Seng om Midnat, saa vil jeg lette dig for denne Sorg. Ikke skal du miste den Fordeel, som man har tilbudet dig. Jeg har nu bestaaet saa mangen Dyst — desværre kun altfor mange. Du har, saavidt jeg veed, blot stødt sammen med din Træsultan, og det vilde være ubilligt — haardt — uskjønsonst — af mig, at gjøre Misbrug af dit hønnet Tilbud. Gaa du kun hjem, og frygt ikke for, at du skal miste nogen Ære for min Skyld".

"Ja jeg takker" sagde Oliver, høist forvirret over sin Vens uventede Resignation. "Du er bestandig den samme ærlige Ven, som jeg altid ansaa dig for, men du maa ogsaa vide, at jeg har ligesaa megen Venskab for Henry Gow, som han har for Oliver Proudfoote. Nu sværger jeg derfor høit og dyrt ved Sanct John! jeg vil ikke fægte i denne Kamp til Præjudice for dig. See saaledes — da jeg nu har svoret paa det — er jeg udenfor al Fristelse; thi du vil dog vel ikke have mig meensvoren? Desuden har jeg en Kone — stakkels Mathilde, du veed — og smaa Børn; men du —"

"Jeg har ingen Familie" udbrod Henry heftig, "og vil heller ingen faae. Men ved vor Trøe! hvor du dog er let til at trække ved Næsen! Saa viid, du tossede Menneſke! at Sir Patrick, som altid er en lystig Mand, har blot dreven Gjæk med dig. Bilde du dig virkelig ind, at han vilde betro Væns Ære i dine Hænder? eller at jeg vilde give dig Forrangen ved en saadan Leilighed?"

Nei, stakkels Fyr! gaa du heller hjem, og lad Mathilde binde dig en Nathue paa Hovedet, skaffe dig lidt varmt Mad og en Spølsom Stærkt, saa faaer du maaskee Mod til imorgen at staaes med din Sultan".

"Siger du det, Kammerad?" udbrod Oliver, hvis Angst blev noget lettet ved denne Spøg, men som dog ansaa dit for passeligst, at lade, som om han blev vreed. "Hvad bryder jeg mig om dit knurvrne Humeur? det er godt for dig, at du ikke kan tirre min Taalmodighed i den Grad, at jeg skulde fare op. Nok er det, vi ere Kammerader, og Huset er dit. Hvorfor skulde vel de to bedste Klinger i hele Perth rasle imod hinanden? Jeg kjenner dit mopsede Væsen, og jeg kan tilgive dig. — Saa Tvisten mellem Borgerne og Adelsmændene nu er til Ende?"

"Udeles; og, efter hvad jeg har kunnet forstaae af gamle Simon's Ord til Sir Patrick om en vis mægtig Herre, maa jeg takke Gud og alle Helgene for, at jeg ikke stødte Hirschfængerens i den Mand, som jeg gjorde til Fange ved Stigens Fald —"

"Jeg takker ogsaa, og det ret af Hjertet, baade Gud og alle Helgene" sagde Oliver. "Jeg stod lige bag ved dig, som du veed, og —"

"Ikke mere om det, hvis du ellers er klog. Der ere Love, som forbyde at slaae Prindser ihjel" sagde Smeden, "og bedst er det, ikke at røre ved Hesteskoen, før den er fjølet af. Gudskeelov, at Alt er dyffet ned. Men see nu til at komme afsted! Natten rykker frem".

"Jeg havde dog et Ord at sige dig endnu, Kammerad, men giv mig først et Glas igjen af dit kolde Øl". Oliver drak nu, eller rettere sagt, syntes at drikke meget langsomt, blot for at skaffe sig Tid til at indlede den an-

den Gjenstand for deres Samtale, som lod til at blive noget mere delicat, formedelst Smedens opirrede Gemyt. Til Slutningen tyffedes det ham bedst, at fare lige ind i Tingen, ved at sige: "Jeg har seet Simon Handskemager idag".

"Godt for dig!" svarede Henry med en dyb og barst Stemme; "men om du ogsaa har, hvad kommer det mig ved?"

"Slet intet — slet intet —" udbrød den blegnende Hattemager. "Jeg tænkte blot, at det kunde interessere dig at vide, at han udfrittede mig noie, om jeg havde seet dig Sanct Valentine's Dag efter Spectaclerne ved Dominicanerne, og i hvilket Selskab du var".

"Og jeg tør bande paa, at du fortalte ham, at du møtte mig med en Sangerske i det mørke Stræde?"

"Du veed, Henry! jeg har ikke Anlæg til at lyve, men jeg fik ham dog til at slaae sig til Noe".

"Og hvorledes, maa jeg spørge?"

"Jh nu — paa denne Maade. Fader Simon! sagde jeg, I er en gammel Mand, og kjender ikke, hvorledes det har sig med os Andre, i hvis Alarer Ungdommen er som Dvækselv. Nu tænker I sagtens, sagde jeg at han bryder sig stort om den Tøs, og I bilder Jer vel ind, at han holder hende her etsteds i Perth. Nei, det er ikke Tilfældet, og jeg vil gjøre min forpørlige Ed paa, at hun forlod hans Huus tidligt om Morgen, for at gaac til Dundee. Nu — har jeg ikke talt din Sag paa det Bedste?"

"Jo det har du — og var der Noget, som kunde forøge min Harm i dette Dieblik, da er det, at et Ulsen, som du, skulde sætte sin klumpede Fod ovenpaa mig, efter at jeg var sjunken saa dybt i Moradset. Bort med dig! gid

du maa finde den Løn, som din Lyst til at mægle, fortjener, saa tænker jeg, at du vil blive funden med Halsen knækket i næste Kendeſteen. Afſted med dig, eller jeg ſkal ſætte dig ud af Døren baade paa Hoved og paa Skuldre”.

”Hoho!” udbrød Oliver, idet han loe noget forlegent, ”du er nu altid en Bjørn. Men — eet Spøg, et Andet Alvor — vil du ikke gjøre en Tour med mig hjem til Mit?”

”Gid Satan havde dig — nei!” ſvarede Smeden.

”Jeg tracterer med Biin, naar du bare vil gaae med” ſagde Oliver.

”Og jeg vil tractere dig med en Knippel, dersom du bliver her længer” ſagde Henry.

”Nu vel da — ſaa vil jeg tage din Bøffelskindſtrøje og din Staalhue paa; jeg vil gaae med dine trodsige Skridt, og fløite dit Livſtykke ”brudte Been ved Loncarty” og naar de ſaa antage mig for dig, tør ikke fire Mænd komme mig nær.

”Ja tag kun Alt eller Noget, hvad du ſelv vil, i Djævels Skind og Been, naar du bare gaaer din Vej. Afſted paa Døren, og lad mig aldrig ſee dit Vindbeutelansigt meer!”

Endelig lettede Oliver ſin Bert, ved at ſlingre bort, idet han, ſaagodt han formaaede, copierede Smedens trodsige Gang og udvortes Manerer, ſamt fløitede Henry’s Livvise, ſom blev ſjungen efter de Danskes Nederlag ved Loncarty, hvilken han havde opsnappet fra Henry, hvem han i Alting ſøgte at efterligne. Men da dette godmodige, ſkjøndt indbildſke, Menneſke gif frem ad Gaden til henimod Highſtreet, fik han bagfra et Hug, imod hvilket hans Staalhue var ingen Bedæfning, og han ſtyrtede død ned paa Stedet, idet Henry’s Navn,

hos hvem han altid søgte Hjælp i sin Nød, bævede paa hans Læber.

Femte Kapitel.

Vi vende tilbage til Svirebrødrene, som for en halv Times Tid siden havde med saa stormende Bifald været Vidner til de gesvindte Caprioler, der vare de sidste, som den stakkels Hattemager udførte her i Livet. Efterat have leet sig mætte over hans iilsomme Retirade, som de havde sat Liv i ved deres larmende Bifaldssfrig, droge de fremad paa deres lystige Wei, under Wildskab og Galsskab, idet de standsede mangen Vandrende, som de mødte, uden dog i mindste Maade at tilføie ham nogen Skade. Tilslidst blev Selskabets Formand kjed af disse Loure, og gav et Signal til de lystige Brødre, at samle sig omkring ham.

"Jeg, mine brave Karle og vise Raadgivere!" sagde han, "er egentlig at ansee for den virkelige Konge over alle de Scotter, som ere værd at regjere over. Bert Herredom er over de Timer, da Wiinpokalen circulerer, da Skjønhed bliver blød, Lystighed vaagner, og Alvorlighed snorker paa sin Brix. Derimod overlader jeg vor Viceregent, Robert den Tredie, det mere mæisommelige Arbeide at holde Styr paa æresyge Adelsmænd, at tilfredsstille graadige Klerke, undertvinge vilde Høilænder, og bilægge Kampe paa Liv og Død. Saasom nu vort Herredømme er Glædens og Morsskabens, vil det være særdeles passende, at vi komme Saadanne til Hjælp, som anerkjende vor Magt, men handelsesviis ere blevne Fan-

ger af Bekymringer og hypochondriske Sygdomme. Jeg figter herved fornemmeligen til Sir John, i Almindelighed kaldet Ramorny. Vi have ikke seet ham siden Larmen i Courrefewstreet, og uagtet han der skal have lidt nogen Meen, indsees dog ikke, hvorfor han bør unddrage sig fra sin retmæssige og skjellige Pligt. Hør engang, vor Waabenfonge! har I tilbørligen indvarslet Sir John til denne Aftenspøg?"

"Jo, mægtige Hovding!"

"Har I gjort ham bekjendt med, at han for denne Aften er fritagen for sin Forviisningsdom, for at vi kunne idetmindste tage en munter Afssked med en gammel Ven, eftersom en høiere Magt har afgjort hans Forviisning?"

"Alt er blevet ham saaledes bekjendtgjort" svarede den udstafferede Herold.

"Og han har ikke sendt et skriftligt Ord til Svar, da han dog troer sig saameget af, at være en Mester i at skrive?"

"Han laa i Sengen, og jeg fik ikke Tilladelse til at see ham. Som jeg hører, har han levet siden sidst i sine Værelser, har faaet nogen legemlig Skade, er misfornøiet med Ederes Høiheds Mishag, og bange for Overfald fra Borgernes Side, da det var med Rød og neppe, at han slap ind i Dominicanernes Kloster med sine to Tjenere.

"Mig synes alligevel, som om Sir John's Udeblivelse er den rene Stædighed og en Art Opsætsighed mod hans Lehnspflicht. Eller skulde Ridderen virkelig være syg og melancholisk — nu vel, saa bør vi bære ham med et Besøg, saasom slige Sygdomme cureres bedst ved vor høie Nærværelse og ved et varmt Kys paa vor Bolle.

Fremad, Fortrav, Sangere, Bagt og Følge! Op i Beiret med Bollen, og seer vel til, at kun saadanne lystige Herrer blive udfaarede til at bære de Unkere, der skulle lade deres Blod strømme ud i Pokalerne, som endnu staae fast paa deres Been. Byrden er tung og kostbar, og, dersom ikke Feilen ligger i vore Dine, da synes de os at røve noget meer, end onskeligt er. Og nu fremad, gode Herrer! lad vore Musikanter spille op, og det af alle Kræfter!”

Fremad rykkede de nu i druffen Bildskab og Tummel, medens de talrige Følger viftede Lybningen over imod de smaae Vinduer i de smalle Gader, fra hvilke Huusfædrene i deres Rathner, og stundom deres Koner tillige, tittede forsigtigen ud, for at see, hvad det var for et vildt Optog, som paa saa usædvanlig en Tid forstyrrede deres fredelige Gader. Langt om længe standsede den lystige Skare udenfor Sir John Namorny's Huus, som en lille Gaard adskillede fra Gaden.

Her bankede, dundrede og huggede de, med mange Trudsler om Hevn, dersom man ikke vilde lække dem op. Men Eviot hørte altfor godt, af hvilket Slags Spectakelmagerne vare, og ansaa det for at være bedre, slet ikke at svare dem, saasom han betænkte sin Herres Forsatning, end at frabede sig deres Visit, hvilket han vidste, vilde neppe føre til noget Godt. Saa som Herrens Sovestamer vendte ud imod en lille Have, haabede hans Page, at han ikke skulde blive forstyrret ved deres Støi, og paa den ydre Port stode han, da den var saa stærk, at de nok kunde banke paa den, indtil de bleve fjele deraf. Virkelig syntes de selv at blive udmattede ved al den Støi, som de gjorde, da den nægte Prinds (desværre!

fun altfor uægte) satte dem haardt irette, som dorfte og søvnige Drabanter hos den lystige Wiingud.

"Kunne I da ikke benytte Jer af Nøglen?" sagde han; "der ligger den jo; gjører Brug af den imod den oprørske Port!" Nøglen, som han pegede paa, var en lang Bjelke, som paa en skjodesløs Maade var fastet hen paa en Side af Gaden.

De larmende Indianere reiste den øieblikkeligen op, og, idet de bare den med forenet Styrke, rendte de med saadan Force imod Porten, at Hængsler, Håspær og Etabler løsnedes, og gave dem den smukkeste Udsigt til en fuldstændig Gjennemgang. En saadan Yderlighed vilde Eviot ikke opbie; han ilede ned i Gaarden, og efter nogle foreløbige Spørgsmaal for en Formis Skyld, fik han Portneren til at lukke op, idet han lod, som om det var nu først, at han gjenkjendte det natlige Selskab.

"Falske Slave hos en utro Herre!" udbrød Prindsen; "hvor er vor opsætsige Undersaat, som har unddraget sig vor udstædte Befaling?"

"Naadige Herre!" svarede Eviot, og bukkede sig dybt baade for Høvdingens virkelige og antagne Værdighed. "Min Herre er just nu meget lidet oplagt — han har taget en Sovedrik — Eders Høihed maa undskylde, at jeg gjør min Pligt ved at sige, at man ikke vel kan tale med ham, uden at sætte hans Liv i Fare".

"Tys! tal ikke om Fare, Monsieur Eviot — Chezviot — Eviot — hvad er det du hedder? Men viis mig din Herres Kammer, saa skal jeg selv staae inde for det Øvrige. Nu! Rummen høit iværet, brave Svende! og seer vel til, ikke at spille en eneste Draabe af den herlige Bædske, som Don Bacchus har skjænket os til at curere al legemlig Eskade og Sindets Befymring".

Under saadanne Ord skaffede Prindsen sig selv Plads, og, da han var bekendt med Husets Indre, styrtede han op ad Trapperne, fulgt af Eviot, som forgjæves løb bag efter, og bad ham at være stille, indtil endelig baade han selv og den øvrige larmende Sværm styrtede ind i det Bærelse, hvor den Saarede laa.

Den, som nogensinde har været i den Stilling, at han ved et voldsomt virkende Sovemiddel er bleven dyttet i Søvn, til Trods for de heftigste Smerter i Legemet, og som tillige har prøvet, hvad det betyder, ved Larm eller Vold at vækkes op af en saadan unaturlig Dødsighed, hvori det kunstige Lægemiddel har styrtet ham, kan han kan tænke sig den forvirrede Tilstand, hvori Hamorny, baade med Hensyn paa Legem og Sjæl i dette Dieblif befandt sig. Naar vi til denne Følelse lægge Bevidstheden om den forbryderiske Befaling, som han nylig havde givet, og som i denne Stund var sikkerligen fuldbyrdet, da kunne vi have et Begreb om en Opvaagnen, i Sammenligning med hvilken den evige Søvn vilde være høiligen at foretrække. Den Stønnen, hvorved han i det første Dieblif gav tilkjende, at hans Sandser vendte tilbage, havde derfor noget saa Rædsomt, at det bevirkede selv hos de lystige Brødre en uvilkaarlig Tausshed.

Da han i den halv siddende Stilling, hvori han var falden i Søvn, saa sig omkring i Bærelset, som nu var opfyldt med Mennesker i fantastiske Mummedragter, hvilke hans forvirrede Sandser dannede endnu mere ud i det Groteske, mumlede han ved sig selv: "Saa er det dog til Slutningen sandt, som Legenden fortalte! Alle disse ere onde Aander, og jeg selv er fordømt for evig. Ilden kommer ikke udenfra, men jeg føler det — her i mit Hjerte

— 'det brænder herinde, som om en syvgange ophedet
Ovn bredte Ilden omkring".

Medens han fastede rædsomme Bliif omkring paa
dem Alle, og fjæmpede for at komme til nogen klar Be-
vidsthed, nærmede Eviot sig til Prindsen, og idet han
faldt paa Knæ, bad han ham indstændigt, at ville tillæ-
de, at Sværmen gif ud af Bærelset. "Det vil koste min
stakkels Herre Livet", udbrod han bedrøvet.

"Vær kun rolig, Cheviot!" svarede Hertugen af
Nothsay; "stod han endog ved Dødens Porte, saa bringe
vi her Noget, som skal faae de onde Aander til at slippe
deres Bytte. Fremad med Bollen, mine Venner!"

"Det er den rene Død for ham, at smage det" sag-
de Eviot; "dersom han drifter Wiin i dette Dieblif, er
han død".

"Saa maa en Anden drikke det for ham, og isaafald
kan han blive cureret ved en Vicarius. Vor store Skytts-
gud Bacchus skjænke Hamorny den Munterhed, den Let-
hed i Hjertet, den Friskhed i Lungen, og den Livelighed i
Phantasien, som ere hans ypperste Gaver, medens hans
troe Vicarius, som tømmer Bollen i hans Sted, skal
beholde al den Qualme, al den Slaphed i Nerverne, al
den Sløvhed i Oiesynet, og al den Banken i Hjernefisten,
ved hvilke Plager vor store Herre og Mester tempererer en
Drif, som ellers vilde gjøre os til Guder. Hvad mener
I, Eviot? vil I være den troe Svend og Repræsentant
for Ederes Herre? Gjør det, og vi ville da finde os i at
gaae; thi det synes rigtignok, som om vor Uundersaat seer
meget forvildet ud".

"Jeg vilde gjøre, hvad det skal være" svarede
Eviot, "og hvad der staaer i min ringe Magt, blot for at
redde min stakkels Herre fra en Drif, som maa blive

hans Død, og derved tillige forfskaane Ederes Naade for den Anke, at have været Skyld deri. Men her kommer Een, som med den bedste Lyst vil bestaae denne Dyst, ja takke Ederes Høihed ovenikjøbet.

"Hvad er det for en Karl?" spurgte Prindsen noget forbauset; "en Slagter? og det frisk fra sit Arbeide? jeg tænkte, at Slagterne ikke besørgede deres Dønt en Helligaften. Fy! hvor han lugter af Blod".

Dette gjaldt Bonthron, som, deels forvirret over denne Støi i et Huus, hvor han havde ventet, at Alt var øde og stille, deels fortumlet af Wiin, hvoraf han nu havde nydt en rigelig Deel, stod ubevægelig stille paa Dørtærskelen. Idet han saaledes stirrede paa det Syn, som viste sig for ham, med Bøffelskindstrøien oversprøitet af Blod, og med den blodige Øxe i Haanden, afgav han et ligesaa modbydeligt, som rædsomt Skue for det lystige Selskab, som, uden at de kunde sige hvorfor, følte baade Afsky og Skræk ved hans Nærværelse.

Just som de nærmede sig med Bollen til denne uhyggelige og vildtffuende Karl, og Denne udstrakte sin Haand, der var synlig plettet med Blod, for at modtage den, raabte Prindsen:

"Med ad Trapperne med ham! Lad ikke den Ussling drikke i vor Overværelse! find ham et andet Kar at drikke af, ikke vor hellige Kumme, Symbolet paa vore lystige Toure — et Svinetrug, om vi havde et, var det Bedste. Bort med ham! men lad ham blive fugtet, for at udsone sin Herres Udruelighed! Lad mig saa være alene med Kamorny og hans Page; paa min Ære! jeg kan ikke taale at see paa dette Menneske". Følget forlod Værelset, og Evio t alene blev tilbage.

"Jeg er bange for" sagde Prindsen i en Tone, som

var ganske forffjellig fra den, som han hidtil havde brugt
 "at vort Besøg er Eder uvelkomment, kjære Sir John!
 men det er Eders egen Skyld; I kjender vor gamle Vane,
 og dog have vi ikke seet et Glimt af Eder siden Sanct Va-
 lentine's Aften. Nu have vi Hvide Tirsdag, og sliig De-
 sertion er jo aabenbar Forræderie og Oprør mod vort ly-
 stige Regimente og mod Punchebollens Statuter".

Ramorny hævede sit Hoved, og fæstede et uftaa-
 digt Blik paa Prindsen, hvorpaa han gav et Tegn til
 Eviot, at han vilde have noget at drikke. Pagen rækkede
 ham en stor Terrin med tynd Suppe, som den Syge ud-
 tømte med voldsom og bævende Hastværk. Gjentagne
 Gange benyttede han sig derpaa af den Essenz, som Lægen
 isaahenseende havde overladt ham, og han syntes efter-
 haanden at samle sin Bevidsthed paany.

"Lad mig føle Eders Puls, kjære Ramorny!" sagde
 Prindsen, "jeg forstaaer mig ogsaa lidt paa Profesionen.
 — Nu? giver I mig den venstre Haand? det er nok hver-
 ken efter Medicinens eller Høflighedens Regler.

"Den Høire har allerede spillet sin sidste Act i Eders
 Høiheds Tjeneste" mumlede Patienten i en lav og ufor-
 staaelig Tone.

"Hvad skal det betyde?" sagde Prindsen. "Jeg veed
 jo nok, at Een af Eders Svende, sorte Adventin, mistede
 en Haand; men han kan jo stjæle med den Anden saame-
 get, som kan bringe ham til Galgen; saa er Faren jo ikke
 saa stor."

"Det er ikke den Karl, som har lidt dette Tab i
 Eders Naades Tjeneste — det er mig selv — John af
 Ramorny".

"I?" udbrod Prindsen; "I spørger nok; eller vir-
 ker maaskee Sovedrikken endnu?"

"Om end Saften af hele Egyptens Balmue blev udpræsset i en eneste Drik, den vilde dog ikke virke, naar jeg betragter dette Syn". Han trak nu den høire Arm frem over Sengetæppet, og idet han udstrakte den, indsejebt som den var, i Bandagen, udbød han: "Var hele dette Svøb løstnet og aflaget, da vilde Ederes Høihed see, at en blodig Stump er Alt, hvad der er tilbage af en Arm, som var rede til at trække Sværdet af Skeden, paa det mindste Bink af Ederes Høihed".

Rothsay sprang tilbage med Rædsel. "Det skal blive hævnnet" udbød Prindsen.

"Det er allerede for en liden Deel blevet hævnnet" sagde Ramorny; "det vil sige — mig syntes, at Bonthron var herinde, eller var det maaskee blot den Helvedes Drøm, som opsteg i min Sjæl, just da jeg vaagnede, der har fremkaldet et saa beslægtet Billede? Eviot! Kald mig paa den Elendige — at sige, dersom han er skiftet til at vise sig".

Eviot fjernede sig; men han kom strax tilbage med Bonthron, som han havde maattet slæbe bort fra en fornyet Tugtelse, idet han skulde just til at tømme den anden Belle, saasom den første ikke havde gjort nogen synderlig Forandring i hans Holding.

"Eviot!" sagde Prindsen; "lad ikke dette Dyr komme mig nær! Min Sjæl krymper sig sammen for ham af Frygt og Afsky. Der er Noget i hans Blik, som strider mod min Natur, og som jeg maa gysse ved, som for en væmmelig Sneg".

"Lad os først høre ham tale, naadige Herre! han er ikke en Mand af mange Ord. Har du gjort det af med ham, Bonthron?"

Wildmanden hævede sin Øxe, som han holdt i Haanden endnu, og lod den synke lige ned med Odden.

"Godt! men hvorledes kunde du kjende din Mand? Det er dog mørkt i Nat, saavidt jeg veed".

"Ved Syn og Lyd, Dragt, Gang og Maaden at fløite paa".

"Nok — afsted. Eviot! lad ham nu faae Guld og Wiin, saalænge til dette Dyr er mæt af begge Dele. Afsted og følg Du med ham".

"Og hvis Død er nu fuldbragt?" spurgte Prindsen, som blev lettet fra al den Følelse af Angst og Afsky, som havde plaget ham, saalænge Morderen var tilstæde. "Jeg skulde dog vel troe, at det Hele blot er en Spøg? Hvem er det vel, som er bleven slagtet ved dette blodige og vilde Umenneſke?"

"En, som ikke var stort bedre, end han selv" sagde Patienten; "en uffel Haandværker, hvem Skjebnen dog forundte den Kraft, at kunne gjøre Diamorny til en Krøbling. Min Forbandelse følge hans Sjæl! desværre er hans usle Liv ikke Andet for min Hævn, end en Draabe Vand i en dampende Døn. Dog jeg maa fatte mig kort — mine Tanker begynde igjen at blive forvirrede, det er kun Diebliffets Nødvendighed, som holder dem samlede, ligesom Læderremmen et Bundt Pile. I er i Fare, naadige Prinds! jeg veed det med Visshed; I har trodset Douglas, fornærmet Eders Onkel, og mishaget Eders Fader — skjøndt dette betyder ikke saa meget, som det Øvrige".

"Det gjør mig ondt, at jeg har mishaget min Fader" sagde Prindsen (idet han aldeles dreiede Samtalen bort fra saa ubetydelig en Ting, som en Haandværks-

mands Død, formedelst de mere vigtige Gjenstande, som vedrørte ham selv) dersom det virkelig skulde være Tilfældet. Men hvis jeg lever, da skal Douglas's Stolthed knækkes, og Albany's Lumskhed skal ikkun lidet baade ham".

"Ja hvis — hvis — hvis! — Naadige Herre!" vedblev Ramorny; "med saadanne Modstandere, som have, bør I ikke bygge paa et hvis eller men — I maa være beredt paa enten at fælde eller fældes".

"Hvorledes, Ramorny? faaer Feberen Eder til at rase?"

"Nei, ædle Herre!" vedblev Ramorny; "var endog min Galsskab paa det Høieste, vilde dog de Tanter, som i dette Dieblif drage gjennem min Sjæl, formilde og berolige den. Det kan gjerne være, at Harmen over mit eget Tab gør mig noget fortvølet, og at ængstelig Beskymring for Eders Høiheds Sikkerhed kan have bragt mig til at nære dristige Planer. Men med Alt dette, har jeg al den Dommeffraft, som Himlen har skjænket mig, i min fulkomne Magt i dette Dieblif, naar jeg erklærer Eder, at dersom I ønsker engang i Tiden, at bære den scotfke Krone — ja dersom I ønsker at see en Sanct Valentin's-Dag endnu engang, da maa I —"

"Hvad maa jeg da, Ramorny?" spurgte Prindsen med ædel Værdighed; "jeg haaber dog ikke noget Uværdigt?"

"Sikkerlig ikke Noget, som er en Prinds af Scotland uværdigt, dersom mit Fødelands blodplettede Mærkerger fortælle, hvad Sandt er; men derimod Noget, som kan ryste en Prindses Nerver, der er Hovding for Gjoglere og for Nattesværmere".

"Du er streng, Ramorny!" sagde Hertugen af

Rothsay med en misfornøiet Mine; "dog har du ved det, som du har mistet i vor Tjeneste, tilkjøbt dig, paa en kostbar Maade, et Slags Ret til at dadle vor Opførsel".

"Hertug af Rothsay!" sagde Ridderen. "Den Læge, som har behandlet den lemlæstede Stump, fortalte mig, at jo mere jeg kunde føle Kniven i Saaret, desto bedre var Udsigten til at jeg kunde komme mig igjen. Just derfor tager jeg ikke i Betænkning, at støde Eders Følelser, fordi jeg just paa denne Maade kan bringe Eder til at føle, hvad der er Nødvendigt for Eders Sikkerhed. Eders Høihed har kun altfor længe været en Lærling hos overgiven Ungdomsgalskab; det er paa Tiden, at I antager mandig Klogskab, hvis I ikke vil flemmes ihjel, ligesom en Sommerfugl, i Bægeret af den Blomst, paa hvilken I flagger".

"Jeg træer at kjende lidt til Eders Moral, Sir John! I er kjed af lystig Overgivenhed — Klerkerne falde det Last — og længe efter lidt alvorlig Lumpenhed. Lidt Mord — ikke sandt? — lidt Massacreren vilde i Eders Pine forhøje det Piquante ved Udsvævelserne, ligesom Smagen af Oliven har noget Pirrende, naar man drikker Vin. Men mine værste Handlinger ere ikke andet end overgivne Drillerier; jeg har ingen Smag for denne blodige Commerz, og affkyer baade at see og at høre den anbragt mod den ringeste Skabning. Skulde jeg nogensinde blive dette Riges Konge, da skal enhver scotsk Knøs have Flasken i den ene Haand, og den anden om Halsen paa sin Tøs; da skal Manddomsmod staae Prøve ved Kys og Pokaler, ikke ved Dolke eller Føldekniive, og paa min Grav vil jeg have skrevet: Her ligger Robert, den Fjerde af Navn. Han vandt ingen Feldslag, lig Robert, den Første, og steg heller ikke fra

Greve til Konge, liig Robert, den Anden. Han byggede ikke Kirker, som Robert, den Tredie, men hans Glæde var det, at leve og at døe med flinke Kammerader”.

Lad mig erindre Eder om, naadige Herre! at disse lystige Gilder ville bringe Eder alvorlige Ulykker. Harde jeg mistet denne Haand ved at sægte for at skaffe Eder nogen vigtig Fordeel over Eders altfor mægtige Modstandere, da vilde dette Tab aldrig have smertet mig. Men at blive stødt fra Hjelm og Staalpantser til Høllike og til Slaabrok, og det i en Nattesviir —”

”Begynder du nu paa det Samme igjen, Sir John?” udbød den ubetænksomme Prinds. ”Hvorledes kan du dog være saa ubillig, at fæste mig bestandig din døde Haand i Ansigtet, da jeg dog gjerne, om det var muligt, vilde flikke dig den sammen igjen. Men da dette nok ikke lader sig gjøre, skal jeg skaffe dig en Substitut, i den Smag, som den berømte Ridder med Staalhaanden havde, hvormed han kunde hilse sine Venner, caressere sin Kone, ja trodse sine Fjender. Et Menneske kan see med eet Øie, høre med eet Øre, lugte med det ene Næseboer, og, hvorfor vi endelig skulle have to Exemplarer af hver af disse Ting, det kan jeg idetmindste ikke begribe”.

Kamorny vendte sig bort fra Prindsen med et dybt Suk.

”Nei — nei, Sir John!” vedblev Hertugen; ”jeg spørger ikke. Jeg kjender jo bedre, end jeg, hvorledes det havde sig med Ridderen, som havde en Staalhaand, da han jo var Eders egen Naboe. Jeg hine Tider kunde dette sælsomme Instrument alene gjøres i Rom, men jeg vil vædde et hundrede Mark imod Jer, at naar jeg kan faae den Perthier Baabensmed til at see efter Hiin, som et Mynster, saa vil Henry Gow gjøre Eder en ligesaa complet

Copie deraf, som hele Rom's Smede ere istand til, selv om samtlige Cardinaler læste deres Belsignelse derover".

"Jeg kunde ret have lyst til at antage Eder's Hæder's Bæddemaal" svarede Ramorny med bitter Følelse, "men i denne Stund er der ikke Tid til Gjækkerie. Jeg veed, at I har aftakket mig af Eder's Tjeneste paa Eder's Onkles Befaling."

"Paa min Faders Befaling" rettede Prindsen ham.

"Over hvem Eder's Onkle har den fuldstændigste Commando" gjenmælede Ramorny. "Jeg er en vanæret Mand, kastet tilside, saaledes som jeg nu kan bortkaste Handsken til min høire Haand, som Noget, der ikke længer kan bruges. Men om endogsaa min Haand er borte, kan dog mit Hoved være Eder til Gavn. Er Eder's Naade oplagt til at høre et eneste, men vigtigt, Ord af mig? jeg er nu meget mat, og mine Kræfter, mærker jeg, begynde at minke".

"Tal, hvad du vil!" sagde Prindsen; "dit Tal binder mig saa fast, at jeg bør høre dig; og din blodige kvæstede Arm er et Scepter som behersker mig. Tal altsaa, men vær naadig i at bruge dit stolte Privilegium".

"Jeg vil være kort, saavel for Eder's som min Skyld. Douglas vil sætte sig i Spidsen af alle sine Vasaller, og det uden Ophold. I Kong Roberts Navn har han isinde at samle trediretusinde Grændsemand, med hvilke han hurtigen vil rykke ind i det Indre af Landet, og forlange, at Hertugen af Rothsay skal medtage, eller rettere sagt, gjenindsætte hans Datter i fuldstændig Rettighed, som Hertuginde af Rothsay. Kong Robert vil naturligviis finde sig i alle mulige Betingelser, naar han blot maa beholde Fred; hvad vil da Hertugen af Rothsay gjøre?"

"Hertugen af Rothsay" svarede Prindsen stolt, "el

sker Fred, men var aldrig bange for Kamp. Naar han tager Douglas's stolte Skjædebarn til sit Bord og til sin Seng igjen paa hendes Faders Bud, da maa Douglas først være bleven Scotlands Konge".

"Det saa! men dette er den mindst paatrængende Fare, især da den truer med a a b e n b a r Vold; thi Douglas virker aldrig i Løndom".

"Er der endnu Mere, som trænger paa, og holder os vaagen saa langt ud paa Natten? Jeg er træt, og I er saaret; selve Lamperne begynde at blive døjsige, som om de vare fjede af vor Discours".

"Svar mig blot" spurgte Ramorny, "hvem er Herre over Scotland?"

"Robert, den Fredie" svarede Prindsen, idet han løftede sin Hue, medens han talte, "og gid han længe maa bære sit Scepter!"

"Sandt, og Amen!" svarede Ramorny; "men hvo er saa igjen Roberts Herre? hvo er den, som tilsfger ham næsten enhver Forholdsregl, som han sætter i Værk?"

"Jeg veed, hvem I mener, Albany. Sandt og vist er det jo vel, at han næsten ganske lader sig lede af sin Broders Raad; men kunne vi i vore Hjerter dadle ham, Ramorny! da han har saa saare liden Hjælp af sin Søn?"

"Saa lader os hjælpe ham nu! Jeg besidder en skræffelig Hemmelighed. Albany har underhandlet med mig om, i Forening at sfille Eders Høihed ved Livet. Han tilbyder fuldkommen Glemsel af det Forbigangne, og høi Yndest for den kommende Tid".

"Hvorledes, Menneffe? mit Liv? du mener dog vel, sfulde jeg troe, mit Kongerige? Nei! det var ugudeligt. Han er min Faders Broder — de sad paa det samme

Knæe hos en og samme Fader — laae under en og samme Moders Hjerter — nei, Menneske! bort med alle de Forvildelser, som dit Sygeleie faaer dig til at troe”.

”Faaer mig til at troe? virkelig? det er noget Nyt for mig, at blive anseet, som Lettroende. Men den Karl, gjennem hvilken Albany har ladet mig friste, er Een, som Alle ville sætte Lid til, naar han taler om Ulykker. Endogsaa det Lægemiddel, som hans egne Hænder tilbereder, faaer Bismag af Gift”.

”Tyh! og en saadan Ussling vil beplette en Helgen?” udbrod Prindsen. ”Ramorny! der har du dog eengang ladet dig narre, ihvor siffig du ogsaa er. Min Onkel Albany er meget ærgjerrig, og vilde gjerne skraabe lidt mere Magt til sig og sin Familie, end han egentlig har Ret til. Men at antage, at han vilde berøve sin Broders Søn baade Throne og Liv — Ty, Ramorny — lad mig dog ikke komme til at tænke paa det gamle Ordsprog: Thy troer, at hver Mand stjæler! Det er Eders Mistænkelighed, ikke Eders sande Følelse, som taler saaledes”.

”Hvor ulyksaligt er dog ikke Eders Raade bleven skuffet! Men jeg vil strax bringe Ende paa denne Illusion. Hertugen af Albany er overalt forhadet for sin graaelige og havesyge Character. Eders Høihed er maaskee lidt mere elsket, end —”

Ramorny standsede noget; men med største Nøiighed udfyldte Prindsen det Manglende, idet han tilføiede: ”mere elsket end agtet — ikke sandt, Ramorny?”

”I detmindste mere elsket, end frygtet, og det er just ikke nogen Tryghed for en Prinds. Men giv mig blot Eders Ord og ridderlige Løfte, at I ikke vil optage unaadigt, hvad jeg i Eders Navn agter at gjøre,

og overlad mig Eders Segl, for i Eders Navn at samle Venner, da skal Hertugen af Albany ikke skaffe sig Overmagten her ved Hoffet, før den forlorne Haand, som een gang udgjorde en Deel af denne Arm, har atter knyttet sig til Kroppen, og fuldfører igjen, hvad jeg byder”.

”J har dog vel ikke Lyst til at dyppe Eders Hænder i kongeligt Blod?” sagde Prindsen i en streng Tone.

”Fy, naadige Herre — ingenlunde. Det er ikke fornødent, at man udøser Blod. Livet kan — ja maa jo slukkes af sig selv. Af Mangel paa frisk Olie, eller fordi man ikke skjærmer det mod et Windpust, vil Lampens døende Lys gaae ud af sig selv i Piben. At tilslaae, at en Mand dør, er dog vel ikke at dræbe ham”.

”Godt — jeg havde forglemmt den Udvei. Nu vel da! antag nu, at Albany holder op at leve, (thi saaledes faaer man vel at udtrykke sig) hvem hersker da ved Scotlands Hof?”.

”Robert, den Tredie, veiledet, understøttet og styret af den naadige Hertug af Rothsay, Kongerigets Statholder og alter ego, til hvis Gunst jeg tænker, at den gamle Konge træt af Herredømmets Farer og Moisommeligheder, vil frasige sig Thronen. Længe leve da vor flinke unge Kong Robert, den Fjerde! Ille manu fortis Anglis ludebit in hortis!”

”Og vor Fader og Formand” sagde Prindsen; ”skal han da leve for at bede for os, blot for at vi kunne forunde ham den Naade, ikke at lægge sine graae Haar tidligere i Graven, end Naturen forlanger? Eller skal maaskee ogsaa han blive behandlet paa den ligegyldige Naade, ifølge hvilken Folk holde op at leve, og bortbytte et Fængsel eller en Klostercelle for den stille Bolig, hvor

Præsterne sige, at den Trætte finder Noe, fordi den Onde hører der op med at skade?"

"Nu spørger I vel, min naadige Herre!" svarede Ramorny; "At fornærme den gode gamle Konge, vilde jo være ligesaa ugudeligt, som uflogt".

"Hvorfor gysе bort fra det, Menneske!" svarede Prindsen med barsk Stemme, som viste hans høieste Mis-hag, "naar hele din øvrige Plan er en Forelæsning over unaturlig Brøde, blandet med fortsynet Qvæsyge? Kan selve Kongen over Scotland kun med Nød staae sig mod Adelen, selv nu, da han kan reise et reent og uplettet Banner imod dem, hvo vilde da følge en Prinds, som havde plættet sig med sin Onkles Drab og havde indspærret sin Fader? Din Politik, Menneske! kunde jo opirre en hedenst Nation imod mig, end sige en Samling af Christne. Min Beiviser har du været, Ramorny! og jeg kunde maaskee anføre Mogle af dine Anviisninger og just dit Exempel, for at undskyldte een og anden af de Feil, som Folket nu lægger mig til Last. Havde det ikke været for din Skyld, saa stod jeg maaskee ikke nu, langt efter Midnat, i en Narredragt, for at høre paa dine Forslag om at myrde en Onkel, og om at støde den Bedste af Fædre fra Thronen. Forny aldrig dette Forslag for mig, hvis du ikke vil udsætte dig for at miste dit Liv. I saafald udpeger jeg dig for min Fader — for Albany — for hele Scotland; og paa hvert Kors, der staaer i Landet, skal der hænge et Stykke af det Menneskes Uadsel, som vovede at foreslaae Scotlands Urving Gaadant".

"Vist og sandt er det, naadige Herre!" sagde Ramorny, "at dersom jeg har sagt Noget, som i saa høi Grad kunne ægge Ederes Høiheds Harmе, da har det været en Følge af altfor stor Jver. Der er vel Ingen nu,

som mindre end jeg, kan danne ærefyge Planer, blot beregnede paa Fordeel for mig selv. Ach, min fremtidige Udſigt er at ombytte Landſe og Sæddel for Bønebog og Breviarium. Lindorekloſter vil modtage den lemlæſtede arme Ridder af Namorny, ſom d e r kan have rigelig Tid til at grunde over den Text: Slaa aldrig din Lid til Fyrſter!”

”Et gudeligt Forſæt” ſagde Prindsen, ”ſom jeg ikke ſkal undlade at fremhjelpe. Vor Skilsmiſſe, havde jeg tænkt mig, vilde kun varer en Stund — nu maa den være evig. Efter en Samtale, ſom denne, er det ikke paſſeligt at v i leve med hinanden; men Lindorekloſter, eller hvad andet i maatte vælge, ſkal blive rigeligt doteret af os, ſamt regnet ſaare i Ære. Og nu, Sir John Namorny — ſov — ſov — og glem denne uſalige Samtale, hvori Feberſygdom og Wiin, ſkulde jeg næſten tree, har mere ført Ordet, end Ederſ egne Tanke. Lyſ mig ned, Eviot!”

Et Raab af Eviot vækkede Prindsens Følgeſvende, ſom havde lagt ſig til at ſove hen ad Trappegangen og i Hallen, udmattede af Nattesviren.

”Er der ikke en Eneſte af Jer ſom er ædru?” ſpurgte Prindsen, og følte Bæmmelſe ved at betragte ſit Følge.

”Ikke en Mand — ikke en Mand” ſvarede hans Evende med vilde Skrig, ſom ægte Drukkenbolte. ”Her er ikke en Eneſte, ſom har ſpillet Forræder mod Keiſeren over alle Svirebrødre”.

”Men ere I da Alle bleven reent forvandlede til Dyr?” ſagde Prindsen.

”Til underdanigſt Lydighed og Efterligning af Ederſ Høihed!” ſvarede Een af Flokken. ”Og ere vi ogſaa blevne lidt agter ud, ſaa kan det vel hjælpes ved en Glurk af Bollen —”

"Sie, du raa Creatur!" sagde Hertugen. "Er der da ikke en Eneste ædru' af Jer Alle?"

"Jo, naadige Herre!" svarede en Stemme; "her er dog een falsk Judas, som har holdt sig ædru, Watkins den Engellænder".

"Saa kom da, Watkins! og hjælp mig med en Fattel; giv mig saa en Kappe og en anden Hue, og tag dette Gjøglerie bort, (her kastede han Fjederhuen ned) jeg vilde ønske, at jeg ligesaa let kunde kaste alle mine Galskaber bort. Engelskmand Watkins! følg du mig alene, og I andre maa nu see til at ende Ederes Mattelarm, og at skjule Ederes Mummiedragt. Helligaften er forbi, og Fasten er begyndt".

"Vor Monarch har taffet noget tidligere af, end han pleier, iasten" sagde Een af Sværmen: men da Prindsen ingen Opmuntring videre gav, stræbte de, som for Diebliffet manglede den skønne Dyd at være ædrue, idetmindste at skrømte den, saagodt det lod sig gjøre. Kort sagt, det hele lystige Personale begyndte at antage saadanne Manerer, som om de vare anstændige Mennesker, der uheldigviis havde faaet sig en lille Ruus, og som stræbte at bedække dette Uheld ved en dobbelt Portion af reguleret og afzirklet Unstænd. Da Prindsen imidlertid havde i en Hast klædet sig om, blev han ved den eneste ædrue Mand lyst til Porten, hvor han dog nær havde snublet over det sovende Dyr, Bonthron, som var sjunken om i sin Ruus.

"Hvad nu? er dette væmmelige Creatur da anden gang os iveien?" udbrød han i Brede og Misnøie. "Kom dog Een herhid, og kast dette Stykke Dvæg ned, hvor Hestene vandes, for at han dog cengang i sit Liv kan blive skyllet reen!"

Medens Følget udførte denne Ordre, og benyttede sig i denne Henseende af et Bandspring, som var i den ydre Gaard, og medens Bonthron undergif en Act, som han ikke var istand til at modsætte sig, uden ved en dyb Stønnen og Snorken, ligesom en døende Bjørn, tog Prindsen Veien til sine Værelser i en Bygning, som kaldtes Justishøvdingens Slot, saasom Bygningen tilhørte Greverne af Errol, i hvis Familie dette vigtige Kronembede længe havde været. For at bortvende sine Tanker fra ubehagelige Gjenstande, spurgte Prindsen undervejs sin Selskabsbroder, hvorfor han havde holdt sig saa ædrue, da det øvrige Selskab dog havde været saa overstadigen drukken?"

"Med Eders Høiheds Tilladelse!" svarede Engellænderen; "det har altid været min Bane, at holde mig ædrue, naar det behagede Eders Naade, at Eders Følge skulde drikke sig fuld. Naar jeg nemlig betænkte, at de vare samtligen Scotter, vilde det være heel upolitisk af mig, at beruse mig i deres Selskab, da jeg seer, at det er kun med Nød og neppe, at de taale mig, naar vi ere ædrue. Kom nu Vinen mig lidt i Hovedet, var jeg istand til at fortælle dem lidt i min egen Smag, og saa var jeg da vis paa, at faae ligesaa mange Stik, som der vare Foldefnive hos det ærede Selskab".

"Det er altsaa Eders Beslutning, aldrig at tage Deel i nogen Lystighed, som vore Domestiquer kunne anstille?"

"Med gunstig Tilladelse, jo; naar det maatte behage Eders Høihed, at Reisen af Eders Følge maa blive en Dag ædrue, for at William Watkins kan faae Lov til at drikke sig fuld, uden at frygte for sit Liv".

"Dertil skal du ikke mangle Leilighed. Lad Kam-

mersvenden anbringe dig mellem vore Drabantere, som have Nattevagt. Jeg kan lide dig, og det er dog altid Noget, at have en ædrue Karl i sit Følge, uagtet han tvinger sig blot af Frygt for Døden. Hold dig derfor om min Person, og du skal komme til at indsee, at Ædruelighed er ogsaa hos mig en Dyd, som kaster Noget af sig".

Imidlertid forøgede en Vægt af Kummer og Frygt Sir Namorny's Sygdom. Hans Tanter, forvirrede allerede iforveien ved Sovedrikken, bleve nu aldeles for-
tumlede, da Prindsen, i hvis Nærværelse han med Vold havde undertrykket Opiatets Virkning, forlod Værelset; og han tabte nu al Sands og Samling, som han dog nogenlunde havde hidtil bevaret. Han følte i det hele dunkelt, at han havde udsat sig for en stor Fare; havde gjort Prindsen til sin Uven, og forraadt ham en Hemmelighed, som kunde sætte hans eget Liv paa Spil. Under en saadan legemlig og aandelig Spænding, var det ikke forunderligt, at han enten maatte drømme, eller endog sætte sig i Hovedet, at see saadanne Skyggebilleder, som pleie at opvækkes ved Bruget af Opium.

Det forekom ham saaledes, at Dronning Annabella stod ved Siden af hans Leie, og affordrede ham den Ungling, som hun havde overladt til hans Veiledning, uskyl-
dig, glad, uden List og dydig. "Du har gjort ham tan-
feløs, udsvævende, ja næsten lastefuld" sagde Skyggen af den blege Dronning. "Dog alligevel takker jeg dig, Namorny! skjøndt utaknemmelig mod mig, troløs mod dit givne Ord, og forræderisk stemt mod mit Haab. Dit Had skal oprette, hvad dit Venskab har gjort Ondt; thi nu haaber jeg forvist, at saasom du ikke længer er hans Raadgiver, en bitter Straf paa Jorden maa tilkjøbe mit

ulykkelige Barn baade Tilgivelse og naadig Modtagelse i en bedre Verden".

Kamorny strækkede Armene ud imod sin Belgjørerinde, og bestræbte sig for at udtrykke Unger og Undskyldning, men Nattesynet blev stedse barskere og vildere, indtil det ikke længer var Dronningens Udsyn, men havde forvandlet sig til den skumle og mørktsfuende Douglass. Umiddelbart derefter viste Synet sig som den frygtsomme og sørgende Kong Robert, som syntes at klage sig over sin Families nærforestaaende Opløsning, snart igjen som en heel Skare af underlige Vænder, deels snurrige, deels rædsomme, der squaldrede, dansede og slyngede sig i sælsomme og unaturlige Former, som om det morede dem, paa denne Maade at forhindre ham i at see, hvorledes de egentlig saae ud.

Sjette Kapitel.

Usteonsdags Morgen hævede sig bleg og sørgelig, som næsten altid i Scotland paa den Vårstid, hvor det værste og umildeste Veir indtræffer som oftest i de tidligste Foraarstmaaneder. Dagen var gennemtrængende kold, og Borgerne maatte see at faae den forrige Nats Lystighed udsovet. Just derfor havde Solen allerede været en Time over Horizonten, førend der viste sig noget almindeligt Liv mellem de Perter Borgere. Dette havde til Følge, at det varede nogen Tid efter Dagbrækningen, før Een af Borgerne, som gik til Messen, saae den ulykkelige Oliver Proudfores Legeme ligge næsegruust tvert

over Vandrenden, hvor det bevidste Slag af Bonthron havde fældet ham.

Den tidligtvandrende Borger var Allan Griffin, saaledes kaldet, fordi han var Bært i Griffins (Gribbens) Kroe, og den Allarm, som han nu opvakte, sammenkaldte snart baade enkelte Raboer, samt ogsaa til Slutningen en fuldstændig Samling af Borgere. Formedelst den velbekjendte Bøffelskindstrøje og den røde Fjeder i Hjelmen, udbredtes i første Dieblif det Sagn, at det var den stolte Smed, som laa fældet. Dette falske Rygte vedblev en Stund; thi Bærten i Griffins Kroe, som selv havde været et Slags Byevrighed, vilde ikke tillade, at Legemet blev rørt, førend Foged Craigdallie kom, hvorudover man ikke kunde faae Ansigtet at see.

"Det er en Sag, mine Venner!" sagde han, "som angaaer vor hele smukke Kjøbstad; thi er det Henry Gow, som ligger her, da er der visseligen ikke en eneste Mand, som jo vil offere Liv og Eie for at hærne ham. Seer I? Slyngeleer har slaaet ham bag fra; thi ikke er der en Mand i ti Miles Omfreds fra Perth, Fernem eller Rin-ge, Høilænder eller Lavlænder, som turde mødt ham, Ansigt mod Ansigt, naar han havde i Sinde at gjøre noget Saadant. O fjeffe Perthher Mænd! Blomsten mellem Ederes mandige Karle er skaaren af, og det ved en lumsk og forræderisk Haand".

Et vildt Skrig opstod i Hoben, som blev ved at forstørres. "Vi ville tage ham paa vore Skuldre" sagde en stærk Slagter, "og bære ham hen til Kongen i Dominicanernes Kloster".

"Det var ret;" udbrød en Grovsmed, "hverken Bolt eller Stænger skulle holde os ude fra Kongen; hver-

ken Munk eller Messe skulde standse vort Forsæt. Bedre Baabensmed, end han, lagde aldrig Hammer paa Umholt".

"Til Dominicanerne — til Dominicanerne!" lærmede den hele Forsamling.

"Betænk Eder vel, hvad I gjøre" raabte en Stemme; "vor Konge er en god Konge, og elsker os, som sine Børn. Det er Douglas og Albany, som ikke ville tillade vor gode Konge Robert, at høre paa sine Undersaatters Nød".

"Skulle vi da myrdes i vore egne Gader, blot fordi vor Konge er svag?" raabte Slagteren. "Da har Bruce sig anderledes ad. Vil Kongen ikke holde med os, saa kunne vi holde med os selv. Ringer af al Magt med Stormflokken! ringer med hver Klokke, som er af Metal! Skriger, og det af fuld Hals: Sanct Johnstowns Fagt er paa Venene".

"Det saa!" raabte en Anden af Borgerne, "lader os didhen, hvor Douglas og Albany have deres Tilhold, og lader os brænde deres Smuthuller ned til Jorden. Lader Luerne fortælle baade fjernt og nær, at de Perthre Borgere forstode at hæve deres stolte Henry Gow. Ensegange har han fægtet for den smukke Kjøbstads Rettighed, lader os nu vise, at vi eengang kunne fægte for at hæve ham. Hallo — ho — Sanct Johnstowns Fagt er oppe".

Dette Skrig, det velbekjendte Allarmord for de Perthre Borgere, som sjelden blev hørt uden ved et almindeligt Oprør, gjenlød fra Mand til Mand, og eet eller to Rabotaarne begyndte nu at kime med Stormflokken, neten nu Præsterne havde givet dem Tilladelse dertil, eller Borgerne selv havde sat sig i Besiddelse af Taarnene.

Altſom Stimlen tog til, og Brølet voredes ſtærkere og ſtærkere, vedligeholdte Allan Griffin, en ſvær, firſkaaren Mand, ſin Plads, ved at ſkræve tvært over Liget. Uagtet af Alle, tilraabte han dem med ſin dybe Stemme, at de ſkulde holde ſig tilſide, og afvente Dyrighedens Komme.

”Vi maae gaae ordentligt tilværks, mine Venner! vi maae have vor Dyrighed i Spidsen. De ere tilbørligen valgte paa vort Raadhuus, gode og ærlige Mænd til lige. Ikke ville vi kaldeſ vilde Sværmere, eller Forſtyrere af Byens Fred. Bliver ſtaaende — og gjører nu Plads; thi der kommer vor Foged og den brave gamle Simon. Ach — ach, mine brave Byemænd! hans ſkjønne Datter var Brud igaaſtes — i denne Morgenſtund er den ſmukke Pige i Perth vorden Enke, endnu før hun blev Kone”.

Denne nye Grund til Sympathie opæggede Mængdens Harm og Bedrøvelse ſaa meget mere, ſom der nu blandede ſig en Mængde Qvinder deriblandt, ſom tilraabte Mændene et lignende Skrig. ”Sanct Johnſtowns Tagt er oppe” ſkrege de, ”for den ſmukke Pige i Perth og for den djarve Henry Gow! Op med Jer, og ſparer ikke Ederſ Skind. Hen til Staldene med Jer, til Staldene! Er Hæſten borte, duer Nyttøren ikke ſtort. Hugger Staldknægtene og Drabanterne ned, og ſtøder, hugger og lem-læſter deres Hæſte; jager Knivene i deres Staldmeſtere og i deres Pagar! Have vi forſt diſſe ſtolte Riddere tilføds, lader os da ſee, hvad de tør gjøre!”

”Da tør de intet gjøre;” gjenlød det fra Mændene; ”deres hele Styrke ligger i deres Hæſte og Ruſtninger, og dog have diſſe utafnemmelige og ſtolte Slynkler ſlaaet en Baabensmed ihjel, der ſøgte ſin Lige baade i Mailand og

Benedig. Til Baaben, til Baaben, brave Borgere! Sanct Johnstowns Sagt er oppe!"

Kun med Nød og neppe var det muligt for Ørigheden, at trænge sig frem med en Skriver, for at optage en Synsforretning over Liget, hvilken derefter blev paa ordentlig Viis indført i en Protocol. I dette Ophold fandt Borgerne sig med en beundringsværdig Nøe, som viste sig just derved desto farligere, idet de tillode deres Hævn at udsættes noget, for at de derefter kunne udøve den med desto større Sikkerhed.

Medens nu Velkomstskrig lode gjennem hele Skarren, som opfyldte alle de tilstødende Gader, lode Stadens Fædre Liget opløste, og man saa da, hvad ogsaa videre blev forplantet, at det ikke var den høitpriste Henry Gow, Folkets Yndling, men en anden, mindre navnfundig, men derfor ikke mindre værdig, Borger, den flinke Hattemager. Folkets Harm havde saa aldeles dreiet sig om den firkke Forudsætning, at dets modige Helt var den, som nu laa dræbt, saa at den modsigende Efterretning bidrog til at fjøle den almindelige Harm, uagtet der ikke er Tvivl om, at, dersom Oliver var bleven strax kjendt, Skriget om Hævn havde neppe været ringere for ham. Den første Efterretning om saa uventet et Tilfælde opvækkede endog saa et Smil mellem Folket, saa nær ligge Grændserne mellem det Sørgelige og det Lystige.

"Alligevel have Morderne dog taget ham an for Smæden" sagde Griffin, "og denne Omstændighed maa høiligen have trøstet Oliver i hans Død". Men andre Personer, som nu traadte op paa Scenen, gjenoprettede høiligen det Heles tragiske Character.

Syvende Kapitel.

For Djæveln! sig, hvo ringer her med Kloffen?

Den hele Bye vil samle sig.

Othello.

De vilde Rygter, som trængte sig ud i Byen, og som ledsagedes af Larmkloffernes Lyd, udbredte almindelig Forfærdelse. Adelsmændene og Ridderne samlede med deres Følge paa saadanne Steder, hvor Forsvar kunde bedst finde Plads, ja Larmen naaede lige op til den kongelige Bolig, hvor Prindsen var Een af de Første, der kom for at bringe den gamle Konge Hjelp, om fornødent skulde være. Forrige Nats Scener løbe ham igjennem Hovedet, og, ved at erindre sig Bonthrons blodbestænkte Figur, ahnede han, skjøndt noget utydeligt, at hiint Menneskes Handling maatte have stor Deel i dette Oprør. Alligevel havde den paafølgende, høist vigtige, Samtale med Ramorny været af en saa paatrængende Natur, at den havde udslettet alle Spor af hvad han utydeligt havde hørt om Banditens blodige Daad, naar han undtog det dunkle Minde, at Een var bleven dræbt.

Det var derfor især for at staae sin Fader bi, at han iførte sig Waaben, og rykkede frem tilligemed sine Huustropper, som nu, i blanke Rustninger og med lange Landser i Haanden, gjorde en ganske anden Figur, end den foregaaende Nat, da de toge sig ud som berusede Druffenbolte. Den blødhjertede gamle Konge modtog dette Tegn paa personlig Hengivenhed med TaknemmelighedsTaarer, og han viste ham stolteligt for Albany, som kom ind strax efter ham.

Idet han tog dem begge ved Haanden, sagde han:

”Nu ere vi trende Robert Stewart's, uadskillelige, som et helligt Trefløver; og ligesom man siger, at den, som bærer denne indviiede Uret, kan trodse Alt, baade Hæxerie og For-gjærelse; saaledes kunne vi, naar vi mene det ærligt med hverandre, trodse Ondskab og Fjendskab”. Broderen og Sønnen kyssede den Gamles Haand, som trykkede deres, medens Robert, den Fredie, yttrede sin Tiltroe til deres Hengivenhed. Unglingens Kys var, idetmindste i nær-værende Dieblis, oprigtigt, hvorimod Broderens var en Hilsen af den frafaldne Judas.

Imidlertid ængstede Klokken i Sanct Johns Taarn, iblandt saa mange Andre, Indvaanerne i Courrefemstreet. I Fader Simons Huus var gamle Dorte Handssema-gers (thi ogsaa hun fik, ligesom hendes Mester, et Til-navn efter hans Døbt) den Første, som snappede Ly-den. Skjøndt noget døv ved sædvanlige Leiligheder, havde hun dog for onde Nyheder et Øre, som var saa skarpt, som en Glente kan lugte et Udsæl; thi, ihvorvel Dorte var flittig, troe, ja endog i visse Maader omhyjert, havde hun dog en stærk Appetit til at indsamle og gjenfortælle ulykkelige Begivenheder, Noget, som man ofte bemærker i de lavere Classer.

Neppe havde hun derfor sat sig i Besiddelse af en liden Bunke af de Rygter, som flaggrede omkring, før hun styrtede ind i Mesterens Sovestue, som havde taget sig, paa Grund af Helligdagen og sin høie Alder, den Forrettighed, at turde sove lidt længer. ”Der ligger han nu, den honette gamle Mand!” udbrød hun halvt i en skrigende, halvt i en tudende, Medlidenhedstone. ”Hans bedste Ven er slaaen ihjel, og han veed lige saa lidet af det, som det nyfødte Barn, der ikke kan skjelne mellem Livet og Døden”.

"Hvad nu?" spurgte den Gamle, idet han sprang ud af Sengen. "Hvad er der paafærde, gamle Moer? er min Datter vel?"

"Gamle Moer?" udraabte Dorthé, som, da hun havde Fiffen paa Krogen, søgte at tirre ham noget. "Jeg er ikke gammel nok" raabte hun, idet hun foer ud af Døren, "til at blive staaende, naar en Mand staaer splitternøgen ud af sin Seng". Og idetsamme hørte man hende noget borte, i Værelset forneden, nynne en Vise, medens hun skrubbede Gulvet med sin Koft.

"Dorthé — Natugle — Djævel — svar mig bare, er min Datter syg?"

"Jeg feiler intet, Fader!" svarede den smukke Pige i Perth ud fra sit Sovestue, "jeg er fuldkommen frisk; men hvad er der paafærde, for Himlens Skyld? Klokkerne ringe jo Larm, og der er en frygtelig Tuden og Skrigen paa Gaderne".

"Jeg skal strax faae Tingen at vide. Kom, Senachar! skynd dig at binde mine Snørespidser — dog det er sandt — den Lønnel er oppe bag sine Bjerger. Vær kun rolig, min Datter! jeg skal snart bringe dig Efterretning".

"J behøver ikke at skynde Jer for det, Mester!" udbrød nu den stivsendede Gamle; "det Bedste og det Børste af det Hele kan blive fortalt, førend J kan hinke over Ederes Trappesteen. Jeg kan den hele Historie udenad; for jeg tænkte som saa: vor honette gamle Mester er saa tjenstagtig, at han er strax paa Benene, ihvad det saa er; saa kan jeg jo ligesaa godt bruge mine Skanker, og faae at vide, hvad der er paafærde, ellers stikker han selv sin gamle Næse lige midt ind i det, og kan faae den nippet af, førend han drømmer om, hvorfor".

"Men hvad er det da? fortæl, gamle Menneske!" sagde den utaalmelige Handskemager, idet han stedse havde travlt med at sammenhæfte de hundrede Snorespidser, hvormed Bamsen forbandt sig med Beenflæderne. Dorthé lod ham rolig blive ved med sit Arbejde, indtil hun kunde omtrent slutte sig til, at han snart vilde være færdig. Da hun nu kunde forudsee, at hendes Husbond vilde selv gaae ud, for at spørge personligen, om hvad der var paa færde, hvis hun ikke rykkede ud med sin Hemmelighed, begyndte hun at hyle: "O Bee — o Bee — men I kan ikke sige, at det er min Skyld, om I høre Ondt, før I have været i Morgenmessen. Jeg vilde skjult det for Jer, indtil I havde hørt Præstens Ord, men siden I maae faae det at vide, saa har I tabt den ærligste Ven, som nogensinde rækkede Haand til en Anden, og Perth kan klage sig, over at have mistet den gjæveste Karl, der nogensinde tog Klinge i sin Haand".

"Henry Smed, siger I?" udraabte Fader og Datter paa eengang.

"Ja, der have I det tilsidst" sagde Dorthé; "og hvo er saa Skylden, naar Alt kommer til Alt, uden I selv? I gjorde jo saadan en Ophævelse, fordi han havde spadseret med en Sangerinde, ja værre endnu, end om hun havde været en Jødets".

Dorthé vilde bleven et godt Stykke ved paa denne Maneer, men den Gamle raabte til sin Datter, som var inde i sit Værelse endnu: "Det er Gladder, Catharina! Altsammen Vaas af en gammel Qvind, som gaaer i Barndom. Der er ikke Noget om det Hele. Jeg vil gaae ud og komme tilbage til dig med sikkere Efterretninger, og det i en Fart". Hurtigt greb han sin

Stof, foer i en Hast forbi Dorthes, og ud paa Gaden, hvor Trængselen af Folk bølgede hen imod Highstreet.

Dorthes blev ved, med at knurre halv høst sig selv: "Jo din Fader er en klog Mand — det er vist nok, for han siger det jo selv. Han kommer vel snart tilskade i saadant et Hurlumhei, og saa vil det hedde: "Dorthes, kom med noget Omslag — Dorthes! kom med Plaster! men nu er det Gladder og Løgn og Umulighed — umuligt! nu skal man see, at gamle Simon troer, at Henry Smeds Hoved var saa haardt, som hans Umbolt, saa at en heel Clan af Høilændere kunde hamre paa ham, uden at han tog Skade!"

Her blev hun afbrudt ved en Englesigur, som kom vandrende tæt ved hende med vilde Blik, dødblege Kinder, udsprede Haar, og en øiensynlig Mangel paa Sands og Samling, hvilket skræmmede den gamle Pige ud af hendes gnavne Humeur.

"Vor Frue beskyrme dig, mit Barn!" raabte hun; "hvorfor seer du saa vildt?"

"Talede I ikke om, at Een var bleven dræbt?" spurgte Catharina med ængstelig Uvisshed i Stemmen, som om hendes Tale- og Høre-Organ stod hende meget lidet bi.

"Død, min Løs? ja saa død, som han kan være; ham vil I ikke mere faae i denne Verden at see suurt til".

"Død!" gjentog Catharina med samme Usikkerhed i Stemmen, "død — myrdet og det ved Høilændere?"

"Ja jeg vil bande paa, at det er ved Høilændere, disse uregjerlige Lømler. Hvo er det vel ellers, som dræber de Fleste heromkring, uden naar Borgerne nu og da faae Fluere i Hovedet, og selv slaae hverandre ihjel, eller naar Riddermænd og Adelen tappe deres Blod ud.

Jeg vil vædde med dig, at denne gang har det været Høilændere. Der gives ikke i hele Perth den Mand, Ridder eller Svend, som turde see Henry Smed i Die, Mand mod Mand. Der maa have været noget reent Forbanded i Spillet, det ville vi nok faae at see".

"Høilændere?" gjentog Catharina, ligesom opskræmet ved en Idee, der piinte hendes Følelse; "Høilændere? o! Conachar — Conachar!"

"Ja paa min Troe! der tør jeg sige, at I har truffen paa den rigtige Mand. De havde, som I saae, Kjævelerie Sanct Valentinesaften, og en Høilænder har en lang Hukommelse for saadanne Sager. Giv ham Et paa Dret ved Mortensdag, og det vil sive ham i Kinden til Pindse. Men hvad kan have bragt de langbenede Lømler ned fra Bjergene, for at gjøre denne Streg inden for Kjøbstadens Mure?"

"Desværre var det mig selv" udbrod Catharina; "det har været mig, som bragte Høilænderne ned. Ach! det var jo mig, som sendte Bud efter Conachar. Nu have de ligget i Baghold, men mig var det dog, som bragte dem derhen, hvor de kunde naae deres Bytte. Dog — jeg vil see med mine egne Øine — og da — Noget kan der dog blive gjort. Siig til min Fader, at jeg kommer snart igjen.

"Men er du gaaen fra Forstanden, Tos?" udbrod Dorthé, da Catharina foer hende forbi, og styrtede ned mod Gadedøren. "J vil dog vel ikke løbe ad Gaderne paa denne Maneer, med Haarene hængende ned om Ørerne, da Gud og hver Mand i Byen dog kjender Jer, som den smukke Pige i Perth? — Men Guds Død — væf er hun, ude paa Gaden, ihvad der ogsaa følger deraf. Gamle Handskemageren vil blive gal — ret som om jeg

kunde holde hende — hei vil du gaac, saaledes foer hun jo ud af Døren. En grumme fornøielig Morgen, for en Uffeensdag at være! Hvad skal jeg nu gjøre? Vil jeg lede Mester op i Sværmen, saa træde de mig under Fødder, og bryde sig kun lidet om den stakkels gamle Pige — eller skal jeg løbe efter Tøsen? men hun er jo allerede ude af Syne, og langt mere let tilfodt end jeg. Jeg vil ned til Nicolaj Barberer, og fortælle ham den hele Sag”.

Medens den ærlige Dorthé satte denne sin fløge Beslutning i værk, løb Catharina gennem de Perther Gader i en Maade, som under andre Omstændigheder vilde have bragt Alles Dine paa hende, naar de havde seet hende styrte afsted med ubetænksom Voldsomhed, heel forskjellig fra den Ustand og Peenhed, som de saakaldte hennette Koner og Piger lagde for Dagen, naar de gik ud. Men forvirret og fortumlet, som Folket nu engang var, ved at spørge og fortælle paa heel forskjellig Maade, hvad der gav Anledning til Larmen, opvækkede hendes uordentlige Dragt og hendes forvirrede Optog slet ingen Opmærksomhed, og man lod hende uanfægtet trænge sig frem ad den Wei, som hun havde valgt, uden at Noget tog mere Notice af hende, end af de andre Qvinder, hvem Angst og Nysgjerrighed havde jaget ud paa Gaden.

Medens Catharina foer afsted, følte hun den hele vilde Indflydelse af den oprørte Scene, og det var næsten med Banskkelighed, at hun afholdt sig fra at deeltage i de Klage- og Larm=Skrig, som gjenlode omkring hende. Under Alt dette foer hun afsted, fortumlet som i en Drøm, med underlig Følelse af en skræffelig Ulykke, hvis egentlige Væsen hun ikke kunde fatte, men som indbefattede den frygtelige Bevidsthed, at den Mand, som elskede hende saa inderligt, hvis gode Egenskaber hun maatte

faa høiligen agte, og hvem hun nu følte var hendes Hjerte mere nær, end hun nogensinde havde ahnet, var myrdet, og dette høist rimeligt just ved hendes egen Brøde. Forbindelsen mellem Henry's formeentlige Død, og Conachar's, samt høilandfke Følges, Vandring ned fra Bjergene, skjøndt greben i et høist brusende Dieblif, var antagelig nok, til at passere for Sandhed, selv om hendes Forstand havde besiddet større Tid og Røe til at undersøge Sandheden, end den virkelig havde. Uden at tydeliggjøre sig, hvad hun egentlig søgte, undtagen det almindelige Ønske, at faae det Bæste at vide, styrtede hun just henimod den Bolig, hvilken hendes Følelser den forrige Dag vilde allermæst have tilraadet hende at skye.

Hvo vilde vel hvide Tirsdags Aften faaet den stolte, frygtsomme, skye, ængstelige anstændige Catharina til at troe, at hun næste Afske=Onsdags Morgen, for Messen, skulde fare hen igjennem de Perthier Gader, banende sig Wei gjennem Larm og Forvirring, Haaret løst, Klæderne i Uorden, og det blot for at søge den samme Elfers Bolig, hvem hun maatte troe, havde saa høiligen fornærmet og forraadet hende, at han kunde indlade sig med en lav og udsvævende Kjærlighedspige? Og dog var det saa! Ja i sin Fyrighed valgte hun, ligesom ved et Instinct, den Wei, som var nemmest at gaae, og, idet hun skyede Highstreet, hvor Trængselen var størst, naaede hun Henry's Bolig, just igjennem de samme Gyder, gjennem hvilke Henry havde nylig escorteret Louise. Men selv i disse ensomme Stræder vare Folk paa Benene, saa almindelig var Larmen. Catharina skyndte sig alligevel med at bane sig Wei igjennem dem, eftersom De, som bemærkede hende, saae paa hverandre, og rystede paa Hovedet, ligesom for at give deres Medynk tilkjende over det Tab, som

hun havde lidt. Tilfids, uden at have noget klart Begreb om sin egentlige Hensigt, stod hun ved Elskerens Dør, og bankede paa, for at komme ind.

Den Taushed, som fulgte paa Gjenlyden af hendes voldsomme Banken forøgede den Hjerteuroe, som havde bevæget hende, til at vælge dette fortvivlede Skridt.

"Luf op, Henry! luf op!" skreg hun; "luf op, hvis du lever endnu! luf op, naar du ikke vil finde Catharina død ved din Dør!"

Medens hun, som ude af sig selv, skreg dette til de Dren, som hun troede vare tilstoppede af Døden, aabnede Elskeren, hvem hun anraabte, Døren i egen Person, og det just i samme Dieblis, da hun vilde styrte til Jorden. Hans overvætttes voldsomme Glæde over en saa aldeles uventet Lykke kunde kun tempereres ved den Forundring, som forbød ham at antage det som Muligt, hvorhos han dog maatte finde sig ængstet ved de luffede Pine, de halvaabne og hvide Læber, den synlige Mangel paa Bevidsthed, og det næsten fuldstændige Ophør af Aandedrag.

Henry havde holdt sig hjemme, til Trods for den almindelige Larm, som i lang Tid havde naaet hans Dren, da han nu fuldstændig havde afgjort hos sig selv, at han ikke vilde indlade sig i nogen Uleilighed, som han kunde slippe for. Det var alene ifølge den almindelige Ordre, som var udstædt fra Øvrigheden, hvilken han, som Borger, var nødsaget til at adlyde, at han førstegang i sit Liv heel nødigen tog Sværd og Skjold ned fra Bærgen, og han vilde just nu til at gaae ud, for langt om længe at yde den Tjeneste, som hans Pligt, som Eier af Jord i Byens Gebeth, kunde kræve.

"Pofferen maa have med deres Byefampe at

gjøre, da denne Fægten er saa modbydelig for Catharina. Der ere Løse nok i Perth, det veed jeg, som sige til deres Elskere: Ud med dig — gjør din Pligt, som en brav Karl, og vind derved din Kjærestes Yndest — men alligevel sende de ikke Bud til deres Kjæreste, men til mig, som ikke kan gjøre min Pligt, som Mand, ved at beskytte en stakkels Sangerinde, eller som Borger, ved at fægte for min Byes Ære, uden at den knurvrne Catharina strax skal raabe paa, at jeg er en Slagsbroder, og at jeg er liderlig”.

Slige vare hans Tanker, just som han aabnede Døren, for at ile bort, da den Person, som af Alle var hans Hjerte den dyrebareste, styrtede ind, og Pigen, som han sikkerligen mindst havde ventet at see, stod for hans Pie, og sank i hans Arme.

Hans Blanding af Glæde, Forundring og Ængstelighed berøvede ham ikke den Aandsnærværelse, som Omstændighederne fordrede. At bringe Catharina i Sikkerhed, og falde hende tilbage til sig selv, maatte han tænke paa, førend han lystrede Magistratens Ordre, ihvor paastrængende denne endogsaa var. Han bar sin elskelige Byrde, saa let som en Fjeder, og dog kostbar, som en ligesaa stor Vægt af Guld, paa Armene ind i et lille Sovekammer, som havde tilhørt hans Moder. Det var just tilpas for en Syg, da det vendte ud imod Haven, og var ganske affondret fra Støien paa Gaden.

”Her, Almme Schoolbred — kom, for Guds Skyld — her er Een, som trænger til din Hjælp — kom dog endelig ihast!”

Op sprang nu den gamle Dame. ”Var det saasandt Een, som vilde holde dig borte fra denne Spectakel;” thi ogsaa hun var bleven vækket ved Rarmen. Men

hvor stor var ikke hendes Forundring, da hun saae den smukke Pige i Perth næsten livløs henlagt med Dømhed og Erbødighed paa hendes afdøde Huusfrues Seng, og baaren derhen paa hendes Fostersøns athletiske Arme. "Th du min Gud! Catharina!" skreg hun; "og Guds hellige Moder, steendød, som det lader!"

"Det er ikke saa, Gamle!" udbrød hendes Fostersøn; "det kjære Hjerte banker endnu, den søde Aande kommer og gaaer. Kom da du, som sagtens kan hjælpe hende bedre, end jeg, bring Vand, Essenser, fort hvad du med din gamle Forstand kan bringe tilveie. Himlen har ikke lagt hende i mine Arme, for at døe, men just for at leve baade for hende selv og for mig".

Med en Travlhed, som man ikke skulde vente sig af hendes Alder, bragte Amme Schooldred nu Alt muligt sammen, til at gjenkalde Livet. Pigesom de fleste Fruentimmer paa den Tid, besad hun en Kyndighed i at behandle almindelige Saar, som hendes Fostersøns militaire Stemning holdt i bestandig Øvelse.

"Kom nu, Henry!" sagde hun, "tag Armene bort fra den Syge, skjøndt hun rigtignok er værd at trykke til sig, og gjør nu dine Hænder frie, for at hjælpe mig med hvad jeg mangler". Han trykkede nu sine Læber paa den deilige Haand, og lidt efter lidt vendte Liv og Følelse tilbage, som man kunde see af Berørgelsen. Efter et eller to dybe Suf aabnede den smukke Pige sine Øine, hæftede dem paa sin Elsker, som knælede ved Siden af Sengen, og sank atter tilbage paa Puden. Eftersom hun ikke drog sin Haand tilbage fra den unge Mand, som trykkede den med den inderligste Varme, maae vi i al Kjærlighed troe, at hun ikke var saa ganske kommen tilbage til sin Besindelse, saasom hun ikke blev vaer, at

han 'misbrugte denne Fordeel, ved afvejlende at trykke den baade til sine Læber og til sin Barm. Men paa samme Tid ere vi dog nødsagede til at tilstaae, at Blodet farvede hendes Kinder, og at hendes Aandedrag var roligt og jevnt, medens hun saaledes for et Par Minuters Tid sank tilbage.

Men nu begyndte Larmen paa Døren at tage til, og Henry blev, under alle hans forffjellige Navne, kaldet frem af den forsamlede Skare, ligesom Hedningene pleiede at paakalde deres Skytsguder under forffjellige Benævnelser. Tilslutningen, ligesom de Portugisiske Catholiker, naar de ere trætte af, at anraabe deres Helgene med Bønner, tog Skaren sin Tilflugt til Skjældbord og Daddel.

"Væf med dig, Henry! du er en vanæret Karl, meensvoren mod din Borgereed, en Forræder mod den smukke Stad, dersom du ikke kommer strax tilsyne".

Det kunde synes, som om Schoolbreds Anstrængelse havde været temmelig heldig, i at bringe Catharina's Befindelse tilveie paany; thi, idet hun vendte sig om i en Stilling, hvorved hun kom til at see den Elskende lidt mere i Ansigtet, end den forrige tillod hende, lod hun sin høire Haand synke ned paa hans Skuldre, medens hun lod ham beholde den venstre. Idet hun med lempelig Magt syntes at holde ham tilbage, hviskede hun sagteligt: "Gaa ikke, Henry! bliv hos mig, de ville slaae dig ihjel, disse blodige Mænd!"

Det syntes, som om denne omme Unmodning, (en Følge af, at hun havde fundet den Elskende ilive, hvem hun havde ventet at see som et Liig) uagtet udtalt saa sagte, at det neppe var muligt at høre den, havde større Kraft til at holde Henry tilbage i hans nærværende Stil-

ling, end de gjentagne Skrig af Stemmer udenfra, til at bringe ham ned ad Trapperne.

"Ei! for Pokkeren!" sagde en djerv Borger til sine Kammerader, "den Smed driver kun Spøg med os. Lader os storme ind i Huset, og trække ham frem ved Dreene".

"Tager Eder iagt med hvad I gjøre!" raabte en mere forsigtig Stemme af Folket. "Den, som trænger sig ind i Henry's Bærelser imod hans Villie, kan gaae derind med hele Been, men komme tilbage med Saa-danne, der kunne give Chirurgerne Leilighed til at bruge deres Kunst. Men her kommer Een, som har Ret til at udføre vort Erinde til ham, og som kan faae den Skulfer til at høre med begge sine Dren".

Den Mand, som dette blev talt om, var den gamle Simon i egen Person, der arriverede til Stedet, just da man opdagede, efter at Liget var ifølge Fogedens Ordre vendt om, at det var den stakkels Pralhans Oliver, uagtet Skaren havde ventet, at finde sin Yndlingsridder Henry. En Latter, eller idetmindste Noget, som lignede den, gik igjennem Forsamlingen, da man gjenfaldte sig i Erindringen, hvor iøvrigt Oliver havde stridt for at faae Navn af en Kamphane, uagtet Intet var mindre afpasset efter hans Natur, og hvorledes han nu havde fundet en Død, som passede sig bedre til hans Ønsker, end til hans Væsen.

Dog blev denne ildeanbragte Lystighed, som havde en Bismag af hine Tiders Raahed, neddyffet ved Enkens Komme, som med Klageskrig trængte sig gjennem Skaren. Magdalene Proudfoote var hidtil bleven betragtet som en ganske vakker, forthaaret Kone, kun lidt stikken

med dem, som hun troede at være enten Ringere, eller ikke saa Rige, som hun selv var. Isærdeleshed blev hun anseet som en fuldstændig Selvhersterinde over sin afstode Mand, hvem hun hurtigen fik Rammen til at falde paa, naar det traf sig, at hun hørte ham gale lidt i Utide. Dog, ved at stødes i denne voldsomme Lidenstabs, antog hun en langt høitideligere Character.

"Lee I, usle Borgere i Perth?" sagde hun, "fordi Een af Ederes Medborgere har udøst sit Blod her paa Gaden? eller lee I, fordi dette Dødsblod rammede just min Mand? Hvorved har han da fortjent denne Behandling? Underholdt han ikke sin Familie paa en høiet Maade ved sin Flid? Stod hans Huus ikke aabent, for at modtage den Syge, og hjælpe den Fattige? Laante han ikke Penge til Dem, som trængte? Hjalp han ikke sine Naboer, og gav Raad og Riet, som om han var en Øvrighedsperson?"

"Det er sandt — det er sandt!" raabte Mængden. "Hans Blod er vort Blod, saagodt som det havde været Henry Gow's".

"I have Riet, Naboer!" udbrød Fogden; "og denne Sag kan ikke blive saaledes jævnet, som den forrige. Borgerblod maa ikke flyde, som Vand i en Riende, ellers vilde vi snart faae Tayfloden til at see purpurrod ud af Borgerblod. Men dette Hug har aldrig været sigtet til den Mand, hvem det rammede. Enhver kjender, hvem Proudfoot var, hvor vidt og bredt han talte, men hvor lidet han gjorde. Derimod havde han iført sig Henry Gow's Bøffelskindstrøje, samt hans Skjold og hans Hjelm, og disse Eiendele kjende vi vel Alle, ligesom vi ogsaa vide, at Oliver havde den Grille, at efterligne Henry, selv i de mindste Ting. Jeg kan derfor begribe, at et Menneske, forblindet af Harme eller maaskee af Biin, har fældet den stakkels

Oliver, hvem Ingen havde Frygt for, istedetfor den stolte Smed, som sad med tyve Kampdyste paa Haanden".

"Men hvad have vi da at gjøre, Foged?" raabte Mængden.

"Det vil Ederes Øvrighed afgjøre for Jer, mine Venner!" svarede han, "eftersom Sir Patrick Charteris snart vil være her. Lad imidlertid Dwining undersøge denne usle Bunkelæer, for at han kan sige os, hvorledes den Dræbte er kommen afdage. Liget skal da, som det egner sig for en agtet Borgeres Legeme, svøbes i et reent Lagen, og sættes foran Høialteret i Sanct Johns Kirke, hvilken Helgen er vor skjønneste Kjøbstads Skytspatren. Holder nu op med Støi og med Larm, og enhver vaabenfør Mand, som ønsker Byens Vel, holde sit Sværd i Beredskab, og staae parat til at møde paa Vaabenpladsen i Highstreet, ved den første Lyd af Klokkerne i Raadhuustårnet! Da ville vi enten hevne vor Medborgeres Død, eller tage mod den Skjebne, som Himlen monne sende os. Afholder Eder imidlertid fra Tvist med Riddersmændene og deres Følge, indtil vi kunne adskille den Skyldige fra den Skyldfrie. Men hvorfor tøver den Henry Gow? Han er ellers ved Haanden i saadanne Dyste, hvor han intet har at gjøre, og her bliver han borte, hvor han kunde vise sin Tjeneste mod den smukke Kjøbstad. Hvad feiler ham? Er der Nogen, som veed det? Var han ikke med ved Lystighederne sidste Helligaften?"

"Han maa enten være syg, eller trodsig" svarede Een af Øvrighedsbetjenterne; "thi, uagtet han er indenfor, som hans Svende tilstaae, vil han hverken svare, eller lade os komme ind".

"Ihald Eder synes, Hr. Foged!" sagde den gamle Simon; "saa vil jeg selv gaae ind, og hente ham. Jeg har desuden en lille Tvist at afgjøre med ham. Men vor benedidede Frue være takket, fordi jeg dog finder ham ilive, hvilket jeg for et Kvarteer siden ikke turde haabe".

"Saa bring os den stolte Smed op paa Raadhuset!" sagde Fogden, da en Livdrabant tilhest trængte sig gjennem Skaren, og hviskede til Fogeden, at Ridderen af Kinsauus just nu reed ind igjennem Porten.

Under saadanne Omstændigheder var det, at den gamle Handskemager presenterede sig i Henry Gouw's Huus. Eftersom han aldeles ikke kjendte noget til ængsteligt eller tilbageholdent Væsen, traadte han lige ind i Storstuen, og, da han nu hørte den gamle Schoolbred pusle saa travlt omkring, gjorde han Brug af sit færtrolige Bekjendskab der i Huset, og aabnede, med den simple Undskyldning: om Forladelse, min kjære Naboe! Døren til Sovestammeret, hvor et sjeldent og ganske uventet Syn var ham beredt.

Ved den blotte Lyd af hans Stemme, følte Catharina sin Besindelse at komme langt hurtigere tilbage, end ved alle Schoolbreds Opmuntringsmidler, og hendes blege Ansigtssfarve blev i et Dieblif forvandlet til den stærkeste Gløden af yndefuldt Rød. Elskeren stødte hun fra sig med begge sine Hænder, hvilke hun, lige til dette Minut, enten af Mangel paa Besindelse eller ogsaa af Omhed, fremfaldt ved de uventede Begivenheder i Morgenstunden, havde vel meget overladt til hans Kjærtegn.

Henry, der af Naturen var meget undseelig, snubbede, idet han vilde springe op, og Ingen af Selskabet var fri for Forvirring, undtagen Madame Schoolbred. Glad blev hun, over at faae et Paaskud til at vende Ryggen til

Begge, for at kunne udbryde i en dygtig Latter paa deres Beføstning, hvilken hun følte sig saare lidet skiftet til at holde tilbage, og i hvilken den gamle Handskemager ret hjertelig tog Deel, efterat hans Forundring, skjøndt iførstningen ikke liden, havde sat sig.

”Nu, ved den gode Sanct John!” sagde han, ”jeg tænkte imorges, at jeg skulde faae et Syn at see, som vilde curere mig for Latter, saalænge jeg levede; men dog vil Det, som jeg her seer, faae mig til at smile, om jeg endogsaa laa i selve min Dødsstund. Her staaer den vakke Henry Smed, hvem Allee-meente var død, og som Sangflokkerne gif for i ethvert Taarn i Byen, lyslevende, og, som det lader til af hans blussende Kinder, saa sund, som nogen Mand i Perth. Her ligger min dyrebare Datter, som taledes igaar om Intet, uden om vanhellige Personer, som søge letfærdige Løier, og som vove at beskytte vandrende Sangerinder, ja turde byde baade Sanct Valentin og Sanct Cupido Spidsen. Og nu ligger hun der, og er selv bleven til en vandrende Kjærlighedspige, efter Alt, hvad jeg kan skjønne. I Sandhed! det glæder mig, at see, at I, kjære Madame Schoolbred, som ikke tillader den mindste Uorden eller Udskæielse, har havt en Haand deri med”.

”I gjør mig Uret, Fader!” udbrød Catharina næsten grædende; ”jeg er kommen herhen i en ganske anden Hensigt, end den, som I formoder. Jeg kom jo alene herhen fordi — fordi —”

”Fordi du ventede, at finde en død Elsker” sagde Faderen; ”og her har du nu funden en levende, som kan modtage disse Tegn paa din gode Willie, og gjengjelde dem. Hvis det nu ikke var en Synd, saa kunde jeg ret have Lyst til at takke Himlen, fordi du tilsidst er bleven

ved denne Misforstaaelse tvungen til at erkjende, at du dog er et Fruentimmer. Gamle Simon Handskemager var ogsaa for ringe, til at have en Helgen til Datter. Og — nu — see dog ikke paany saa ynkelig! men vent heller ikke nogen Beflagelse fra min Side! kun Et vil jeg love dig, at jeg vil betvinge min Glæde, naar du til Gjengjæld vil holde op med at græde, eller idetmindste tilstaae mig, at det er Glædens Taarer”.

”Hellere skulde jeg døe, end gjøre en saadan Befjendelse” sagde Catharina; ”og heller ikke veed jeg, hvad jeg skal kalde dem. Tre bare selv, fjære Fader! og lad Henry tillige være overbeviist om, at jeg aldrig skulde være kommen herhen, hvis ikke — hvis ikke —”

”Hvis du ikke havde været overbeviist om, at Henry kunde ikke komme til dig” sagde den Gamle. ”Giver da nu hinanden Hænderne i Fred og Enighed, og værer venlige imod hinanden, som det sømmer sig rettskafne Valentin’s. Igaar var det Hvidetirsdag, Henry — saa kunne vi jo antage, at du har bekjendt dine Daarskaber, har erholdt Absolution, og er friskjendt for al den Brøde, med hvilken du stod nedtrykket, ved det, som man fortalte om dig”.

”Hvad denne Punct angaaer, Fader Simon!” udbrød Smeden, ”da er I nu rolig nok til at høre paa mig, og just derfor sværger jeg ved den hellige Skrift, og jeg kan kalde min Amme, Schoolbred, til Vidne paa, at —”

”Lad det nu fare!” sagde den Gamle; ”det er jo ikke Umagen værd, at rage op i Tvistigheder, som vi Alle ville bestræbe os for at glemme.”

”Hører I ikke, Simon? holla — Simon Handskemager!” saaledes lød nu Skriget, som hævede sig nede fra Gaden.

"Det er sandt, Søn!" her ere vigtigere Sager at afgjøre, end disse. Du og jeg maa i Diebliffet hen til Raadet. Catharina skal blive her hos gamle School= bred, saa kunne vi To siden, da Byen er saameget i Gjæring, følge hende hjem, og det skal være dygtige Karle, som ville vove at frydse os".

"Hillemænd, kjære Fader!" sagde Catharina med et Smil; "nu spiller I nok Oliver's Rolle, en vældig Kjempe, som just er Henry's Baabenbroder".

Hendes Faders Ansyn blev mørkt. "Du har der sagt et Ord, som træffer dybere, end du venter. Men kys ham nu til Tegn paa, at I ere gode Venner".

"Ikke saaledes, min Fader!" svarede Catharina. "Jeg har allerede viist ham altfor megen Yndest. Desuden er det vel betimeligt nok, at han kræver sin Belønning, naar han har geleidet den vandrende Jomfrue til hendes Hjem".

"Saa vil jeg imidlertid kræve, som Bert, hvad I ikke vil tilstaae mig under et andet Navn" sagde Henry, og omfavnede idetsamme den smukke Pige, som tillod ham at tage den Velkomst, som hun hidtil havde nægtet at give ham.

Idet de nu steg ned af Trapperne, lagde den Gamle sin Haand paa Smedens Skulder, og udbrød: "Mit kjæreste Puske, Henry! er nu opfyldt, men det har været min Skytshelgens Billie, at det skulde skee i en Stund, som er fuld af Uro og Angst.

"Det er sandt!" sagde Smeden; "men I veed jo ogsaa, at om endog vore Spectacler falde noget hyppigt her i Perth, saa vare de heller ikke længe". Han aabnede idetsamme en Dør, som førte til Smedden, og raabte derind: "Hør engang, Kammerader, Anton, Euthbert,

Dingwell og Ningan! Lad nu Ingen gaae fra Pladsen, før jeg kommer tilbage! Bærer nu saa troe, som de Klinzger, jeg har lært Eder at smede! en fransk Krondaler og et scotsk Gilde, naar I hystre mit Bud! — Jeg har faaet en kostbar Skat i mit Bærge. Passer derfor vel paa Døren, og lader liden Janfin liste sig op og ned af Gaden, hvor hos I maae holde Eders Baaben parate, om Nogen skulde nærme sig Huset. Lukker ikke Døren op for en Eneste, før vi begge komme tilbage! det angaaer mit Liv og min Lykke”.

De stærke, sorte Kjemper, til hvem han talte, svarede: ”Død og Fordærvelse venter Enhver, som skulde forsøge det”.

”Nu er min Catharina saa tryg” sagde han til hendes Fader, ”som om tyve Mænd laae i en kongelig Borg, for at bevogte hende. Nu kunne vi ganske rolig gaae hen til Byeraadet, ved at styre Veien her igjennem min Have”.

Gjennem en liden Frugthave anviste han nu den Gamle en Gjenvei, hvor Fuglene, som i Winterens Løb havde faaet Lye og Føde af den godmodige Kunstner, hilsende med svage og afbrudte melodiske Toner, ihvor tidligt det endogsaa var paa Aaret, Februarisolens usikre Smil.

”Hører I disse smaa bevingede Musikanter?” sagde Smeden; ”imorges loe jeg ad dem i mit Hjertes Bitterhed, fordi disse smaa Stakler kunde synge med saa megen Winter for Diet. Men nu forekommer det mig, som om jeg selv kunde istemme et saligt Chor; thi jeg har jo nu min Valentine, ligesom De, og, hvad Ondt der ogsaa kan ramme mig imorgen, jeg har dog idetmindste i Dag været den lykkeligste Svend i den hele Perthes Bye og i dens Omegn”.

"Og dog maa jeg mindsfte forendeel denne Glæde, som jeg forresten tager saa megen Andeel i" sagde den Gamle. "Staffels Oliver Proudfoote, det sælle Skrog, som gjorde ingen Mand noget Ondt, og hvem vi Begge kjendte saa godt, er imorges funden død paa Gaden".

"Saa druffen, som om han var død, mener I vel" sagde Smeden; "lidt Wiinkandel og en lille Gardinpræken kunne vel bringe ham paa Benene igjen".

"Nei, Henry! nei; han er myrdet ved en Stridsøxe, eller et saadant Waaben".

"Umuligt!" udraabte Smeden; "han var jo letfodet nok, og vilde ikke for hele Perth have slaact sin Liid til Hænderne, naar han kunde have udviklet sig af Faren ved sine Hæle".

"Ja her har han sandsynligviis ikke havt Valget. Slaget er givet ham bag i Hovedet. Karlen, som har givet ham det, maa have været noget mindre end han selv, og brugt en Rytters Stridsøxe, eller noget lignende Waaben; thi just med et saadant tungt Instrument maa han være rammet i Overdelen af Hovedet; men død ligger han, og det ved en ret frygtelig Wunde".

"Det er dog ubegribeligt" sagde Henry. "Han var i mit Huus ved Midnatstid, udfældt, som en mauriff Dandsfer, og syntes at have druffen endeel, om just ikke til Overstadighed. Han fortalte mig rigtignok et Eventyr, om at han havde været forfulgt af nogle Evierebrødre, og at han havde været i Fare. Men desværre! I kjendte jo selv Karlen; jeg antog det for et Kamp-hanehumeur, som tit og ofte kom over ham, naar han havde sig en Overhaling, og jeg lod ham derfor — vor naadige Somfrue tilgive mig det! — gaae hjem, uden at ledsage ham, hveri jeg høiligen gjorde Uret. Den hellige

Sanct John være mit Vidne! jeg vilde have geleidet den ubetydeligste og meest hjælpeløse Skabning, for at skaffe Den Sikkerhed, langt mere ham, med hvem jeg saa ofte har siddet ved samme Bord, og drukken med af samme Bæger. Men hvo i den hele Menneskehed har kunnet tænke paa at fornærme et Bæsen, der var saa enfoldigt, saa uskadeligt, og, paa hans tomme Pralerier nær, tillige saa honet?"

"Henry! han bar din Bøffelskindstrøje, din Hjelme og dit Skjold — hvorledes kom han til det?"

"Ei! han bad mig om at bruge dem samme Aften, og da jeg var i slet Humeur, var jeg glad ved at blive ham qvit paa saa let en Maade. Jeg havde ingen Helligaften selv, og havde tillige besluttet, ingen at holde, paa Grund af vor Misforstaaelse, som I veed nok".

"Baade Fogeden og de Andre i vort Raad troe bestemt, at Hugget var tiltænkt Eder, og at det altsaa tilkommer just Eder, at forfølge Sagen, og kræve Hevn over vor dræbte Medborger, saasom han siensynligen har fundet sin Død i Eders Sted".

Smeden blev en Tidlang stille. De havde nu forladt Haven, og gik igjennem en eensom Gade, for desto lettere at naae Raadhuset, uden at være udsat for de Nysgjerriges tomme Spørgsmaal.

"Du er stille, min Søn!" begyndte den Gamle, "og dog have vi To meget at tale med hinanden om. Betænk, at denne Magdalene, som nu er Enke, maa skaffe sig, ifald hun har isinde at anklage Noget paa egne og Børns Vegne, en Ridder, som kan fægte for hende, efter Landets Lov og Vedtægt. Lad nemlig Morderen være hvo han vil, vi kjende dog Følgesvendene hos Adelen nok, til at vide, at den Person, som bliver mistænkt, vil ap=

pelere til Kamp, for at spotte os Andre, hvem de kalde Borgercujoner. Og det, Henry Gow! maa ikke skee, saalænge der ruller Blod i vore Arer”.

”Jeg seer nok, hvor I sigter hen” sagde Henry ganske modfalden, ”og Sanct John veed, at jeg har altid hørt Kampraabet med samme Glæde, som Strids-Hingsten hører Trompeten, som kalder til Kamp. Men betænk dog, Fader! hvorlunde jeg nu flere Gange har mistet Catharina's Yndest, ja er bleven dreven lidt vel nær til Fortvivlelse, blot fordi jeg har været altfor flink til at gaae ud for Haanden, som de kalde det. Just nu ere jo alle Klammerier forbi; det skjønnne Haab, som syntes langt over jordisk Udsigt, er kommet mig nærmere, og skinner mere lysende, end nogensinde — bør jeg da nu, med den søde Piges Tilgivelseskys paa Læberne, vælte mig ind i fornyede Boldsager, som I jo nok kan tænke Eder, ville paa det Dybeste fornærme hende?”

”Jeg troer jo gjerne, at min Datter vil blive stødt. Hun har havt meget med Fader Clemens at snakke, og har af ham faaet nogle Begreber om Fred og Tilgivelse, som grumme ilde passe sig for et Land, hvor Loven ikke kan beskytte os, medmindre vi have Mod nok til at beskytte os selv. Beslutter I Eder til at optage Kampen, saa skal jeg gjøre mit Bedste, for at faae hende til at betragte Tingen fra samme Side, som alle andre brave Fruentimmer her i Byen. Vil I derimod hellere lade Sagen fare — ikke hegne den Mand, som fandt sin Død, paa det at I kunde leve — ikke skaffe de faderløse Børn og Enken nogen Opreisning for Tabet af Fader og Mand — saa vil jeg gjøre Eder den Billighed, at erindre, at idetmindste jeg bør ikke tænke ringere om Eders Langmodighed, da den fandt Sted paa Grund af Kjærlighed

til min Datter. Men isaafald, Henry! maa vi flytte bort fra det kjære Sanct Johnstown; thi her ville vi passere for en vanæret Familie”.

Henry sukkede dybt, og var et Dieblis taus. Derpaa svarede han: ”Hellere vilde jeg være en død, end en vanæret, Mand, om jeg saa aldrig mere skulde faae hende at see. Havde det saasandt været igaarastes, jeg vilde have mødt den drabeligste Kampbane mellem disse Stridsknægte saa glædeligt, som havde det været til en Dands om Majtræet. Men idag — da hun næsten saa godt som sagde mig reent ud: Henry! jeg elsker dig — gamle Fader! da er det haardt. Men det er Altsammen min egen Skyld. Jeg burde undt ham Lye under mit Tag, da han i sin hjertelige Angst bad mig saa inderlig derom; eller ogsaa burde jeg fulgt ham; saa var Ulykken enten ikke skeet, eller vi havde deelt den. Men jeg tirrede ham, haanede ham, overrøste ham med Forbandelser, skjændt alle Helgene vide, at de yttredes blot i et Anstød af utaalmødigt og misfornøiet Lune. Jeg drev ham ud af min Dør, ham, som jeg dog vidste var saa hjælpeløs, for at tage mod det Dødsblod, som var trukket for mig! Ja jeg maa hevne ham, eller ogsaa blive en vanæret Mand for bestandig. See, Fader! man har kaldet mig en Karl saa haard, som Staalet, jeg arbejder i — fælder da det polerede Staal Taarer som disse? Skamme mig bør jeg, at jeg er nødt til at udøse dem!”

”Det er ingen Skam, du kjære Søn!” afbrød den Gamle ham, ”at du er ligesaa god, som du er kjef, og som en Saadan har jeg altid kjendt dig. Men der er endnu en Udvei for os. Det kan jo være, at slet Ingen bliver opdaget, paa hvem Mistanken kan falde, og hvor ingen Saadan er at finde, der hæves Tvekampen. Tungt

er det jo rigtigt nok at ønske, at uskyldigt Blod ikke maa blive hevet. Men bliver Udoveren af dette afskyelige Mord skjult for Diebliffet, saa kan du jo blive frie for at tilveiebringe den Hvern, som Himmelen sikkerlig vil selv tage, naar Syndere er moden til Straf".

Medens de talede saaledes, naaede de til Raadhuset, og ved at arbeide sig igjennem Mængden, som med Trængsel opfyldte Gaden, fandt de Bygningens Fagade omgivet af en udvalgt Afdeling af væbnede Borgere, og omtrent halvtredsfindstyve Landsker, hvilke tilhørte Ridderen af Kinsfauns, som med sine Allierede, de Gray's Blair's, Moncrieff's og Andre, havde bragt en anseelig Trop Hestfolk til Perth, af hvilken Disse vare en Deel. Saa snart Begge vare arriverede, bleve de indladte i det Værelse, hvor Øvrigheden havde samlet sig.

Ottende Kapitel.

I en skummel Sal, slet og ubequemt oplyst ved to Vinduer af forskjellig Form og ulige Størrelse, sad trindtom et mægtigt Egebord en Samling af Mænd, blandt hvilke De, som optog de øverste Pladse, vare Kjøbmænd, det er at sige, Gildebrødre eller Smaahandlere. De vare iførte tilsvarende Klædedragter, men de fleste af dem bare friseriske Tegn om deres bedagede Ryg, nemlig Skuldergæng, hvori de stak deres Waaben. De lavere Pladse vare optagne af Kunstnere, Mechanici, Formændene for Arbeidsklassen, Alle i deres almindelige Klæder, som dog vare lidt bedre ordnede, end sædvanligt. Ogsaa Disse vare Waaben af forskjellig Art. Regle havde Livtrøien

behængt med smaa siirkantede Plader af Jern, som, hæftede fast i det øverste Hjørne, hængte i Rader over hverandre, og som, ved at bølge ved hver Bevægelse, som Personen gjorde, afgave et sikkert Forsvar for Legemet. Andre havde Bamse af Bøffelskind, som godt kunde modstaae et Sværdhug, ja selve Stikket af en Landse, naar den ikke blev fremstødt med særdeles stor Anstrængelse. Ved den nederste Ende af Bordet sad Sir Louis Lundin, ingen Krigsmand, men Præst i Sanct John's Kirkesogn, fuldkommen klædt i sin geistlige Ornat. Han fungerede tillige som Byskriver, og modtog, liig alle Geistlige paa den Tid, Titel af Dominus, sammendraget til Dom, Dan, der svarede til Sir, et Erbødighedsnavn for det verdslige Ridderskab.

Paa en ophøiet Plads, ved Enden af Bordet, saae man Sir Patrick Charteris i en fuldstændig og blank poleret Rustning, en mærkelig Modsætning til den naragtige Blanding af frigerist og fredelig Dragt, hvori Borgene lode sig tilsyne. Overdommerens Anstand skjulede vel ikke den nære Forbindelse, der fandt Sted imellem ham, Kjøbstaden og Øvrigheden, og som frembragtes ved gjensidig Trang, men den var dog paa samme Tid beregnet paa, at lægge den Superioritet for Dagen, hvilken, paa Grund af hans ædlere Slægt og Ridderrang, hiin Tids Ansættelse tillagde ham over de Øvrige, blandt hvilke han præsiderede. Bag ved ham stode to Baabendragere, af hvilke den Ene fremholdt hans Baabenmærke, den Anden hans Skjold, paa hvilket man saae en Haand med et fort Sværd eller Dolk, med det stolte Motto: Dette er mit Frihedsbrev. En smuk Page stod med Ridderens mægtige Slagsværd, medens en Anden holdt hans Landse, hvilke ridderlige Emblemer og Attributer bleve desto mere

høitideligen stillede til Skue, saasom Eieren just var i Begreb med at vise sig som Kjøbstadsøvrighed. Hvad hans egen Person angik, da syntes Ridderen af Kinfrauns at lægge noget Afmaalt og en Art stiv Bærdighed for Dagen, som ikke hørte saa ganske naturligt med til hans frie og lystige Character.

"J komme dog altsaa engang, Henry Emed, og Simon Handskemager!" sagde Overdommeren. "Jeg maa sige Eder, at J har ladet os vente, og skulde Saadant arrivere endnu engang, medens vi beklæde denne Post, da ville vi ansee Eder med en saadan Pengebøde, som J lidet skulle lystes ved at erlægge. Nok — giver ingen Undskyldninger! de forlanges ikke nu, og ville en andengang ikke blive modtagne. J vide, hvor der er myrdet, men Gjerningsmanden kan alene ved sammenlagte Omstændigheder blive opsporet. Vi finde, at adskillige troværdige Vidner have seet den Myrdede, langt ud paa Aftenen, tage Deel i en mauriss Dands, som endog blev udført udenfor den gamle Simon's Huus. Her, veed man, forlod han sit Selskab, og gjorde den Bestemmelse med de Øvrige, at han vilde møde dem ved Griffin's Kroe, for der at ende sin Helligdag. Nu adspørger jeg Eder, gamle Mand! hvad Gjenstanden var for Eders Samtale med den Myrdede?"

"Jeg vil ikke fordølge" svarede han, "at der var givet mig visse Beretninger, angaaende Henry Emeds Opførsel, som havde til Følge, at der opstod nogen Tvist mellem mig, samt en anden Person af min Familie, og bemældte unge Mand. Eftersom nu den Afdøde, der overhovedet var saare genegen til at ombære Sladder, havde været virksom i at udbrede saadant Tant, faldt der adskillige Ord mellem ham og mig. Dog lod det til,

at han, i stedet for at op søge sine Meddandfere, gif hen for at besøge den her tilstædeværende Henry Gow. Hvad der forresten er skeet med ham senere, kan jeg ikke vide, da det var sidstegang i mit Liv at jeg saae ham".

"Det er nok!" sagde Sir Patrick, "og det stemmer meget vel med det, som vi allerede have hørt. Vi finde strax derpaa vor Ben, omgivet af en Sværm Masser, som havde forsamlet sig i Highstreet, af hvilke han blev skammelig behandlet, tvungen til at knæle ned paa Gaden, og der tømme umaadelige Quantiteter af stærke Drikke, tvertimod hans egen Lyst, indtil han langtomlænge undslap ved Flugt. Denne Voldsomhed var ledsaget af dragne Sværd, høie Hviin og Forbandelser, hvilke maatte fremkalde enkelte Personers Opmærksomhed, som enten saae ud af Vinduet, eller som i Fraastand, for deres egen Sikkerheds Skyld, betragtede den Maade, hvorpaa man behandlede vor Medborger. Uagtet disse Nattesværmere vare fornummede og bare Masser, bleve de dog i deres Forflædninger meget godt kjendte, da hele Troupen just var iført et Sæt smagfulde Dragter, som for nogle Uger siden vare bestilte ifølge Ordre af Sir John Namorny, Staldmester hos hans kongelige Høihed, Kronprindsen af Scotland, Hertugen af Rothsay".

En sagte Mumlen lod sig her høre igjennem Forsamlingen.

"Ja! det er en Sandhed, brave Borgere!" vedblev Sir Patrick; "vore Efterspørgseler have ledet os til Undersøgelser, som baade ere sørgelige, og billigen opvække vor Frygt. Men ligesom Ingen kan i høiere Grad, end jeg selv, beklage det Resultat, hvortil Alt dette synes at føre, saaledes kan heller Ingen være mindre ængstelig ved Følgerne, end jeg. Fra det sidstomtalte Dieblif tabe vi

imidlertid alle Spor af Oliver; vi kunne alene berise, at Maskesværmen drog ind til Sir Ramorny, hvor den, efter en tilsyneladende Bægring, blev indladt. Derimod er det os berettet, at du, Henry Gow! skal have seet ham, efter at han havde været i disse Ratteravnens Hænder — siig os altsaa Sandheden derom!”

Efterat den ærlige Smed havde fortalt om Oliver's sidste Dieblikke, hvad vi allerede vide, sagde Overdommeren: ”Eet Ord endnu! har I nogen Grund til at troe, at dette Hug, som fældte Oliver Proudfoote, var egentlig meent en Anden?”

”Neent ud sagt, maa jeg næsten troe, at det var sigtet til mig” svarede Henry, og det saa meget mere, som den Dræbte talte om, at han vilde prøve at antage min Maneer i at gaae, ligesom han ogsaa iførte sig min hele Rustning”.

”Ligger I da i Kamp med Rogen, eftersom I danser Eder denne Idee?” spurgte Sir Patrick.

”Til min Skam og Synd være det sagt, jeg har Ufred med Høilænder og Lavlænder, Engelskmænd og Scotter, Folk fra Perth og fra hele Angusshire, hvormod jeg troer, at arme Oliver neppe havde Ufred med en nybudruget Kylling. Ach, han var just desto mere forberedet paa, at rykkes saa ubetimeligt bort!”

”Men siig mig engang, Smed!” vedblev Overdommeren; ”har der været Anledning til Ufred mellem Rogen af Ramorny's Folk og Eder?”

”Ja det har der vistnok, høie Herre! saasom man nu fortæller overalt, at sorte Quentin, som drog over Tay til Fife for adskillige Dage siden, er Eieren af den Haand, som blev funden sidste Valentine's Aften, og det

var just mig, som med mit Slagsværd huggede den af. Eftersom nu samme sorte Quentin var Kammerersvend hos Sir John, er det noksom rimeligt, at antage Ufred mellem mig og hans Svende”.

”Du har Ret; det er begribeligt nok” sagde Sir Patrick. ”Og nu, gode Borgere og vise Øvrighedsmænd! ville I finde, at der kan tænkes tvende Forklaringssmaader, hvilke dog Begge lede til det samme Resultat. De Formummede, som grebe vor Medborger, og mishandlede ham paa en Maade, hvoraf hans Legeme endnu har lette Spor, kunne have mødt ham igjen, da de vendte tilbage, og endt deres Mishandlinger ved at tage ham aldeles af Dage. Ja han udtrykkede jo selv for Henry Gow, at han var bange for, at dette vilde blive Tilfældet; og isaafald har det været Een eller Flere af Ramorny’s Folk, som ere Morderne. Men jeg tænker snarere, at et Par af disse Ratteravne er blevet tilbage paa Pladsen, eller ogsaa maaskee er rendt derhen igjen, efter at have skiftet Maskedragt; og at Synet af den livagtige Henry Gow (thi Oliver’s Person kunde blot opvække Løier) har lokket disse Menneſker til at benytte denne, som det syntes, sikker og nemme Maade til at skaffe sig en Mand fra Halsen, der er saa farlig, som Henry Gow, for Alle, som leve med ham i Ufred. Men ogsaa i dette Tilfælde hviler Brøden paa Sir Ramorny’s Hushjænde. Hvad er Eder’s Mening? Kunne vi ikke med frelst Samvittighed ansee Een af hans Svende for skyldig?”

Øvrighedsmændene hvidskede et Dieblis med hverandre, og svarede derpaa gjennem Fogeden Craigdallie: ”Vi ere aldeles enige med Eder, ædle Ridder! men saasom Sir John holder, baade i sit eget Navn, og som Hertugens Staldmester, et talrigt Hushjænde, og saasom

vor Unke rimeligviis vil blive besvaret med en ligefrem Benægtelse, hvad have vi da at gjøre? Sandt og vist er det, at, kunde vi saasandt finde en Lov, som gav os Ret til at brænde hans Slot ned, og lade Alt, hvad der lever derinde, springe over Klingen, saa vilde det gamle Ordsprog her gaae i Opfyldelse, som siger: Hurtige Raad ere gode Raad. Thi et affskyeligere Huusgesinde, sammensat af Gudsforrægttere, Mordere og Pigeforførere, er der vel neppe at finde under eet Tag. Men jeg frygter for at denne summariske Executionsmaade neppe vil finde Hævd i Lovene, og dog er der paa den anden Side Intet, som leder Forbrydelsen hen til nogen enkelt Person".

Førend Overdommeren kunde svare, reiste Byeskriveren sig op, strøg sit ærværdige Skjæg, og bad om Tilladelse at sige sin Mening, hvilket strax blev tilladt. "Mine Brødre!" sagde han, "saavel i vore Fædres, som i vor egen, Tid haver Gud, naar man retteligen henvendte sig til ham, behaget at udpege for Menneskene den Ondes Misgjerninger, og frifjende den Uskyldige, til hvem man ofte noget for hurtigt nærede Mistanke. Lader os derfor henvende os til vor retmæssige Monarch, Kong Robert, som, naar onde Mennesker ikke komme iveien, og forstyre hans gode Villie, er saa mild en Regent, som Scotlands Annaler kunne opvise, og han vil, efter vore Forfædres Bedtægt, give os Tilladelse til at anraabe Himmen om Lys i dette Mørke. Vi ville nemlig forlange Liigbaarprøven, hvilken ofte blev tilstaaet Underdanerne i hine Dage, under vor Konges Formænd, og som billiges af Buller og Decretaler, blev anvendt af Keiser Carl den store i Frankrig, Kong Arthur i Bret-

land, Gregorius, den Store, og af den mægtig Achajus i dette vor Fødeland, Scotland".

"Jeg har hørt om denne Liigbaareprøve, Sir Louis!" sagde Overdommeren, "og jeg veed, at denne Forret findes blandt den skjøne Kjøbstads Privilegier; men saasom jeg just ikke er forfaren i de gamle Love, vilde jeg gjerne anmode Eder om, at berette os noget Nøiere om denne Forrets Natur".

"Vi ville anmode Kongen" sagde Sir Louis, "om at vor myrdede Medborger's Liig maa flyttes ind i Sanct Johns Høikirke, for at Messer kunne der blive læste for hans Sjæl og for tillige at opdage hans Morder. Paa samme Tid erholde vi da ved Monarchens Hjelp en Ordre til Sir John Ramorny, at han skal opgive os en Liste paa de af hans Folk, som opholdt sig her i Byen Aftenen og Natten mellem hvide Tirsdag og Askeonsdag. Ved denne Ordre skal han være nødsaget til at fremstille dem paa en vis Dag til en bestemt Time, som snart maa berammes, i Høikirken. Een efter Een skulle Disse da passere forbi vor Medborger's Liigbaare, for, efter en foreskreven Formular, at kalde Gud og alle Helgene til Vidne paa, at han er uskyldig i at være enten Udsøver eller Deeltager i bemældte Mord. I maae troe mig (og mange Exempler have godtgjort det) at dersom Morderen skulde forsøge paa, at ville skjule sig ved en saadan Paaberaabelse, da vil den Usskye, der finder Sted mellem det afsjelede Legeme og den Haand som skilte det fra Sjelen, vække en Art Liv i den Døde, ihvor ufuldkomment det ogsaa monne være. Just ved Hjelp af dette, ville nemlig den Dræbtes Aarer bringe alt det Blod til at flyde ud igjennem Saaret, som hidtil havde sat sig fast i Legemets Indre, eftersom det er Himlens Hensigt at

udpege, ved en Operation, som vi fortsynede Mennesker ikke kunne fatte, den skjulte Ildgjerningsmand, som ved sin fule Ondskab har tilintetgjort et Bæsen, som var forment i Skaberens Billed".

"Jeg har hørt tale om denne Lov" sagde Sir Patrick, "og den blev brugt i Bruce's Tider. Dog er vor nærværende Periode heller ikke saa ganske usikkert til at man ogsaa i den kan benytte sig af en saadan mystisk Maade, for at udfinde den Sandhed, som paa ingen anden Viis er at udbringe. Især er det godt i dette Tilfælde, eftersom man nok kan begribe, at en almindelig Anklage mod Sir Johns samtlige Huusgesinde vilde mødes med en fuldstændig Benægtelse. Imidlertid maa jeg dog videre spørge vor ærværdige Sir Louis, hvorledes vi skulde forhindre den skyldige Person fra at undløbe i den mellemløbende Tid?"

"Borgerne skulde holde stræng Vagt paa Voldene: Hænge=Broerne skulde heises tilveirs, fra Solens Nedgang til dens Opgang, og stærke Patrouiller holdes vedlige om Natten. En saadan Vagt ville Borgerne gjerne paatage sig, for at forebygge Riddingens Flugt, som har dræbt deres Medborger".

De øvrige Raadsherrer bifaldt baade med Ord, Tegn og Blik dette Forslag.

"Men hvad?" sagde Overdommeren, "om nu en Enkelt blandt dette mistænkte Huusgesinde skulde vægre sig for denne Art Gudsdom?"

"Da har han Tilladelse til at appellere til Tvekamp" sagde den geistlige Byeskriver, "med en Modstander, som er af lige Rang med ham selv. Enhver, som er anklaget, maa nemlig have Ret til at vælge, efter hvilken Gudsdom han ønsker at prøves, naar han appellerer til

det øverste Bæsen, som Boldgiftsmand. Afslaaer han derimod begge Dele, da maa han ansees som skyldig, og bliver at straffe".

Alle bleve nu enige om, at man høitideligen skulde forlange, at Kongen vilde tillade dem, som en Ret, der tilhørte dem, at efterspore Morderen paa denne, fra Fortiden arvede, Maade, som man dengang ansaae for særdeles probat til at udfinde Sandheden, især i Mordsager, og som man byggede paa endnu i Enden af det syttende Aarhundrede. Dog ansaae Fogeden det for rigtigt, endnu før Mødet blev hævet, at forespørge sig, hvor der isaafald skulde vorde Ridder for Magdalene Proudpute og hendes Børn.

"Om den Sag behøves der vel ikke lang Tale" sagde Sir Patrick; "vi ere jo Alle Mænd, som bære Glavind, og, Den fortjente med Rette, at Sværdet skulde brydes over hans Hoved, som ikke vilde drage det for en Medborgeres Enke og hendes Børn, naar man, ved at bruge det, kunde skaffe dem Hevn. Skulde Sir John Ramorny finde sig personlig fornærmet, da vil Patrick Charteris af Kinfrauns optage Kampen med ham, og det saalænge Hest og Mand kunne staae, og saalænge Sværd og Landse kunne holde. Men i Tilfælde af, at Udæskeren skulde være af lavere Rang, da veed jeg fuldt og vel, at Mathilda Proudpute maa kunne anstille Valget af sin Ridder blandt de braveste Borgere i Perth; thi Skam og Skjændsel vilde det være til evig Tid for den smukke Kjøbstad, hvis hun skulde træffe paa Een, som var enten forræderisk eller feig nok, til at give hende Rei. Bring hende hid, for at hun selv kan gjøre sit Valg!"

Henry hørte paa dette med en melancholisk Ahnelse om, at den stakkels Kones Valg vilde falde paa ham, og

at det nylig stiftede Forlig mellem ham og hans Pige vilde nu atter blive forstyrret, naar Catharina fik at høre, at han paany var indviklet i en Tvekamp. Og dog var der ingen anstændig Maade, paa hvilken han kunde unddrage sig fra den Kamp, hvilken han til enhver anden Tid ret med Glæde vilde have modtaget, da den gav ham en saa kostelig Leilighed til at udmærke sig, saavel i Hofsets, som i Borgernes, Paasyn. Men desværre! havde han gjort den Bemærkning, at Catharina, ifølge Fader Clemens's Foredrag, ansaae Gudsdomme, som afgjordes ved Kamp, snarere for en Bespottelse af Religionen, end en Appel til Guddommen; og han havde ofte hørt hende erklære det som Ufornuftigt, at større Armstyrke, eller en høiere Grad af Snildhed i at bruge Vaaben, skulde ansees som Beviis paa morallig Brøde eller Ufkyld. Han havde derfor meget at frygte af hendes særegne Meninger i denne Materie, hvilke vare høiligen raffinerede, i Sammenligning med den Tidssalder's, i hvilken hun levede.

Medens han leed under disse stridende Følelser, traadte Enken ind i Salen, klædt i dyb Sørgedragt, og ledsaget af fem til sex agtbare Koner, som vare indhyllede i samme udvortes Tegn paa Sorg. Een af disse Damer holdt et spædt Barn paa Armen, det sidste Pant paa strafels Oliver's ægteskabelige Omhed; en anden Dame støttede ved Haanden en lille vaklende Knekt paa en to til tre Aar, som stirrede med Forundring og Frygt snart paa de sorte Klæder, hvori de havde hyllet ham, snart paa Alt, hvad der omgav ham.

Forsamlingen reiste sig op, for at modtage den sørgelige Gruppe, og hilsede den med et Udtryk af dybeste Medfølelse, hvilket Magdalena gjengjeldte med en Ansstand, som overgik hendes Stilling, og som hun maaskee

laante fra den overvættede Nød, hvori hun var stædt. Derpaa traadte Sir Patrick frem, og med en Ridders Høflighed mod en Dame, samt med en Bestjærners Venlighed mod en nedtrykt og fornærmet Enke, tog han Magdalena i Haanden, og udviklede forteligt, hvilken Maade man havde besluttet at bruge, for tilbørligen at hevne hendes Mand.

Efterat han med en Blidhed og Artighed, som ellers ikke laa i hans Væsen, havde forvissat sig om, at Enken fattede, hvad Taleren var om, raabte han lydeligt til Forsamlingen: "Gode Borgere i Perth, fribaarne Mænd, som have Gilder og Laug! lægger nøie Mærke til det, som her vil skee; thi det angaaer Eders Forrettigheder og Privilegier. Her staaer Magdalene Proudfoote, som begjærer at forfølge sin Hevn, i Anledning af hendes aflivede Ægtemand, der paa Riddings Wiis er myrdet, som hun siger, ved Sir John Ramorny, eller ved Een af hans Huusgesinde, hvilket hun tilbyder sig at bevise enten ved en Gudsdom nær den Myrdedes Liigbaare, eller ved Sværd og ved Haand. Jeg, Patrick Charteris, fribaaren Aldels-herre og Ridder, tilbyder mig derfor selv, at gaae i Kampen, for at understøtte hendes retmæssige Klage, saalænge Hest og Mand kunne holde ud, dersom Nogen af min Rang skulde optage min Handske. Velan altsaa, Magdalene Proudfoote! vil I antage mig, som Eders Ridder?"

Enken svarede med nogen Vanskelighed: "Jeg kan ikke ønske mig nogen Ædlere".

Da tog Sir Patrick Enkens høire Haand (thi saaledes var Ceremonien i hiin Tid) kyskede hende paa Panden, og sagde høitideligt: "Saa gid da Gud og Sanct John staae mig bi i min Dont, saasandt som jeg selv vil gjøre min Pligt, som Eders Beskytter, paa en ærlig, man-

dig og ridderlig Maade. Gaa nu, Magdalena! og vælg efter eget Skjønnende mellem Borgerne i den skjøne Kjøbstad, nære eller fjerne, den enkelte Mand, hvem I vil overantvorde Ederes Sag, dersom Den, over hvem I have at klage, skulde være nedenfor mig baade i Stilling og i Rang".

Alles Bine vendte sig hen mod Henry, som Den, der var bedst skikket til at spille Ridderens Rolle i dette Tilfælde. Men Enken oppebiede ikke denne almindelige Udpegning, men ilede, saasnart Sir Patrick havde talt, tvært over Salen, henimod det Sted, hvor, ved Enden af Bordet, Waabensmeden stod mellem de øvrige Mænd af hans Stand, og tog ham ved Haanden.

"Henry Gow!" sagde hun, "brave Borger og Laugs-mester! min — min —"

Egtesfælle, vilde hun have sagt, men Ordet vilde ikke komme frem, og hun var nødsaget at forandre sit Udtryk.

"Han, som nu er borte, ærede og elskede dig over Alle; derfor er det vel ogsaa billigt, at du hjælper hans Enke og disse faderløse Smaae til Hevn over hans Morder".

Hadde der iforveien været en Mulighed for Henry, som der i hine Tider ikke var, til at undgaae eller forkaste en Anmodning, som Alle syntes at henvende til ham, saa var dog nu ethvert Ønske og enhver Tanke om Dietirade afstaaen, efterat Enken havde henvendt sig til ham i egen Person. Selv en umiddelbar Ordre fra Himlen vilde ikke have kunnet gjøre et stærkere Indtryk paa ham, end den ulykkelige Magdalena's simple Anmodning, ja hendes Henpeeg paa det fortrolige Venskab, som havde fundet Sted mellem ham og den Døde, rørte ham ret ind i Sjelen. Saalænge nemlig Oliver levede, var der et li-

det Stænk af Flauehed i hans overdrevne Kjærlighed for Henry, som, naar man tog Hensyn til deres Characterforskjellighed, indeholdt noget Snurrigt. Men Alt dette var nu forglemt, og Henry, som gav efter for sin naturlige Fyrighed, erindrede sig alene det, at Oliver havde været hans fortrolige Ven, og havde elsket og æret ham i saa høi en Grad, som det var muligt for en Mand af hans Character, der ansatte sig selv saa høit. Hvad der endnu mere maatte forhøie hans Hengivenhed, var den Omstændighed, at der var den høieste Formodning om, at den Afdøde var falden som et Offer for Henry selv.

Det var derfor med en Fyrighed, som han et Dieblif iforveien neppe havde kunnet bringe tilveie, og som fuldkommen bar Præget af en frigerist og trodsig Glæde, at Waabensmeden, efter at have trykket sine Læber paa Enfens kolde Pande, svarede: "Jeg, Henry Gow, Waabensmed, Borger i Perth, modtager som en ærlig, sanddrue og fribaaren Mand, den tilbudte Dont, at staae frem som Kjæmper for denne Enke og hendes Faderløse. Idet jeg forsvarer Disses retfærdige Sag indtil Døden, vil jeg træde i Kampen med Hvilken som helst af min egen Stand, og det saalænge jeg kan drage min Aande. Gaa sandt hjælpe mig Gud og den gode Sanct John!"

Fra de samtlige Tilhørere hævede sig et halvt undertrykt Skrig, som tilkjendegav den Interesse, som Alle toge i Sagen, samt tillige deres Overbeviisning om et lykkeligt Udfald.

Sir Patrick lavede sig derpaa til at begive sig til Kongen, for at udvirke Tilladelse til at fortsætte Underføgelsene angaaende Mordet, i Overeensstemmelse med Liigbaareretten, eller, hvis Saadant gjordes fornødent, ved Kamp.

Denne Commission udførte han, efterat Byeraa-
det var aftakket, i en privat Audience hos Kongen, som
med største Bedrøvelse hørte denne nye Urolighed, og an-
satte næste Dag efter Messen, til at Sir Patrick og hans
Clienter kunde møde i Klosteret, for at høre hans Willie.
Paa samme Tid blev et kongeligt Statsbud affendt til
Overfogedens Gaard, for at erholde en fuldstændig Mand-
talsliste over Sir Namorny's hele Huusgesinde, samt
paalægge saavel ham, som hele Følge, under Straf af
svære Bøder, at forblive i Perth, indtil man videre fik
Kongens Willie at vide.

Niende Kapitel.

Du Skranken staaer, i Himlens Navn! beredt!

Saa endes Tvisten — Gud beskytter Retfærd.

Henrik IV.

I den store Sal, som vi forhen saae i Dominicanernes
Klosterbygning, sad Kong Robert med sin Broder Alba-
ny, hvis skrømtede Strængighed og Dyd, men hvis reelle
Rænkefuldhed og List vedligeholdte saa mægtig en Indfly-
delse over den svagsindede Fyrste. Det var jo saa na-
turligt, at en Mand, som sjelden saa Tingene i deres
virkelige Omrids og i deres sande Form, maatte betragte
dem i det Lys, hvori de bleve ham fremstillede af en dri-
ftig og underfundig Mand, som tillige kunde gjøre Paa-
stand paa et saa nærgaaende Slægtskab med Fyrsten.

Altid ængstelig for sin misledte, ulykkelige Søn,
søgte Kongen at bevæge Albany, til at nære den sam-
me Anskuelse, som han selv havde, nemlig at Mothsay var

uskyldig i Oliver's Død, hvilket Sir Patrick havde aldeles overladt til Kongens eget og modnere Overlæg.

"Det er en ulykkelig Sag" sagde han, "ret en bedrøvelig Hændelse, og den er istand til at fremkalde Splid og Kamp mellem Adel og Borgere ogsaa her hos os, ligesom Tilfældet har været i mange andre og fjernere Lande. Der er ifkun een Ting, som trøster mig ved det Hele, og det er den, at Sir John Namorny har faaet sin Afssceed. Thi nu kan dog Ingen sige, at enten han, eller Noget af hans Svende, ere blevene ophidsede til sli en Forretning ved min arme Robin. Jeg er overbevist om, at baade du og jeg kunne bevidne, hvor beredvillig han var til, paa min Anmodning derom, at aftakke Namorny paa Grund af den sidste Larm, som fandt Sted i Couvrefewstreet".

"At han gjorde saa, det husker jeg nok" sagde Albany "og jeg haaber tillige, at Forbindelsen mellem Hertugen og Namorny ikke er bleven fornyet siden den Tid, da han syntes at læmpe sig efter Eder's yttrede Ønsker, min naadige Konge!"

"Syntes at læmpe sig? fornye den gamle Forbindelse?" sagde Konge; "hvad mener J med disse besynderlige Udtryk, Broder? Har Robin ikke lovet mig, at, naar blot den ulykkelige Affaire i Couvrefewstreet blev dyffet ned og forglemt, han da vilde skille sig ved Namorny, som en Raadgiver, der var istand til at styrte ham fremdeles i lignende Daarskaber? Tilbød han sig ikke, at ville med taalmodigt Sind finde sig i hvilken Straf, jeg vilde tildele ham, enten Forviisning eller Andet, som vi maatte finde passende? Tilforladeligt! det er aldeles umuligt, at J kan tvivle om, at han jo oprigtigen meente denne sin Forsikring, og at han vil holde sit Ord. Erin-

drer I ikke, 'at dengang I foreslog, at lægge en dygtig Pengebøde paa Namorny's Herresæde i Tise, istædet for at forvise ham, Prindsen da selv syntes ligesrem at sige, at Landflygtighed vilde være bedre for Namorny, ja maa-
ske for ham selv med?"

"Jeg erindrer det meget vel, min kongelige Bro-
der! og virkelig kunde jeg ikke have ahnet, at Namorny
havde saa megen Indflydelse over Prindsen, især efter at
have været Medskyldig i at stæde ham i saa farlig en Stil-
ling. Det var først ved min Slægtnings egen Tilstraa-
else, at jeg fik et Begreb om denne mægtige Indflydelse,
som var saa stor, at Namorny, om han blev ved Hoffet,
vilde fortvarende styre Hertugens Opførsel. Da var
det ogsaa, at jeg angrede mit Forslag, at paalægge ham
en Pengebøde, istædetfor aldeles at forvise ham. Men
den Tid er nu forbi, og nye Begivenheder ere indtrufne,
svangre med Udhæld, baade for Ederes Majestæt, Ederes
kongelige Urving og det hele Rige".

"Hvorledes mener I, Robin?" sagde den svagsin-
dede Konge. "Bed vere Forfædres Grav! ved Bruce's,
vor berømte Formands, Aand, beder jeg dig, hav Medli-
denhed med mig! Siig mig, hvad er det for Ulykker, som
true min Søn, eller mit Rige".

Kongens Ansigtstræk, som skjælvede af Angst, og
hans Dine, hvilke til Randen stode fulde af Taarer, vare
spændte paa Broderen, som syntes at tage nogen Betænk-
ningstid, før han svarede.

"Edle Konge! Faren ligger her. I troer, at
Prindsen har ingen Lod eller Deel i dette gjentagne An-
greb paa de Perthier Borgere, dette Mord paa en Hat-
temagerkarl, over hvis Død de gjøre en Allarm, som en

Sæt Strandmaager over deres Kammerad, naar Een af disse Skrighalse er fældet ved en Drengs Pileskud".

"Ogsaa deres Liv er dyrebart" sagde Kongen, "baade for Dem og Deres".

"Som jeg sagde før" vedblev Albany, "da mener I, at Prindsen har ingen Deel i det sidste Mord; og heller ikke er jeg Den, som vil røkke Ederes Troe i saa smfindtlig en Sag, men langt hellere stræbe, at troe det tillige med Eder. Hvad I tænker, er en Regel for mig. Robin af Albany vil aldrig tænke anderledes, end Robin, Kongen over det brede Scotland".

"Og derfor have du min Tak!" udbrød Kongen, og trykkede Broderens Haand. "Jeg vidste nok, at jeg kunde lide paa, at Ederes Omhed vilde undskylde stakkels tankeløse Rothsay, som frivilligen udsætter sig for saa megen Misfjendelse, at han neppe fortjener de Tølelser, som I nære for ham".

Albany besad en saa uroffelig fast Villie i at drive igjennem, hvad han havde bestemt, at han var istand til at gjengive Kongens broderlige Haandtryk, medens han paa samme Tid oprykkede fra Rode den samme og søielige gamle Mands kjæreste Haab.

"Men desværre!" vedblev Albany med et Suk, "denne ubændige og trodsige Ridder af Rinfrauns, og densne skraalende og trættekjære Borgerhob vil ikke betragte Tingen fra den Side. De have den Frækhed at sige, at denne døde Kumpan har været mishandlet af Rothsay og hans Følge. De paastaae, at Disse vare paa Gaderne med Maffer, og at de med Wildskab standsede Mænd og Qvin=der, tvang dem til at dandse, eller til at uddrikke mage=løse Qvantiteter af Wiin, samt udførte andre Daarskaber, som jeg her ikke behøver at fortælle. Ja de sige endog=

saa, at det hele Selskab drog hen til Ramorny, og stormede ind i hans Huus, for der at ende Sviren, hvilket Alt tilhobe giver dem en god Grund til at tænke, at Sir Johns Aftakke fra Prindsens Tjeneste har alene været et Spilfægterie, for at bedrage Folket. Derpaa er det, at de bygge, naar de paaftaae, at dersom Uæmpe er afstedkommet bemældte Nat ved Ramorny eller hans Følge, da maa Hertugen af Rothsay være Medvider deri, om han ikke ganske har authoriseret det".

"Albany! det er skrækkeligt!" sagde Kongen. "Ville de gjøre min stakkels Dreng til en Morder? Ville de paaftaae, at min Søn har kunnet plettet sine Hænder med scotssk Blod, uden Hensigt eller Anledning? Nei — nei! de kunne ikke opfinde Løgne saa grove, som disse, der ere saa plumpe og utrolige".

"Om Forladelse, min Konge!" svarede Albany; "de sig, at det, som gav Anledning til Larmen i Couvrefestreet og dennes Følger, passer sig mere for Prindsen, end for Sir Ramorny, eftersom Ingen formoder, og meget mindre troer, at dette deilige Bøvestykke var arrangeret for at fornøie Ridderen".

"Du gjør mig affindig, Robin!" udbrød Kongen.

"Jeg er stum" svarede Broderen; "jeg gjør ikke Andet, end at udvikle mine fattige Tanker, og det efter Ederes egen kongelige Ordre".

"Du mener det godt, det veed jeg" sagde Kongen; "men istedet for at sønderrive mig ved din Udvikling af uundgaaelige Ulykker, var det da ikke bedre, Robin! at udpege mig en Maade, paa hvilken jeg kunde slippe fri for dem?"

"Det er sandt, min Konge! men saasom den eneste Wei til at slippe ud af disse Ubehageligheder er tung og

svær, vil det være nødvendigt, at Ederes Raade først bliver bevæget til at indsee den uundgaaelige Nødvendighed i at bruge den. Saarlægen maa først overbevise Patientten om, at det knuste Lem kan umulig cureres, førend han tør vove at nævne Amputation, uagtet det er det eneste Middel".

Med disse Ord foer Robert op i en saa høi Grad af Urolighed og Harm, som hans Broder ingenlunde havde troet, at han var istand til at sættes i.

"Knuset og livløst Lem, Hertug af Albany? Amputation som det eneste Middel? Dette er et Sprog, min Hertug! som vi ikke forstaae. Skulde du have ifinde, at anvende denne mørke Tale paa vor Søn, Rothsay, bør du bevise, hvad du siger. Du kunde ellers let komme til bitterligen at fortryde Følgerne".

"J forstaaer mine Ord altfor bogstaveligt, min kongelige Herre!" sagde Albany. "Jeg talte ikke om Prindsen selv i saa usømmelige Udtryk; thi Himlen kan være mit Vidne, at han er mit Hjerte mere dyrebar som Søn af en elsket Broder, end om han havde været avlet af mig selv. Men jeg talte om, at affondre ham fra Livets Daarskaber og Forsængeligheder, hvilke hellige Mænd sige ere at ligne med livløse Lemmer, og burde, liig Disse, skjæres af, og kastes bort, som Noget, der hindrer vor Fremgang til det Bedre".

"Jeg forstaaer dig — du ønsker, at denne Diamor=ny, som har været et Nedsfab til min Søns Daarskaber" sagde den trostede Konge, "skal fjernes fra Hoffet, indtil disse forargelige Begivenheder ere glemte, og vore Underdanere ere oplagte til at betragte Prindsen med et mere tiltroende Die".

"Et godt Raad, min Konge! men jeg vilde dog

gaae lidt — ganske lidt videre. Jeg vilde have Prindsen selv for en meget kort Tid bortfjernet fra Høfter”.

”Hvorledes, Albany? Skilles ved mit Barn, mit førstefødte Barn, min Diestreen, og, ihvor stridig han ogsaa er, dog mit Hjertes Kjæledægge? Nei, Robin! jeg kan ikke — jeg vil ikke”.

”Jeg vilde blot foreslaae det, ædle Konge! — Jeg føler jo nok selv, hvor dybt et Saar slige Forholdsregler maae tilføie en Faders Hjerte; thi er jeg ikke selv Fader?” Og nu hængte han med Hovedet, som om han var stædt i den inderligste Hjertesorg.

”Jeg kunde ikke overlære det, Albany! Naar jeg betænker, at endogjaa vor egen Indflydelse over ham, som, uagtet han glemmer den strax, dog virker lidt, saalænge vi ere hos ham, ganske skulde sættes tilside ved at følge Eders Plan, hvilke Farer kunde da ikke følge efter? Det var mig umuligt at sove, naar han var borte; i ethvert Windpuust vilde jeg høre hans Dødsuf, ja endogjaa I, Albany! skjøndt I forstaaer at skjule det bedre, vilde næsten blive ligesaa ængstelig”.

Saaledes taleden den fœielige Monarch, idet han stod redebon til at dadle sig selv, blot for at vinde Broderen, ved at antage Tilværelsen af en Omhed mellem Uncle og Brodersøn, hvoraf man ikke kunde opdage det mindste Spor.

”Eders Ængstelighed, som Fader, bliver altfor let opvækket, min Konge!” sagde Albany; ”jeg foreslaaer jo ikke, at overlade Prindsens Videnskaber til deres egen vilde Retning. Jeg mener blot, at han for en ubestemt, men kort, Tid skulde sættes under passelig Opfigt. Han kunde jo overgives til en eller anden viis Raadgivers

Myndighed, som skulde indestaae baade for hans Sikkerhed og for hans Opførsel, ligesom en Formynders for sin Myndling".

"Hvorledes? en Formynders? og det paa Rothsay's Alder?" raabte Kongen; "han er jo to Aar ældre, end den Tidspunct, hvilken man ansætter som Grændsen for at være mindreaarig!"

"De gamle Romere vare heri klogere" sagde Albany; "og udstrækkede Umyndighedsaaarene fire Aar efter den Tid, som vi ansatte. Overhovedet burde denne Rettighed til at kontrollere et ungt Menneskes Opførsel være saalænge ved, indtil dette Opsyn ikke længer var nødvendigt, og altsaa kom til at afhænge af Bedkommendes egen Opførsel. Her er nu, til et Exempel, den unge Lindsay, Greve af Crawford, hvem De siges giver Namorny Bistand i denne Sag — han er en Krabat paa femten Aar, men med dybe Videnskaber og fast Villie, som han kunde være en Mand paa de Tredivs. Min kongelige Brodersøn derimod, med langt mere elskværdige og herlige Egenskaber, baade fra Hovedets og Hjertets Side, viser i en Alder af tre og tyve Aar et overgivent Drengelumour, for hvilket Strengbed maaske være Godhed. — Vær ikke modfalden, fordi dette saaledes er Tilfældet, og bliv ikke vred paa en Broder, som maa siges det. Just de bedste Frugter ere de, som blive sildigst modne, og de bedste Heste ere just de, som give Beriderne meest Uleilighed, medens Disse danne dem enten til at bruges i Sranken eller i Feldten".

Hertugen standsede, og efter at han havde nænnet at lade Kong Robert tænke over Dette i et Par Minuter, uden at afbryde ham, sagde han endelig i en livelig og opvæmt Tone: "Men vær alligevel ved godt Mod, min Konge! Tvisten kan maaskee vilægges uden Kamp eller

Uroe. Enken er fattig, saasom hendes Egteherre, skjøndt han sad i den bedste Handel og Drift, dog havde en stor Deel tomme og kostbare Griller. Sagen kan derfor maaskee afgjøres ved Penge, og Soningssummen for denne Blodskyld kan man jo hæve af Ramornys Landeindomme".

"Den vil jeg selv betale" sagde Kong Robert, som med Hefstighed greb Leiligheden til at ende paa en fredelig Maade denne ubehagelige Sag. "Ramornys Udsigter ville vi formørke nok endda, ved at forvise ham Hoffet og ved at berøve ham sin Post i Rothsay's Omgivelser; derfor vilde det være uædelt, at lægge endnu mere Bægt paa en synkende Mand. Men her kommer vor Haandskriver, Prioren, for at melde os, at Timen nærmer sig til at holde Raad. Nu, gode Fader!" vedblev Kongen, "lader os, uden at vente paa Rothsay, hvem vi selv indestaae for, vil bifalde vore Beslutninger, gaae over til at undersøge Kongeriget's Sager. Hvilken Efterretning har man fra Douglas?"

"Han er kommen til sit Slot Tantallon, min Konge! og har sendt et Bud for at sige, at, uagtet Greven af March holder sig selv indesluttet i misfornøiet Stillehed paa Fæstningen Dunbar, samle hans Venner og Fæller dog en Leir nær Coldingham. Der lader det til, at de ville afvente en stor Mængde Engellænder, som skulde støde til Dem under Anførsel af Hotspur og Sir Ralph Percy, som just nu samle sig paa den engelske Grændse".

"Det er kolde Nyheder" sagde Kongen; "Gud tilgive Dunbar, hvad han gjør!" — Prindsen traadte ind, just som han taløde. "Er du endelig der, Rothsay! jeg saa dig ikke ved Messen".

"Jeg var en Gyssover imorges" sagde Prindsen;
 "saasom jeg havde tilbragt en urolig og feberagtig Nat."

"Ach, min tankeløse Dreng!" sagde Kongen, "havde du ikke været altfor urolig Hvidetirsdags Aften, vilde du ikke have tilbragt en feberagtig Nat om Askeonsdag".

"Lad mig ikke afbryde Eders Bønner!" sagde Prindsen i en letsindig Tone. "Der var jo Een, som Eders Majestæt bad for, en Uven formodentlig; thi Disse nyde ialmindelighed Godt af Eders Bønner".

"Sæt dig ned, og vær stille, ubesindige Dreng!" sagde Faderen, medens hans Døie paa samme Tid hvilede med Velbehag paa den elskede Sønns smukke Ansigt og yndefulde Figur. Northsay trak en Hynde hen til den gamle Konges Fodder, og fastede sig skjodesløs ned paa den, medens Kongen vedblev:

"Jeg sad just, min Søn! og beklagede, at Greven af March, som skiltes med varmt Haandtryk fra mig, og med min fuldstændige Forsikkring om, at han skulde erlange Opreisning for Alt, hvad han kunde ansee, som fornærmeligt imod sig, at just han skulde være istand til at cabalere med Northumberland mod sit eget Fødeland. Er det da virkelig muligt, at han kunde betvivle vor Hensigt, at blive ved vort Ord?"

"Jeg vil svare for ham, Nei!" sagde Prindsen. "March tvivlede aldrig paa Eders Ord, min Konge! Men jeg kan tænke, at han har næret en lille Tvivl om, hvorvidt Eders lærde Raadgivere vilde lade Eders Majestæt beholde Magt til at holde det".

Robert havde i høi Grad tilegnet sig den frygtssomme Politik, at lade som han ikke hørte saadanne Uttrinnger, som, naar han virkelig hørte dem, forekom endogsaa ham selv, at fræve nogen fjendelig Misfornøielse. Uden

derfor at lægge Mærke til hvad Sønnen sagde, blev han ved i sin Tale; men hemmelig forøgede dog denne Rothsay's Ubefindighed endnu mere det Mischag, som Faderen begyndte at nære imod ham.

"Det er altsaa godt, at Douglas er paa Marschen. Hans Bryst har, ligesom hans Forgjængeres, altid været et af Scotlands bedste Bolværker".

"Da vee os, om han skulde vende Fjenden Ryggen!" sagde den uforbederlige unge Prinds.

"Bøver du at fæste en Skygge paa Douglas's Mod?" udbrød Kongen.

"Om Grevens Mod tør vel Ingen tvivle" sagde Rothsay; "thi at han besidder dette, er ligesaa vist, som at han er stolt. Men om hans Lykke kunde man maaskee have Grund til at tvivle, ellers havde hans Families Mærker vel neppe givet ham et Dgenavn*)".

"Du er dog paa min Ære liig en Ugle, Robin!" sagde den opbragte Fader. "Hvert Ord, du aabner din Mund til at udtale, betegner Tvist og Splid".

"Tys! jeg er taus, kjære Fader!" sagde Unglingen.

"Og hvad Nytt have vi om de høilandiske Uroligheder?" blev Kongen ved, idet han henvendte sig til Prioeren.

"Det glæder mig, at de have taget en gunstig Bending" svarede Klerken. Den Ild, som truede vort hele Land, kan rimeligviis blive dæmpet ved et halvhundrede Slagsbrødres udøste Blod. Begge de mægtigste Foreninger have paa høitidelig Maade besluttet og indgaaet Accord om, at de ville afgjøre deres Tvist med saadanne Vaaben, som I, naadige Konge! monne bestemme, i Ederes kongelige Nærværelse, og paa et saadant Sted, som I selv

*) Tine-man o: Lose-man, En, som bestandig femmer tilfært.

behager at udkaare. Næste tredivte Mark, som er Palmesøndag, ville de møde, og Antallet paa dem, som skulle stride paa hver Side, er ansat til Tredive. Kampen skal gaae til det Yderste, og de bede ydmygeligt blot om Eet, at Ederes Majestæt vil faderligen behage, at opgive alene for den Dag Ederes kongelige Privilegium, at afbryde Kampen, ved at kaste Commandostaven ned, eller ved at raabe Holdt, indtil Bataillen er ganske til Ende".

"De uregjerlige Bildmænd!" udraabte Kongen. "Ville de hindre os i at bruge vor skjønneste Forret, at lægge Baand paa Kamp, og bringe Fred ind i Krig? Ville de tilintetgjøre den eneste Grund, som kan bevæge mig til at overvære Synet af dette Slagterier? Ville de fægte, som Menneſker, eller som deres egne Hjemlandsulve?"

"Greven af Crawford og jeg, naadige Konge!" sagde Albany, "havde dog formodet, at vi, uden at forespørge os, kunde ratificere denne forud forlangte Betingelse, da vi erkjendte, at der vare baade mange og paa-trængende Grunde til at antage den".

"Hvorledes? Greven af Crawford?" udbød Kongen. "Han er en meget ung Raadgiver i saa vigtige Sager".

"Og med Alt dette" svarede Albany, "er han, uagtet sine unge Aar, saa anseet blandt vore høilandske Raabøer, at jeg ikke havde virket stort, naar jeg ikke havde benyttet mig af hans Hjelp og af hans Indflydelse".

"Hører du det, unge Rothsay?" sagde Kongen i en bebreidende Tone til Thronarvingen.

"Jeg beklager Crawford" svarede Prindsen, "at han saa tidligt har mistet en Fader, hvis Raad vilde have passet sig bedre ved en Leilighed, som denne".

Kongen vendte sig mod Albany med et triumpherende Blik over den barnlige Kjerlighed, som hans Søn lagde for Dagen i dette Svar. Men Albany blev ved, uden at lade sig røre.

"Det er ikke disse Høilænderes Liv, men deres Død, som kan være gavnlig for Scotlands Belfærd, og det var derfor, at baade Greven af Crawford og jeg ønskede, at denne Fægtning skulde være en fuldstændig Udryddelseskamp".

"Nu! paa min Ære!" udbrød Prindsen; "er dette Greven af Lindsay's Ungdomspolitik, saa kan han vorde en særdeles naadig og mild Regent om en ti, tolv Aar. Bort med en Dreng, som er haard af Hjerter, længe før han har Haar paa sin Hage! Saa heller løbe gal en Fasteften, end lægge Planer til at myrde mangfoldige Mennesker en Palmesøndag".

"Robin har Ret" sagde Kongen, "og det vilde flæde sig meget slet for en christelig Monarch, at give sit Bifald til Sligt. Jeg kan ikke indlade mig paa, at see Mennesker huggede ned som Dvæg ved Slagterbænken. Jeg vilde faae Ondt af det blotte Syn, og min Commandestav vilde synke ned, af Mangel paa Styrke til at holde den".

"Men om den ogsaa faldt, vilde Ingen ændse det" sagde Albany. "Lad mig nemlig bede Eder betænke, min Konge! at I opgiver alene saadan en Forret, som, hvis den blev udøvet, ikke vilde give nogen Respect, fordi den ikke vilde blive adlydt. Hændte det sig nemlig, at Eders Majestæt kastede Eders Herskerstav ind imellem dem, medens Kampen var paa det Høieste, og Blodet var ret hedt, saa vilde den blive ligesaa lidet paaagtet, som om en Spurv lod et Halmstraa, hvilket den vilde bære til sin

Nede, falde ned imellem en Hob kjæmpende Ulve. Der er Intet, som kan skille dem ad, undtagen den Omstændighed, at der ikke er Noget tilovers, som kan slagtes; og bedre er det dog, at dette Myrderie finder Sted ved deres egne Hænder, end ved vore Troppers Sværd, som, efter Ederes Majestæts Ordre, vilde skille dem ad. Et Forsøg at holde Fred ved Hjælp af Vold, vilde disse Mennesker ansee for List eller Baghold: begge Parter vilde forene sig, Slagteriet blev det Samme, og det forhaabede Resultat af Kampen, en fremtidig Fred, vilde ganske blive tilintetgjort".

"Desværre er der kun altfor megen Sandhed i hvad I siger, Broder Robin!" svarede den høielige Konge. "Det gavner kun lidet, at jeg giver Ordre, som jeg ikke kan drive igjennem, og, uagtet jeg er saa ulykkelig, at gjøre dette hver Dag i mit Liv, er det jo dog ikke værd, at give et offentligt Exempel paa kongelig Afhængighed for hele den Sværm, som rimeligviis vil indfinde sig ved et saadant Skuespil. Saa lad da disse vilde Mennesker udføre deres blodige Tidssfordriv indtil det Yderste; jeg selv vil afholde mig fra at forbyde, hvad jeg dog ikke kan hindre dem i at udøve. Himlen hjælpe dette ulykkelige Land! Jeg vil gaae hen i min Bedestol, og gjøre fromme Bønner for mit Rige, da det ikke er mig tilladt enten med Haand eller med Hoved at hjælpe det. Fader Prior! laan mig Ederes Arm!"

"Blot et Ord, Broder!" sagde Albany; "tilgiv mig, at jeg erindrer Eder derom. Vi have endnu at høre paa Disputen mellem de Perthre Borgere og Namoriny, angaaende deres Byemand's Drab —"

"Ach ja! det er sandt" sagde Monarchen, idet han satte sig selv ned igjen; "mere Vold — mere Kamp —

arme Scotland! dersom dine braveste Sønners Hjerteblod kunde give din tørre Jordbund Fedme, hvilket Land paa hele Jorden vilde da overgaae dig i Fylde! Naar seer man vel et graat Haar paa nogen Scotlænder's Hage, naar det ikke er en Ulykkelig, liig hans Konge, som er beskyttet for at myrdes alene ved sin usle Almagt, og som bliver ilive, blot for at være Vidne til Mordscener, som han ikke kan bidrage til at standse? Saa lad dem da komme ind — standse dem ikke! De have jo dog Hæftværk med at myrde, og de misunde hverandre hvert frisk Aandedrag af Skaberens velsignede Luft. Kampens og Myrderiets Dæmon har jo bemægtiget sig det ganske Land”.

Just som den milde Fyrste kastede sig tilbage paa sin Stol med et Udtryk af Utaalmodighed og Brede, som ellers ikke var sædvanligt for ham, blev Døren lukket op i den nedre Ende af Salen. Fra det Gallerie, hvortil den førte (gjennem hvilket man i Perspektiv saae Kongens Brandaner staae under Baaben) fremtraadte i et sørgeligt Optog Oliver Proudfores Enke, ført af Sir Patrick ved ligesaa megen Anstand, som om han ledsagede en Dame af første Rang. Bag dem kom tvende agtbare Koner, gifte med Øvrigheds mænd i Byen, Begge i Sørgedragt, af hvilke den Ene bar det spæde Barn, og den Anden ledte den ældre Dreng ved Haanden. Henry fulgte efter Disse, iført sin smukkeste Høitidsdragt, med et Uxelskjær af Kruusflor. Tegeden Craigdaille sluttede Følget, ledsaget af en Medcollega, begge iførte lignende Tegn paa Sorg.

Den gode Konges forbigaaende Hidsighed var borte, i det Øjeblik han betragtede den sørgende Enkes blege Ansyn, og beskuede de uskyldige Faderløse, som ikke ahnede

det store Tab, de havde lidt. Efterat derfor Sir Patrick havde hjulpet Magdalena til at knæle ned, og tilige selv faldt paa det ene Knæ, medens han vedblev at holde hendes Haand, var det med en særdeles sm og medføleende Tone, at Kong Robert spurgte om hendes Navn og hendes Grinde. Hun gav intet Svar, men mumlede nogle Ord, som man ikke kunde forstaae, idet hun vendte Blik mod sin Veileder.

"Sal I da, Sir Patrick!" sagde Kongen, og siig os Grunden, hvorfor hun søger vor Nærværelse".

"Denne Kone, mægtige Konge!" svarede Sir Patrick, idet han reiste sig op, "og disse stakkels Faderløse beklage sig for Ederes Throne over Sir John Ramorny af Ramorny, Ridder, at, enten ved hans egen Haand, eller ved Nogen af hans Huusgesindets hendes nu affjelede Mand Oliver Proudfoot, fribaaren Borger i Perth, er bleven dræbt paa offentlig Gade sidste Hvidetirsdags Aften eller Morgenen til Ulfkonsdag".

"Ovinde!" sagde Kongen meget mildt; "formodelst dit Kjon bør du være blid, og selv din Ulykke bør stemme dig til Mildhed; thi egen Nød bør gjøre os medlidende mod Andre. Din Egtemage kan jo dog kun siges at have betraadt den Vej, ad hvilken vi Alle have at vandre".

"Isaafald" sagde Enken, "maa min Konge erindre, at den har været baade brat og blodig".

"Jeg tilstaaer det — han er bleven ilde behandlet. Men eftersom jeg ikke har havt Evne til at beskjærme ham, saaledes som jeg tilstaaer, det vilde have egnet sig for mig, som Konge, saa tilbyder jeg en Godtgjørelse, idet jeg vil understøtte baade dig og dine Faderløse ligesaa godt, ja endnu bedre, end da din Huusbonde levede.

Kun eet beder jeg dig om, lad denne Unke fare, og giv ikke Anledning til at mere Blod bliver udøst. Erindrer dig, at jeg giver dig Valget mellem at udøve Raade, og at kræve Hevn; mellem Overflod og Trang".

"Det er sandt, min Konge!" sagde Enken med uroffelig Bestemthed, "vi ere fattige; men jeg og mine Børn ville heller søge vor Føde blandt de vildeste Dyr, end leve af de Soningspenge, som vi fik for min Ægtemages Blod. Jeg kræver Kamp ved min Ridder, saasandt som I selv er en sværdombeltet Ridder og tillige en kronet Konge".

"Jeg vidste nok, at det vilde blive saaledes!" sagde Kongen affides til Albany. "I Scotland ere de første Ord, som stammes af Barnet, og de sidste, som yttres af en døende Graasskjæg: Strid — Blod — Hevn. Det nytter intet, at give Raad. Lad de Unflagede komme ind".

Sir John Ramorny traadte ind i Bærelset, iført en siid, foret Raabe, som Mænd af høi Stand vare iførte paa den Tid, naar de ikke vare klædte i Rustning. Den saarede Arm, som skjuledes af Klædedragtens Folder, var opbunden ved et rødt Silkeskjærf, og med den venstre Arm støttede han sig paa en Yngling, som neppe var rykket ud over Drengesaarene, men som dog bar paa sin Pande dybe Træk af tidlig Tænksomhed og altfor modne Lidenksaber. Denne Yngling var den siden saa berømte Lindsay, Greve af Crawford, som i senere Dage blev noksom bekjendt under Navn af Tigergreven, eftersom han herskede i den store og rige Strathmore-Dal med en ubøielig Lehnstyrans hele absolute Magt og ubøielige Grusomhed. To til tre fornemme Herrer, Grevens eller

Ridderens Venner, understøttede Ramorny ved denne Leilighed med deres personlige Nærværelse.

Anken blev fremlagt, men tillige besvaret med et afgjort Nei fra den Anklagedes Side, og til Gjensvar herpaa tilbode Klagerne, at bevise Deres Paastand ved en Gudsdom, som skulde vise sig ved den Ufdødes Baare.

"Jeg er ikke nødsaget" sagde Ramorny, "at underkaste mig denne Gudsdom, eftersom jeg kan bevise ved Prindsens, min forrige Herres, Vidnesbyrd, at jeg var hjemme i min egen Bolig, hvor jeg laa paa min Seng, meget syg, og det just paa den Tid, da Overdommeren og disse Fogeder paaftaae, at jeg skal have begaaet en Forbrydelse, til hvilken jeg hverken havde Lyst, eller kunde være fristet. Det er derfor utænkeligt, at jeg kan blive nogen Gjenstand for en saadan Mistanke".

"Ja, jeg kan bevidne" sagde Prindsen, "at jeg baade saae og talde med Sir Ramorny om Ting, som angik mit Huusvæsen samme Nat, da dette Mord skal være begaaet. Jeg veed derfor med Visshed, at han var syg, og umuligen kunde selv udføre den omhandlede Udaad. Derimod veed jeg intet om det, som hans Følge har foretaget sig, og jeg kan ikke indestaae for, at jo Een eller Anden af Samme kan have gjort sig skyldig i den Brøde, som nu lægges dem til Last.

Ramorny havde ved Begyndelsen af Prindsens Svar seet omkring sig med et stolt og trodsigt Blik, men dette blev noget forvirret ved de sidste Ord i Prindsens Vidnesbyrd. "Jeg takker Eders Høihed" sagde han med et Smil, "for Eders forsigtige og nøieberegnede Udsagn. Han var fleg, som skrev: Bygger aldrig Eders Haab paa Ty:ster!"

"Har I intet andet Beviis paa Eders Ulskyld,

"Ridder?" sagde Kongen, "da kunne vi ikke, med Hensyn paa Eder's Følge, afslaae denne fornærmede Enke og hendes Faderløse det forlangte Krav paa, at Eder's Huusgesinde skal fralægge sig Brøden ved en Gudsdom, medmindre Nogen skulde foretrække Enekamp. Hvad Eder selv angaaer, da er I frikjendt for denne Anke ved Hertugens Vidnesbyrd".

"Ogsaa for mit Følge" svarede Sir John, "vil jeg indestaae, og jeg tør ganske sikker lide paa, at mit Huusgesinde heri er uskyldigt".

"Saaledes taler en Munk eller en Kjerling" sagde Sir Patrick. "Saa vil jeg tale Riddersprog. Vil du, Sir John af Namorny! træde i Kamp med mig for at retfærdiggjøre dit Følge?"

"Overdommeren i Perth vilde tilforn ikke have Tid til at udtale Ordet Kamp," svarede Namorny, "før end jeg vilde have modtaget den. Men jeg er ikke for Diebliffet skikka til at holde en Landse".

"Det glæder mig, med Eder's Tilladelse, Sir John! destomindre Blodsudgydelse vil der altsaa finde Sted". sagde Kongen. "I maa derfor komme frem med Eder's Følge, efter Eder's Huushofmester's Mandtalsbog, og det i Sanct Johns Hovedkirke, for at hver enkelt Mand af Samme kan retfærdiggjøre sig i Anledning af disse Klagepuncter. Sørg altsaa for, at Enhver indfinder sig ved Hoimessen; i modsat Fald vilde Eder's Ære blive svarligen plettet".

"Mit Huusgesinde skal møde, Mand for Mand" sagde Sir John, med et dybt Buf for Kongen. Han henvendte sig derpaa til den unge Hertug, og idet han gjorde et meget dybt Buf, sagde han saa sagte, at Ingen uden Denne kunde høre det: "I har behandlet mig saare

ædelmodigt! Et Ord af Eder's Mund kunde have endt denne Tvist, og I har forsmædet at udtale det".

"Paa min Ære!" hvidskede Prindsen, "jeg gif saa nær, som Sandhed og min Samvittighed vilde tillade. Jeg haaber dog ikke, at du forlanger, at jeg skulde bage Løgne for dig. Og naar Alt kommer til Alt, saa lever der endnu i mit dunkle Minde om hiin Nat et Billede af en umælende Blodkarl, med en Stridsøge i Haanden, der ikke saa ganske var ulig en Saadan, som kan have bedrevet denne Nattespøg. Har jeg truffet det, Ridder?"

Ramorny svarede intet, men vendte sig saa brat omkring, som om man havde rørt ved hans saarede Arm, og drog tilbage til sit Hjem med Greven af Crawford. Uagtet der ikke kunde tænkes Noget, som han i dette Øieblik var mindre oplagt til, end til at svire, var han dog nødsaget til at give den unge Adelsmand et prægtigt Gilde, for dog i nogen Maade at vise sig erkjendtlig for den Bistand, som den unge Ridder ved denne Leilighed havde ydet ham.

Tiende Kapitel.

Efter en statlig Bevertning, som, ved at trækkes temmelig ud, var en sand Tortur for den Saarede, steg Greven af Crawford endelig tilhest, for at drage til Slottet Dupplin, i hvilken fjerntliggende Berg han opholdt sig, som Gjest. Til samme Tid trak Ramorny sig ind i sit Sovestue, udslettet baade af legemlige Smærter og inderlig Sjeleangst. Her foresandt han Dwining, hos hvem hans ulykkelige Skjebne vilde, at han skulde søge

Trøst imod begge Dele. Lægen, med sin sædvanlige frybende og affecterede Høflighed yttrede sit Haab, at see sin høie Patient baade munter og veltilmode.

"Ja munter, som en gal Hund" udbrød Ramorny, "og veltilmode, som en Staffel, hvem en Rjosterhund har bidt, og som allerede mærker, hvorledes den frygtelige Wandskræk begynder at nærme sig. Den ubarmhjertige Dreng saae min Dødsquide, og rækkede mig ikke den mindste Lindring! Saa sandt jeg lever! jeg skal yde ham Retfærdighed — ja havde jeg saa sandt viist baade ham og Verden den Retfærdighed, som han forlænge siden har fortjent, saa burde jeg have kastet ham ud af Vinduet, og overskjaaret en Livsbane, som, naar den bliver fortsat, vil blive en Kilde til Ulykker for hele Scotland, og især for Egnen ved Tay. Tag dig iagt, naar du løser Bandedagen af, Doctor! Naar blot en Flue berørte denne raa og glødende Stump med sine Binger, vilde det være, som om man jog en Dolk i mig".

"Frygt ikke, min høie Patron!" sagde Lægen med et Udbrud af flukkende Latter, som han forgjæves søgte at skjule under en affecteret Følsomhed i Tone og Udfærd. "Vi skal lægge lidt nyt Balsom paa, og — hi, hi, hi! — derved lette den ærede Ridder for den Sveie, som han holder saa modigen ud".

"Saa modig, Mand?" sagde Ramorny, og beed Tænderne sammen af Smerte. "Jeg holder det ud, som om det var de skoldende Luer i Skjærsilden. Beenpiben i Armen er bleven mig til et gloende Jern, og det er, som om den fede Salve vilde brase, som paa en Pande, naar du drypper den ned paa Saaret. Og dog — dog er det Decemberiis mod den Febergloed, jeg har i min Sjæl".

"Lad os først anvende vore emollientia paa Legemet, min høiædle Patron og Beskytter!" sagde Dwining, "og da først, med Eders høie Tilladelse, vil Eders Slave prøve sin Kunst med Eders forstyrrede Sind. Dog haaber jeg, at ogsaa de aandelige Smerter for en Deel afhænge af den Svie, som Saaret medfører, og at Sjelens stormende Følelser ville lægge sig ganske, naar den legemlige Qual — og det, som jeg haaber snart — har ophørt".

"Dwining! du er en uvurdeerlig og kostelig Læge" sagde Patienten, da han mærkede, at Pinen i Saaret begyndte at mildnes; "men een Ting staaer dog ikke i din Magt. Min legemlige Følelse af denne pinende Qual kan du sløvgjøre; men du kan ikke lære mig at bære med Kælighed den Drengs Haan, hvem jeg har opdraget, hvem jeg elskede — ja, Dwining! jeg elskede ham — jeg elsker ham saare. De Sletteste af mine Handlinger sigtede til at smigre hans Feil — og dog misundte han mig et eneste Ord, da dog eet Ord vilde have jævnet denne min Rød. Ja han smilede endog — jeg saae ham smile, dengang denne elendige Overdommer, som holder sig til de usle Borgermænd, fordrede mig ud, uagtet den hjerteløse Prinds vidste meget godt, at jeg ikke længer var istand til at bære Baaben. For jeg forglemmer eller tilgiver dette, skal du selv præke mig Tilgivelse af Fornærmelser. Men lad os nu tænke paa vore Sager imorgen. Troer du virkelig, Dwining! at en dræbt Mand's Saar kunne gabe, og udgyde friske Blodtaarer, naar Morderen træder nærmere?"

"Jeg kan ikke sige Noget derom, uden hvad jeg har hørt" sagde Dwining, "men Dygtet bestyrker det".

"Dyret Benthron" sagde Hamorny, "er som ude af sig selv ved Tanken herom, og siger, at han heller vil

bestaae Kampen. Hvad mener du? Han er en Karl af det rene Staal".

"Men det er ogsaa Baabensmedens Dont, at have med Staal at gjøre" svarede Dwining.

"Nu vel! om ogsaa Bonthron skulde falde, saa var Sagen jo heller ikke saa farlig" sagde Ramorny; "uagtet jeg rigtignok vilde derved miste en brugbar Haand".

"Jeg kan vel tænke, at Ederes Høihed vil ikke sørge saa meget over ham, som over den, I mistede sidst — om Forladelse jeg skjæmter — hi, hi, hi! Men hvori bestaae vel egentlig de herlige Egenskaber hos dette Menneske?"

"Han er som Bulbideren, han slider og bider, uden at gjøe" sagde Ridderen.

"Men er I dog ikke lidt bange for, hvad han kunde bekjende?" spurgte Lægen.

"Hvo kan vide, hvad Frygten for den nære Død kan gjøre?" svarede Patienten. "Han har jo allerede viist en Forsagthed, som var mig aldeles uventet, formedelst hans naturlige Trods. Han, som nylig vilde neppe vaske Blodet af Henderne, naar han havde myrdet et Menneske, er nu bange for at see en død Mand bløde".

"Nu vel!" sagde Lægen; "saa faaer jeg da at gjøre lidt for ham, hvis jeg kan. Det var jo for at bidrage til min Hevn, at han anbragte hiint Donnedagsflag, skjøndt det uheldigvis ikke traf, hvor det egentlig skulde".

"Og hvis Skyld var det, du elendige Gujon?" sagde Ramorny; "Allene din egen, som udpegede et elendigt Kræe, istedetfor en Raabuk af første Sort".

"Benedicite, ædle Herre!" svarede Medicineren, "vil I da forlange, at jeg, som blot forstaaer mig en Smule paa Kammerpraxis, skal være ligesaa snu i Sagt=

væsen, som I selv? eller at jeg skal kunne skille en femaar's Hjort fra en Hind, en Naag fra en Daag, og det i en Skovtykning ved Midnatstid? Jeg troede ikke, jeg tog fejl, da jeg saae Figuren rende os forbi, henimod Smedens Bolig, udsmykket, som en maurisk Dandsers, uagtet jeg dog var lidt uenig med mig selv, om det virkelig var vor Mand, da han syntes mig lidt mindre af Statur. Men da han nu kom ud igjen, efter at han havde været saalænge inde i Huset, som han kunde skifte sine Klæder, og da han kom sveiende i sin Bøffelskindstrøje og Staalhue, fløitende paa Smedens sædvanlige Maneer, da skal jeg ikke nægte, at jeg blev skuffet. Jeg slog Eder's Højhed's Bulbider løs, der unægtelig gjorde sin Pligt, som en brav Hund, uagtet han sønderrev det urigtige Dyr. Naar derfor ikke den fordømte Smed slaer vor stakkels Bensteendød paa Stedet, har jeg bestemt, saavidt Kunsten kan virke, at Eder's Lænehund Bonthron ikke ganske skal gaae nedenom".

"Da vil du her faae en Leilighed til at sætte din Kunst paa en Prøve" sagde Namorny; "thi du maa vide, at dersom vor Helt ikke bliver slaen ihjel i Skranterne, saa vil han blive slæbt bort ved Hælene, og uden videre Ceremonie flynget op i en Galge, som Een, der er overbevist om Mord; og naar han nu der har svinget sig frem og tilbage, som en løs Quast, i en Times Tid eller to, saa tænker jeg nok, at du tager i Betænkning, at ville curere hans knækkede Halsbeen".

"Jeg er dog af ganske andre Tanter, min ædle Ridder!" svarede Dwining meget artigt. "Jeg skal kunne bringe ham lige fra Foden af Galgen over i Feernes Land, liig Kong Arthur, eller Sir Huon af Bourdeaux, eller Holger Danske. Ja, om det lyfter mig, vil jeg lade ham

dandse i Wippen et vist Antal Minuter eller Timer, og derpaa practisere ham bort ligesaa nemt, som Stormen kan bortvifte et hentørret Blad".

"Somt Pralerie, Hr. Medicus! den hele Perthier Pöbel vil ledsage ham til Galgen, den Ene mere ivrig end den Anden for at komme til at see en Riddersvend hos den forhadte Adels lade sit Liv, fordi han gjorde Ende paa en Hanrei af en Borger. Der vil samles over Tusinde ved Foden af Galgen".

"Om der saa stod ti Tusinde" sagde Dwining, "skal jeg, som har studeret mit Fag tilbunds, og derfor har opholdt mig baade i Spanien og i Arabien, dog med Alt det være istand til at forblinde Dinene paa denne Sværm af enfoldige Borgere. Evner ikke den simpleste Tassenspiller ved sin Behændighed mangengang at skuffe de indsigtsfuldeste af Ridderskabet? Troe mig, ædle Herre! jeg skal føre dem saa net bag Lyset, som om jeg eiede en Tryllering".

"Taler du sandt" sagde Ridderen, og jeg tænker dog, at du ikke tør fjase med mig i nærværende Tilfælde, saa staaer du i Ledetog med Satan, og med ham vil jeg intet have at gjøre — bort med ham — jeg trodser ham".

Dwining blev betagen af den sædvanlige Latter, som fluskede inde i ham, da han hørte sin Patron lægge sin Trods for den Lede saa høitidelig for Dagen, og oveni købet lagde Mærke til at han kersede sig, for end mere at understøtte denne sin Afsskye. Dog fattede han sig igjen, da han bemærkede, at Diamorny satte et meget barsk Ansigt op, og han sagde med en taalelig Grad af Alvor, som dog afbrødes noget ved den voldsomme Anstrængelse, hvormed han maatte qvæle sit lystige Lune: "Kammeradskab, andægtige Ridder! Kammeradskab, det

er Sjelen i alt Tassensspillerie. Men — hi, hi, hi! — jeg har ikke den Ære — hi, hi, hi! — at være allieret med den Herre, om hvem I taler, og om hvis Tilværelse jeg — hi, hi, hi! — overhovedet tvivler noget, skjøndt Ederes Høihed maaskee — hi, hi, hi! — har havt bedre Leilighed til at gøre hans Bekjendtskab”.

”Bliv ved, Ussling! men uden den elendelige Spot, som du til enhver anden Tid kunde haardt komme til at bøde for”.

”Det vil jeg, uden just derfor at blive saa syndelig forskrækket. I maa vide, at ogsaa jeg har mine Kammerader, ellers vilde min Snubhed kun være af ringe Værd”.

”Og hvem kan det være, om man maa spørge?”

”Stephan Smotherwell, med Ederes Tilladelse, Skarpretteren her i Byen. Det undres mig, at Ederes Høihed ikke kjender ham”.

”Og det undres mig, at Ederes Lumpenhed ikke kjender ham af practisk Brug” svarede Kamorny. ”Men jeg seer, at dine Næseborer endnu ikke ere flængede op, dine Øren ikke revne af dig, og, ere dine Skuldre endogsaa lidt mærkede, saa er du fleg nok til at bære en Vams, hvis høie Halskrave bedækker det Hele”.

”Ederes Høihed — hi, hi, hi! — er moersom” sagde Medicineren. ”Nei — det er ikke personlige Omstændigheder, som have skaffet mig Kjendskab til Smotherwell, ja endogsaa hans fortrolige Venskab. Det er en lille Handel, vi have med hinanden, idet jeg omtusser smaa Pengesummer til ham mod Kroppe, Hoveder og enkelte Lemmer af dem, som døe ved min agtbare Ven, Stephan Smotherwells, Bistand”.

”Elendige Karl!” udbrød Ridderen med Uffhye; ”er det, for at frembringe Hysterie, eller bewirke Forgjørelse,

at du indlader dig i Handel om disse usle Levninger af Menneskestøv?"

"Hi, hi, hi! ingenlunde" udbrød Medicineren, som lœe over sin Besskytters Uvidenhed. "Vi, som ere Rid-
dere af Scalpeerkniven, ere vante til at pille omhygge-
ligt Kjødet af de døde Menneskers Lemmer, hvilket vi kalde
at secere, for at opdage ved Hjelp af de døde Lemmer,
hvorledes vi skulle bære os ad med at behandle de Leven-
des, naar Disse have faaet Skade paa en eller anden
Maade. Ach! dersom Eders Høihed saae mit fattige
Laboratorium, da kunde jeg vise Eder Hoveder og Hæn-
der, Fødder og Lunger, som man troer forlænge siden ere
raadnede op i Jorden. Hovedskallen af Wallace, stjaalen
fra Londonerbroen; den uforfærdede Simon Frasers
Hjerte, og den deilige Johanne Logie's yndefulde Pande-
skal. Havde jeg bare været saa heldig, at kunne con-
servere den ridderlige Haand, som eengang tilhørte min
høie Patron!"

"Hold Mund, Elendige! Men hvad vil du sige med
hele din Catalog over Uffskyeligheder? Hvad kan din Som-
merz med den Skarpretterhund hjælpe mig, eller hvor-
ledes kan den frelse min Riddersvend, Bonthron?"

"Nu — jeg recommenderer jo heller ikke mit Raad,
uden i høieste Nød" svarede Dwining. "Men vi ville
antage, at Kampen er forbi, og at v o r Hane har faaet
Prygl. Saa ville vi underrette ham om, at han sikkert
kan stole paa, at, hvis han endogsaa er incapabel at vinde
Seier, vi dog idetmindste ville redde ham fra Skarprette-
rens Kløer, vel at mærke, naar han intet bekjender, som
kan falde Eders Høihed til Last".

"Ha — du siger Noget, og der falder mig just en
Tanke ind" udbrød Ramorny. "Vi kunne gjøre mere

end det. Vi kunne lægge et Ord i Bonthron's Mund, som kan blive tungt nok for ham, som jeg er nødsaget til at forbande, fordi han er Marsagen til hele min Rød. Lad os gaae hen til vor Lænskehund, for at faae ham til at begribe, hvad der er at gjøre under ethvert Tilfælde, der kan møde. Kunne vi overtale ham til at holde sig kjeft ved Ceremonien med Liigbaaren, saa bliver det Hele ikke andet, end en tom Leeg med en Bussemand, og vi ere ibehold. Tager han imod Kampen — ogsaa det; han er vild, som en tirret Bjørn, og kan muligen flemme sin Modstander; i dette Tilfælde ere vi mere end ibehold, saa ere vi hevnede. Bliver derimod Bonthron overvunden, da kunne vi jo sætte din Plan i Gang, og, hvis du kan indrette det lidt siffigt, saa kunne vi lægge ham en Betsjendelse i Munden, som jeg nærmere skal sige dig, og derved gjøre et Kjempestridt til vor Hvern. Kun Et kunne vi risikere. Sæt nemlig, at vor Bulbider synker dødelig saaret om i Sranken, hvo kan da hindre, at han udgjør en Betsjendelse, der kan være heel forskjellig fra den, som vi har anbefalet ham?"

"Det kan, paa min Troe! hans Saarlæge. Lad mig være hans Oppasser, og lad mig blot ligge en Finger paa hans Saar, saa kan I være sikker paa, at han ikke skal komme til at forraade nogen Hemmelighed".

"Vel! lader os da gaae hen, for at instruere vort Rædsfab" sagde Ridderen. "Vi ville finde ham ganske fæielig; thi, ihvor hundst han er, veed han dog at skille dem, som give ham Føde, fra dem, som kaste haanlige Blik til ham. Han har desuden faaet et dybt Had til Prindsen, formedelst den foragtelige Maade, han behandlede ham paa, og formedelst de lave Skjeldsord, hvormed han tiltalede ham. Jeg maa desuden have lidt nøiere afgjort med

dig, hvorledes vi kunne faae vor Lænehund udfriet fra Overfald af den hidfige Borgerhob, som jo muligen kunde finde Sted".

Vi overlade nu dette værdige Bønnepar til deres hemmelige Trækker, hvis Udfald vi senere skulle erfare. Skjøndt af ganske forskjellige Egenskaber, vare de dog ligesaa vel parrede til at udtænke og udføre lumpne Planer, som en Windspiller kan ødelægge Wildtet, som Mynden opjager, eller Mynden efterspore, hvad Jagthunden har faaet Die paa. Stolthed og Egoisme var det Eienommelige ved Begge; men, formedelst Forskjel i Rang, Opdragelse og Anlæg, havde disse Egenskaber antaget et aldeles forskjelligt Udseende hos begge disse Mennesker.

Intet kunde i mindre Grad ligne den opblæste Forfængelighed, som fandtes hos den yndede Hofmand, den smukke Ridder, og den djerpe Krieger, end den frybende Mediciner, der slet ikke tiltog sig Noget, og som syntes at finde en Ære og Fryd i at blive fornærmet, skjøndt han paa den samme Tid følte i sit inderste Hjerte, at han besad en Overvægt i Kundskaber, en Magt, baade ved Aand og ved Indsigt, som satte hine Dages raae Adelsmænd dybt under ham. Saa fuldkommen var Dvining sig ogsaa denne Overvægt bevidst, at han, ligesom Bogteren over vilde Dyr, stundom for sin egen Moerskab opæggede de stormende Lidenskaber hos Mænd, som Kamorny. Selv med sit ydmyge Udvortes, vidste han dog at spotte den Ærm, som han selv havde fremkaldt, ligesom den indiske Dreng løber i sin lette Kanoé hen over den voldsomme Brænding, hvor den største Koffardiemand's Storbaad vilde knuses i Stykker, og er tryk just ved sin Skrøbelighed. At den stolte Lehn'sbaron maatte foragte den ydmyge Mediciner, var naturligt; men alligevel følte Ka-

morny ikke mindre den Indflydelse, som Dwining udøvede over ham, og i Udbrud af Lune blev han ofte tilretteviist af Medicineren, ligesom de vildeste Anstrængelser af en fyrig Ganger meget ofte kunne betømmes af en tolvaars Dreng, naar han har været oplært i Rideskolens Kunstgreb. Langt mindre grundet var den foragtelige Maade, hvorpaa Dwining vurderede Namorny. Han betragtede Ridderen, i Sammenligning med sig selv, som et Bæsen, der neppe hævede sig over den dyriske Skabning, rigtignok istand til at bevirke Ødelæggelse, ligesom Tyren ved sine Horn, og Ulven ved sine Kløer, men tillige som et Bæsen, der ganske var betaget af Fordomme, og en Slave af Præsteskabet, under hvilken Benævnelse Dwining indbefattede al mulig Religion. I det Hele betragtede han Namorny som et Nedskab, Naturen havde tildeelt ham, liig en verneret Slave, der skulde opgrave det Guld, som var hans Afgud, og til hvilket han bar en saa have-syg Kjærlighed, at Dette kom til at udgjøre hans største Feil, uagtet det var langt fra at være hans værste Last. Denne sin have-syge Retning besmykkede han i sine egne Dine ved at overtale sig selv til at troe, at den havde sin Grund i en hæderlig Lyst til at skaffe sig Bælde.

"Dwining" sagde han ved sig selv, idet han stirrede paa de Guldbunker, som han hemmelig havde opstabled, og som han besøgte fra Tid til anden: "Dwining er ikke nogen dum Gjerrig, som stirrer paa disse Guldstykker blot for deres blanke Glands; nei! det er den Bælde, som de forlehner deres Besiddere, der bringer ham til at tilbede dem. Hvad er der vel, som Disse ikke ere istand til at gjøre os til Herrer over? Elsker du Skjønhed, og er du ringe, syg, svag og gammel — her er en Løkkemad, som den smukkeste Falk vil skyde ned ef-

ter. Er du af ringe Stand, uden Kræfter og Bælde, samt nedtrykket af den Mægtige — her er Noget, som kan væbne til dit Forsvar saadanne Folk, som ere langt mere mægtige, end den smule Tyran, som du frygter for. Har du glimrende Ønsker, og higer tillige efter den ydre Glands, som Rigdom forskaffer — i denne mørke Kasse ere der indelukkede lange Strækninger af Høie og Dale, mangen smuk Skov med det deiligste Wildt, og med et Uppendix af tilhørende Undergivne. Ønsker du Gunst enten hos geistlige eller verdslige Hoffer — nu vel! et Smil af Konger, Absolution af Paver og Klerker for gamle Synder, og Opmuntring til at prøve paa nye, fort, alle disse hellige Pirremidler til at begaae Laster, kan du købe dig for Guld. Hønnen selv, som man siger, at Himlen har beholdt for sig alene, jeg kan tænke, for ikke at unde de syndige Mennesker saa sød en Bidstøen — Hønnen selv kan man købe for Guld. Alligevel kan man ogsaa erholde denne ved en høiere Grad af Snille, og den Maneer er den reelleste at naae den paa. Mine Skatte vil jeg derfor gemme til andet Brug, og udføre min Høvn aldeles gratis, eller, rettere sagt, jeg vil lægge min hele forøgede Rigdom til min Triumph over gjengjeldte Fornærmelser”.

Saaledes tænkte Dwining, da han, efterat være vendt tilbage fra sit Besøg hos Kamorny, lagde det Guld, som han havde fortjent, til den hele forrige Bunk. Efterat han nogle Minuter havde med Velbehag stirret hen over den hele Masse, dreiede han Høglens om for sit skjulte Skatkammer, og travede nu afsted, for at besøge sine Patienter, idet han ydmygt gik af Veien for Enhver, som han mødte, bukkede, og snappede Hønen af for den ringeste Borger, som eiede en lille Boutik, ja endog for den fat-

tigste Arbeidsmand, som ved sine Hænders Slid fortjente sit uvisse Udfomme.

"Elendige Kram!" tænkte han da i sit Hjerte, medens han gjorde alle disse dybe Bux; "lave, enfoldige Haandværksfolk! dersom I vidste, hvad denne Nøgle kan lukke op til, hvilket Uveir fra Himlen vilde da hindre Jer i, at tage Huen af? Hvilken stinkende Dødssteen i Eders Fleske vilde faae Jer til at tage i Betænkning, at falde ned, og vise Erbødighed for Den, som eier en saa betydelig Rigdom? men jeg skal lade Jer føle min Magt, skjøndt det ligger i min Character, at skjule den. Jeg skal være den Mare, som rider Eders hele Bye, fordi I har vraget mig, som Eders Øvrighed; og selv der skal jeg ligne dette Spøgelse, at jeg skal mareride Jer, uden at I kunne see mig. Og nu denne elendige Namorny, som ved at miste sin høire Haand ligner en ussel Haandværksmand, der har tabt det vigtigste Lem paa sin hele Krop, selv han bruger et uferskammeret Sprog imod mig, ret som om Noget, som han kan sige, kunde rokke saa fast en Billie, som min! Just ved at kalde mig Skurk, Ussling, Slynge, bærer han sig ligesaa dumt ad, som om han vilde more sig med at trække Haar ud af mit Hoved, medens jeg havde fat i hans Hjertetrevler. Hver en Fornærmelse kan jeg jo give ham tilbage med en legemlig Qual eller et Dolkestød i Hjertet — hi, hi, hi! — men jeg tænker desuden, at jeg ikke længe kommer til at staae i Afregning med hans Ridderlighed, det er jeg vis paa!"

Medens Lægen overgav sig saaledes til sine bjævelske Tanker, og paa sin krybende Wiis listede sig hen igjennem Gaderne, hørtes der en Skrigen af Kvinder bag ved ham.

"Ach! der er han! vor Frue være lovet og prisat —

der har vi den Mand, som hjælper bedst i hele Perth!" sagde en Stemme.

"Ja de maae nu snakke, saameget som de vil, om Konger og Riddere, der kunne gjøre Ondt til Godt igjen; jeg holder mig dog, I gode Veninder! til den brave Mester Dwining, vor Apotheker" svarede en Anden.

I samme Dieblis var Medicineren omringet og greben af alle dem, som talte, samtlige agtbare Matroner i Staden.

"Hvad nu? hvad skal det betyde?" spurgte Dwining; "hvis Koe har fælvet?"

"Der er slet Ingen, som har fælvet" sagde Een af Konerne; "men det er en faderløs stakkels Unge, som vil døe. Kom derfor med os; for paa Eder bygge vi i Alt, som Bruce sagde til Donald, den Ridder saa prud".

"Opiferque per orbem dicor" sagde Dwining; men hvad er det da, som Ungen vil døe af? Maaskee Sy-nanche trachealis — ja den Sygdom virker i en Fart. Viser mig derfor Huset, og det gesvindt." Dwining udsøvede nemlig, ihvor gjerrig han var, sin Videnskab meget liberalt, og til Trods for sin naturlige Ondskab paa en ganske menneskefjærlig Maade. Eftersom vi ikke kunne finde nogen bedre Forklaringsmaade til denne Opførsel, som sikkerligen ikke udsprang af moralske Grundsaetninger, maae vi antage, at Saadant skeete enten af Forsaengelighed, eller af hans virkelig varme Jver for Medicinen.

Alligevel havde han sikkerligen undslaaet sig for at ledsage dem i nærværende Tilfælde, dersom han havde lagt Mærke til, hvorhen Matronerne førte ham, og dersom han havde isaafald faaet Tid, til at gjøre en Undskyldning for at gaae ind. Men førend han kunde

gjettede, hvorhen man førte ham, blev han med Magt skuppet ind i Oliver's Huus, fra hvilket man hørte Fruentimmer = Stemmer, som sang, idet de svøbte og flædte den ærlige Hattemagers Liig til den høitidelige Ceremonie, som næste Dag skulde finde Sted i Kirken. Sangen kunde omtrent efterlignes i følgende Vers:

 Mand! usynlig, fin og klar,
Du, som nu i Luften bæver,
Om det Legem, som du bar,
Sikkerligt du venlig svæver.

 Stand's dog, før du drager frem,
Lysets eller Mørkets Borger!
Enten faldt til Herrens Hjem,
Eller domt til Helveds Sorger!

 Blot en Stund om Liget bliv!
Væf i Blodet mystisk Evne!
Før at ham, som tog dit Liv,
Før din Bortgang, du kan hevne.

 Seer du ham ved Baaren staae,
Som din Banemand er worden,
Kan hans Trin dit Øre naae,
Før du iler bort fra Jorden,

 Lad da, ved et selsomt Spil,
Kjødets dirre, Nerven bæve!
Lad det Saar, som luktes til,
Gave høit, og Hevnen kræve!

Thvor hærdet den gamle Medicus var, følte han dog nogen Mangel paa Lyst til at træde over den Mands Dørtærskel, i hvis Død han havde været en saa afgjort Aarsag, om endogsaa ved en Feiltagelse.

”Lad mig hellere gaae min Vej, gode Kæner!” sag-

de han "min Kunst kan alene hjælpe de Levende — over de Døde har jeg ingen Magt".

"Vor Patient er høiere oppe i Huset — den Yngste af de stakkels Faderløse —"

Lægen blev saaledes nødsaget til at gaae; men hvor forundret blev han ikke, da en anden Samling af Qvinder, som sysslede med den Døde, holdt op med deres Sang, just i det Øieblik han traadte over Dørtærskelen. Tydeligt hørte han den Ene af dem sige til de Andre:

"O du store Gud! — der faldt jo en mægtig Draabe Blod!"

"Det er ikke sandt" sagde en anden Stemme; "det er ikke Andet, end en Draabe af den flydende Balsom, vi bruge".

"Jeg siger endnu engang, Moer! det var Blod — siig mig derfor, hvem det var, som i dette Øieblik traadte ind i Huset?"

En af dem figede fra Værelset ud paa den lille Gang, hvor Dwining, under Paaskud af, at han ikke ret kunde hitte Trappen, som han skulde stige op ad, standsede med Willie, eftersom han ganske havde tabt sin Fatning over den Deel af Samtalen, som havde naaet hans Øren.

"Det var saamænd Ingen, uden den værdige Mester Dwining" svarede den Ene af disse Sibyller.

"Ingen, uden Mester Dwining?" svarede Stemmen, som først havde talt; "vor bedste Hjælper i Nøden? Ja saa maa det dog have været en Draabe af vor Balsom".

"Saamænd" svarede den Anden, det kan dog gjerne have været Blod alligevel; thi Lægen, seer I, blev jo befalet af Øvrigheden, ligesaa snart Liget var fundet, at prøve

Saaret med sine Instrumenter, og det døde Legeme kunde jo dog ikke saa lige vide, om dette skeete i en god Hensigt".

"J har ganske Ret, Moer! og da stakkels Fatter Oliver ogsaa her i Livet forveglede Venner med Fjender, saa har hans Maade at dømme paa vel ikke forandret sig stort i den anden Verden".

Dwining hørte nu intet mere, eftersom man tvang ham til at gaae op ad Trappen, som førte til et Slags Kvistkammer, hvor Magdalena sad paa sin Enkeseng, og trykkede sin Spæde til Brystet. Den Lille var allerede sort i Ansigtet, og gispede med hæs Lyd, saa at det fuldkommen havde Udseende af, at Den snarligen skulde ende sin korte Tilværelse. En Dominicanermunk sad i Nærheden af Sengen, og, idet han holdt det andet Barn i sine Arme, talde han snart enkelte Trøstensord, snart yttrede han en og anden Bemærkning om den Lilles Sygdom.

Medicineren kastede blot et eneste Blik paa den gede Fader, men dette var fuldt af den usigelige Foragt, som Mænd af Faget nære for Saadanne, som ville gribe ind i deres Metier. Heel virksom var derimod hans egen Hjælp; han snappede Barnet ud af den fortvivlende Moders Arme, strøg Tøiet ned om dets Hals, og aabnede en Aare, hvilken Operation sættede den Lille i samme Dieblis, eftersom Blodet nu fik frit Løb. Kort derefter forsvandt ethvert Tegn paa Fare; Dwining bandt Saaret til, og overleverede derpaa den Spæde i den næsten ganske fortumlede Moders Arme.

Den arme Kones Sorg over Manden, som var bleven standset for en Stund ved den yderlige Fare, hvori den Lille befandt sig, vendte nu med stormende Magt tilbage hos Magdalena, retsom en svulmende Bjergelv,

som endelig har trængt sig igjennem Diget, hvilket en Tidlang satte en Dæmning for dens Bolger.

"Værde Herre!" sagde Enken; "J seer her en fattig Kone i mig, som J nylig kjendte som en rigere; men alligevel skal den Haand, som gav mig den kjære Lille igjen, ikke gaae tom fra mit Huus. Kjære gode Mester Dwining! tag imod hans Rosenfrands — den er af Elfenbeen og af Sølv — han holdt nu immer af, at have sine Sager saa propert, som nogen Standsperson — ja han lignede en Standsperson mere, end Nogen af os, og derfor kom han dog ogsaa saaledes af Dage —"

Med disse Ord trykkede hun i stum Smerte den afdøde Egtfælles Rosenfrands til sit Bryst og til sine Læber, og rækkede den derpaa til Dwining. "Tag den!" sagde hun; "af Velvillie for ham, som nærede saa god en Villie mod Eder. Ach, han sagde nu altid: Er der Nogen, som kan bringe en Mand tilbage til Livet, naar han allerede staaer paa Randen af Graven, da er det Mester Dwining. Og er nu ikke hans egen Lille bragt tilbage til Livet paa denne velsignede Dag — medens han selv ligger kold og stiv, og kjender hverken til, om den uskyldige Unge er syg eller frisk! O Gud, hvor det er tungt! Saa tag da denne Rosenfrands, og tænk paa hans arme Sjæl, hvergang J lader den løbe igjennem Fingrene. Desto hurtigere vil han komme igjennem Ekjærsildens Qvaler, naar gode Mennecker bede for hans Synders Forladelse".

"Tag hun sin Rosenfrands, Moerlille! jeg forstaaer mig ikke paa Tassenspillerkunster, og kan hverken hege eller forgjøre" sagde Medicineren, som blev mere bragt ud af Fatning ved denne ildevarslende Gave, end man efter hans raae Natur skulde have formodet. Men

hans Uttring gav Munken en svær Forargelse, hvis Nær-
værelse Apothekeren ikke erindrede sig, dengang han brød
løs med sin bespottelige Tale.

"Hvad er det, min gode Læge?" sagde Dominica-
neren; "falder I Bønner for den Dødes Salighed tom-
me Tassenspillerkunster? Jeg veed nok, at Chaucer, den
engelske Versemager, siger om Eders Profession, at De,
som dyrke den, see kun lidet i Bibelen. Men, vogt
Ier — Kirken, vor Moder, har blundet lidt i den senere
Tid, men nu ere hendes Øine aabnede, for at kunne skille
Venner fra Fjender; og I kan være forsikkert om —"

"Ærværdige Fader!" afbrød Dwining ham; "I
misforstaaer mig jo ganske. Jeg sagde, at jeg ingen Mi-
racler kunde gjøre, og da jeg just stod i Begreb med at
tilføie, at denne Forretning tilhørte ene og alene Kirken,
vilde jeg tillige nedlægge Rosenkrandsen i Eders Hænder,
hvor den bedst kan worde appliceret til Trøst og Husvælske
for den Afdødes Sjel".

Han lod Krandsen glide ned i Munkens Haand, og
ilede ihast bort fra dette Sorgens Opholdssted.

"Det var en forbandet ubetimelig Visit!" mum-
lede Dwining, da han var kommen vel ud af Døren. Jeg
regner ikke stort paa saadanne Ting, men alligevel, skjøndt
det ikke er Andet, end tomt Luftspind, er det mig dog fjært,
at jeg reddede den lille Unge's Liv. Dog, nu maa jeg
hen til min Ven Smotherwell, som jeg ikke tvivler paa,
vil lade sig bevæge til at tage Deel i min Plan angaaende
Bonthron; saa har jeg dog reddet tvende Liv, men ødelagt
blot eet".

Ellevte Kapitel.

Sanct Johns Høikirke i Perth, som tilhørte Byens Patron, var bleven udvalgt af Magistraten, som den, hvor Almeenheden havde de frieste Hænder til at sætte den omtalte Gudsdom i Værk. De Kirker og Klostere, som hørte til Dominicanere, Carthåusere og andre Ordensgeistlige i den catholske Kirke, vare nemlig rigeligen blevne do-terede af Konger og Riddere; og just derfor hørte man fra Forsamlingen i Byeraadet et eenstemmigt Skrig, at man alene skulde bygge paa "deres egen Fjære, gamle Sanct John" om hvis gode Billie de vare forsikrede. Lillige forlangte de, at man skulde foretrække denne prøvede Helgen fremfor alle de nyere Skjyts-Patroner, til hvem Dominicanere, Carthåusere, Carmeliter og Andre havde bygget ganske nye Capeller i den smukke Kjøbstads Omegn. De Tvistigheder, som fandt Sted mellem Ordensgeistligheden og den verdslige Geistlighed, forøgede endnu mere den Misundelighed, med hvilken den En, til Skade for den Anden, stræbte at afgive det Sted, hvor Himlen skulde vise sit Mirakel, efterat man directe havde henvendt sig til den, for at erholde dens Udslag i et omtvistet Retstilfælde. Sa den verdsliggeistlige Byeskriver var ligesaa ivrig og ængstelig virksom for, at Sanct Johns Kirke maatte blive foretrukken, som om det hele Corps af Helgener havde været deelt i to Partier, baade for og imod den smukke Kjøbstads Interesse.

Mange og smaalige vare derfor de Intriguer, som bleve satte i Gang, for at virke paa Valget af Kirken. Men saasom Øvrigheden tog i Overveielse, at den nær-

værende Sag stod i nærmeste Forbindelse med Byens Væ, besluttede man at overlade Sagens Udfald til Skytspatronens, Sanct John's, Afgjørelse, paa hvis Retfærdighed og Upartiskhed man med Rette kunde stole.

Efterat altsaa Høimessen var endt med den største Høitidelighed, og efterat de ivrigste Bønner vare opsendte fra den talrigt forsamlede Mængde, gik man endelig over til at gjøre Tilberedelser til at appellere til Himlens directe Afgjørelse, angaaende den ulykkelige Hattemagers heel uforklarlige Mord.

Den hele Scene fremstillede den imponante Høitidelighed, som den catholske Kirkes Bedtægter saa fuldkommen ere istand til at frembringe. Det østlige store Kirkevindue, som var malet med rige og brogede Farver, udbredte et mægtigt og spraglet Lys over Høialteret. Foran dette stod Liigbaaren, paa hvilken den Myrdede laa udstrakt, med Armene foldede over Brystet, og Hænderne knyttede tilsammen, dog saaledes, at Fingrene pegede opad, som om selve det føleløse Leer henvendte sig til Himlen, forat kræve Hevn over Den, som saa voldsomt havde jaget den udødelige Sjæl ud af den jordiske Bolig.

Nær ved Baaren stod en Throne for Robert af Scotland og hans Broder Albany, medens Prindsen sad paa et lavere Sæde ved Faderens Side. Dette Arrangement opvækkede imidlertid nogen Opmærksomhed, eftersom Albany's Sæde var ganske lidet forskjelligt fra Kongens, hvorimod Thronarvingen, skjøndt i fuld Mynighedsalder, syntes at være sat neden for Onklen, og det i hele det forsamlede Publicums Paasyn. Hvad endelig Liigbaaren selv angik, da var den anbragt saaledes, at den tillod den største Deel af den Mængde, som var til-

stede i Kirken, et frit og aabent Skue af den Dødes Legeme.

Ved den Drabtes Hoved stod Uldæskeren, Ridderen af Kinsfauns; ved hans Fodder, den unge Greve af Crawford, som forestillede de Anklagedes Personer. Det Vidnesbyrd, som Hertugen af Northsai havde aflagt til Ufredning for Sir Namorny, havde fritaget ham for, selv at give Møde, som om han personligen havde været indviklet i denne Sag; og hans Sygdom tjente som Udskyldning for, at han holdt sig hjemme. Hans Huusgesinde indbefattede Saadanne, som, skjøndt de opvartede Sir John, dog alligevel hørte med under Prindsens eget Følge. De havde endnu ikke faaet deres Afsked saaledes, som Namorny, og udgjorde henved ti Personer, næsten Alle ilde omtalte formedelst Udsvævelser, og just saadanne Mennesker, som man kunde ansee for Ophavsmænd til Mordet paa Oliver.

Samtlige vare opstillede i en Række paa den venstre Side i Kirken, og bare et Slags hvid Kittel, som lignede den Dragt, som bæres af Dem, som maa gøre Bod. Eftersom Alles Dine vare henvendte paa Dem, vare der Udskillige i denne anklagede Klynge, som tabte saa aldeles deres Fatning, at der opvækkedes mellem Tilskuerne den største Formodning om deres Brøde. Derimod havde den virkelige Morder et Ansyn, som ikke kunde forraade ham, et vredagtigt, mørkt Blik, som hverken Lystighed eller Wiinpokalen kunde oplive, men som heller ikke Frygt for at opdages, eller Angst for at døe, kunde nedslaae.

Vi have allerede bemærket, i hvilken Stilling det døde Legeme laa. Ansigtet var bart, ligesaa vel som

Bryftet og Urmene. Det Øvrige var indsvøbt i et Liiglagen af det fineste Linned, saa at, om der ogsaa skulde flyde Blod fra noget Sted, som var bedækket, det dog ikke vilde mangle, at man jo umiddelbar derpaa vilde bemærke det.

Da nu Høimessen var forbi, ledsaget af en høitidelig Bøn til Guddommen, at den vilde forunde dem, at den Skyldige maatte opdages, og den Uskyldige werde frikjendt, blev Namorny's Page, Eviot, opfordret til at underkaste sig den befalede Gudsdom. Han traadte frem med vaklende Trin. Maaskee troede han, at hans indre Bevidsthed om, at Bonthron maatte være Morderen, ogsaa kunde indvikle ham, som Skyldig, uagtet han ikke directe var Deeltager deri. Han standsede foran Baaren, og hans Stemme bævede, da han svor ved Alt, hvad der var skabt i syv Dage og syv Nætter, ved Himmel og Helvede, ved hans egen forventede Deel af Himmerig, og endelig ved Gud, som Skaber af Alt, at han var uskyldig og uden Lod eller Deel i den Udaad, som var forøvet paa det Liig, foran hvilket han stod, og paa hvis Bryst han gjorde Korsets Tegn, til Beviis paa sin Uskyld. Intet Blod fulgte. Legemet blev friet, som tilforn, og det storknede Saar gav intet Blod.

Borgerne saae paa hverandre med Nieskast, som viste paa det oien synligste, at de vare skuffede i deres Forventning. De havde saa temmelig sat sig i Hovedet, at Eviot var den Skyldige, og hans ængstelige Bæsen havde bekræftet dem i denne Formodning. Deres Ferundring var derfor ubeskrivelig, da han saaledes var undsluppen. De Andre, som hørte til Namorny's Følge, toge nu Mod til sig, og nærmede sig hen til Alteret for at aflægge Ed, og det med en Driftighed, som tog stedse mere til, altsom

den Ene efter den Anden underkastede sig Gudsdommen. Ved Dommerens lydelige Røst bleve de derfor samtligen erklærede frie, samt udraabte som Uskyldige, med Hensyn paa enhver Mistanke angaaende Mordet paa Oliver.

Men Een stod tilbage, som ikke tog Deel i dette bestandigen voxende Mod. Navnet "Bonthron — Bonthron" gjenlød allerede tre Gange gjennem Kirkens Hvælvinger, men han, som eiede det, anerkjendte det kun ved et Slags slæbende Bevægelse med Foden, som om han pludselig var bleven rørt af et Slag.

"Saa svar dog, Hund!" hviskede Eviot; "eller gør dig beredt til at døe, som en Hund".

Men Morderens Hjerne var saa forstumlet ved Synet af Alt, hvad der viste sig for ham, at Dommerne, ved at see hans Manerer, vare uvisse, om de skulde lade ham slæbe hen til Piigbaaren, eller uden videre Omstændigheder fælde Dom over ham, paa Grund af hans Vægring. Først da han for sidstegang blev adspurgt, om han vilde underkaste sig den æfkede Gudsdom, var det, at han med sin sædvanlige Ordknaphed, sagde:

"Jeg vil ikke. Hvad kjender jeg til de Tassenspilkerkeb, som kunne sættes i Gang, for at røve et stakkels Menneske sit Liv? Men derimod tilbyder jeg, at ville slaaes med hvem det skal være, naar han vover at sige, at det var mig, som har udøvet Vold mod dette døde Legeme". Med disse Ord kastede han, efter gammel Bedtægt, sin Handske hen ad Kirkegulvet.

Da traadte Henry Gow frem, under en sagte Bifaldsmumlen af de samlede Borgere, hvilke lydelige Ytringer end ikke det ærværdige Sted, og Kongens Nærværelse kunde dæmpe. Han tog Skurkens Handske op, som

han hæftede ved sin Hue, og kastede derpaa, efter Udfor-
dringsflokken, sin egen til Jorden.

Men Bonthron tog den ikke op. "Han er ingen
Modstander for mig, og han har ikke Ret til at optage
min Handske. Idet jeg tjener Prindsens Staldmester,
hører jeg til Hertugens Følge — hvorimod denne Karl er
en ussel Haandværker".

"Hvorledes, nedrige Dyr!" udbrød Prindsen; "Du
følge mig! Min Tjeneste er du quit, og det paastrødet.
Tag fat paa ham, Smed! og fløe ham igjennem, som du
endnu aldrig har hamret paa det Jern, som du lagde paa
Umbolten. Den Elendige er baade Morderen, og tillige en
Eujon. Jeg kan faae Ondt, alene ved at see paa ham, og
hvis min Fader vil lyde mig, saa vil han give begge Parter
to dygtige kotske Øer, saa ville vi faae at see, før Dagen er
bleven en halv Time ældre, hvo der er den honetteste Karl
af Begge".

Dette blev strax bifaldet af Greven af Crawford og
Sir Patrick, hvilke Begge stode som Repræsentanter for
de stridende Parter. Eftersom Enekjæmperne vare af
lavere Rang, bleve begge Ridderne tillige enige om, at de
skulde fægte i Staalhuer, Bøffelskindstrøier og med Øer,
og det saasnart, som de kunde gjøre sig færdige til Kampen.

Skrankerne bleve nu afpælede i den saakaldte Feld-
beredergaard (et Stykke Jord, som laa der i Nærheden,
og benyttedes af det Laug, hvorefter det havde sit Navn)
og Mesterne i Samme gjorde ihast et Rum paa femogty-
ve til tredive Fod klart for de Stridende. Tidhen
trængte sig nu Adels, Præster og Pøbel — fort Alle, und-
tagen den gamle Konge, som, formedelsk Afstye for saa-
danne Blodscener, trak sig tilbage til sin Bolig, og overlod
Opsynet til Greven af Errol, Scotlands Overfoged, til

hvem denne Forretning igrunden ogsaa hørte. Hertugen af Albany betragtede den hele Affaire med et skarpt og paapassende Øie; hvorimod hans Brodersøn tog Notiz af det Hele paa saa tankeløs en Maade, som ganske svarede til hans Character.

Da begge de Kjømpende traadte ind i Sfrankerne, kunde man ikke tænke sig Noget, der var saa paafaldende, som Forskjellen mellem Waabensmedens mandige og munstre Holding, hvis funklende og klare Øie syntes allerede at straaie af den forventede Seier, og det tvære, mod Fjenden stirrende, Blik af Dyret Bonthron, der lignede en væmmelig Fugl, som i venligt Solskin er sluppen ud fra sine mørke Smuthuller.

Begge gjorde derpaa Eed, hver for sig, at de fore med Sandhed i denne Sag, en Ceremonie, som Henry Gow udførte med blid og mandig Tiltroe, Bonthron med arrig Trods, hvilket bragte Prindsen til at sige til Overfogeden: "Har I nogensinde seet, min Greve! en saadan Blanding af Ondskab, Grusomhed, og, saavidt jeg mærker, ogsaa Frygt, som i denne Karls hele Væsen? Jeg vil vædde et Fåd Wiin mod Eder, at han taber. Waabensmeden er lige saa stærk, som han, og langt mere flink i sine Bevægelser. Og betragt saa hans livelige Væsen! Hos den Anden er der Noget, som er mig ret oprørende at see paa. Lad dem derfor begynde, fjære Greve! der er Noget i hans Væsen, som gjør mig syg, ved at see ham".

Overfogeden henvendte sig derpaa til Enken, som i dyb Sørgedragt, og med de Smaae ved Siden, sad paa en Stol, inden for Sfrankerne. "Dvinde!" sagde Greven; "antager I frivilligen denne Henry Gow, for at han, som Eders Ridder, kan forfægte Eders Sag?"

"Det gjør jeg — det gjør jeg, og ret af Hjertet"

svarede Magdalena. "Gid Gud og den benedidede Sanct John forlehne ham Styrke og Held, saasom han fægter for en Enke og hendes Faderløse!"

"Nu vel!" raabte Errol lydeligt; "jaa erklærer jeg herved, at denne Mark er at ansee for en indhegnet Kampplads. Lad Ingen fordrifte sig til, hvis han ikke vil udsætte sit Liv, enten ved Blik, Ord eller Handling, at afbryde denne Kamp. Blæser, Trompetere! fægter, Stridsmænd!"

Trompeterne lode, og de Kjømpende nærmede sig mod hinanden fra Kamppladsens modsatte Ender, med rolig og afmaalt Gang; med Opmærksomhed beskuede de hinanden, saasom de af Diets Retning forstode meget godt, fra hvilken Side Slaget vilde komme. Da de vare komne tæt ind paa hinanden, stode de stille, og gjorde gjensidigen adskillige masserede Udfald, for at forvise sig om Modstanderens Behændighed og hans Hurtighed i at passe paa. Tilfids, enten kjed af disse Maneuvrer, eller bange for, at hans plumpe Styrke skulde blive besnæret af Smedens Behændighed, løftede Bonthron Øren op til et Mesterslag, i det han lagde hele sin legemlige Styrke til det allerede i og for sig selv tunge Vaaben. Men lyfeligvis undgik Smeden denne Fare, ved at springe tilfids; thi Slaget var altfor tungt, til at han paa nogen Maade kunde have udholdt det, hvis det virkelig havde rammet. Førend nu Bonthron kunde indtage sin rigtige Plads igjen, anbragte Henry paaafraa et saadant Hug over hans Staalhue, at det fældede ham aldeles til Jorden.

"Bekjend eller døe!" sagde Seierherren, idet han satte sin Fod paa den Overvundnes Legeme, og tillige

holdt Kanten af Øren, som endte med en Spids eller Dolf, ind imod hans Hals.

"Jeg skal nok bekjende" sagde Skurken, og stirrede vildt op mod Skyen; "men lad mig først komme paa Benene".

"Ikke, førend du giver tabt" sagde Henry.

"Jeg giver mig jo tabt" mumlede Bonthron, og Henry bekjendtgjorde lydeligt, at hans Modstander var overvunden.

Nu traadte begge Hertugerne, Overfogeden og Dominicanernes Prior ind i Skranterne, og, idet de henvendte sig til Bonthron, spurgte de ham, om han erkjendte sig overvunden?

Da han tilstod dette, tilføiede de: "og skyldig i Oliver's Mord?"

"Ja — men jeg tog ham for en Anden".

"Og hvo var da Den, som du agtede at myrde?" sagde Prioren; "bekjend det, min Søn! og fortjen derved Tilgivelse i en anden Verden; thi med denne har du kun lidet at gøre".

"Jeg tog den myrdede Borger" sagde den forvirrede Stridsmand, "just an for ham, hvis Haand har fældet mig, og hvis Fod trykker mig ned imod Jorden".

"Saa være da alle Helgene velsignede!" udbrød Prioren. "Nu kunne da Alle, som tvivle om Kraften af en saadan Gudsdom, faae deres Dine aabnede for deres Bildfarelse. See! han ligger nu selv i den Grav, som han vilde grave for Andre!

"Men jeg har jo neppe seet dette Menneske tilforn" sagde Smeden, "og har aldrig fornærmet enten ham eller hans Huus. Spørg dog engang, om det behager Eder,

ærværdige Fader! hvorfor han vilde saa lumskeligt bringe mig af Dage?"

"J har Det — det kan være ganske passeligt, at spørge derom. Giv Gud Æren, min Søn! om denne endogsaa lægger sig for Dagen ved din Skam. Af hvilken Grund vilde du have myrdet denne Baabensmed, som dog siger, at han aldrig gjorde dig noget Ondt?"

"Han har fornærmiet den Herre, som jeg tjente" svarede Bonthron, "og jeg udførte denne Daad paa hans Befaling."

"Paa hvis Befaling?" spurgte Prioren.

Bonthron taug et Dieblif, og udbrummede derpaa: "han er for mægtig for mig, at nævne".

"Læg Mærke til, min Søn" sagde den Geistlige, "at om nogle faae Djeblifke vil det Høie og det Lave her paa Jorden være tomme Lyd for dit Øre. Karren, som skal føre dig til Galgen, holder allerede beredt. Jeg beder dig derfor endnu engang, at sørge for din Sjels Vel, ved at give Himlen Æren, og bekjende Sandheden. Var det din Herre, Diamorny, som eggede dig til denne fule Daad?"

"Nei;" svarede den forstøffede Skurk; "det var en Mand, som var høiere paa Straae, end han". Og idetsamme pegede han med Fingeren paa Prindsen.

"Elendige!" raabte den forbausede Hertug. "Bever du, at antyde, at det var mig, som har tilskyndet dig?"

"Just J, naadige Fyrste!" svarede Morderen, uden at rødme.

"Saa doe da med denne Løgn paa Læben, fordømte Ussling!" skreg Prindsen, og, idet han traf sit Sværd, vilde han have gjennemboret Bagvaskeren, dersom ikke

Overfogeden baade med Ord og med Handling havde lagt sig imellem.

"Ederes Høihed maa undskyldes, at jeg fuldfører min Pligt! Dette Umenneſke maa afleveres til Skarpretterens Hænder, og er ganske uværdig til at berøres af Nogets, allermindſt af Ederes Høiheds, Haand".

"Men for Himlens Skyld, Grev Errol!" sagde Albany med ſkræmtet eller ogsaa virkelig Heflighed, "vil I lade den Hund komme levende herfra, for at udsprede Gift i Folkets Øren mod Prindsen af Scotland? Hug ham i Smaastykker, siger jeg".

"Ederes Høihed maa undskyldes mig! det er min Pligt, at beskytte ham, indtil hans Dødsdom er fuldbyrdet".

"Saa lad ham da blive kneblet paaſtedet!" sagde Albany. "Men I, min kongelige Brodersøn! hvi ſtaaer I der, henſjunken i Forbauselse? Tag en Beſlutning — tal til Arreſtanten — ſværg — paaſtaa ved Alt, hvad der er helligt, at I intet har vidſt om denne ſkjendige Daad. See engang, hvor Folket ſeer til hverandre, og hvidſker affides! Jeg vil ſætte mit Liv paa, at denne Løgn vil udbrede ſig langt hurtigere, end nogen Sandhed, ſom ſtaaer i den hellige Skrift. Men ſaa tal dog til dem, min fyrſtelige Slægtning! ligemeget hvad I ſiger, naar I bare bliver ved at benægte".

"Hvorledes?" sagde Rothſay, og ſprang endelig op, efter den Pauſe, ſom baade Harmes og Forundring bevirkede; "kan I forlange, at jeg ſkulde ſætte mit fyrſtelige Ord imod en elendig Miſdæders? Lad de Menneſker, ſom kunne troe, at Monarchens Søn, Descendenten fra Robert Bruce, var iſtand til at lægge Baghold mod en ſtaf-

fels Haandværkers Liv, lad dem, siger jeg, nyde den Glæde, at antage Skurkens Fabel for sand."

"Men det vil idetmindste ikke jeg" svarede Smeden ligefrem. "Jeg har endnu aldrig gjort Noget, uden hvad der var til Ære for Hertugen af Rothsay, og har heller aldrig modtaget nogen Uartighed af ham, enten i Ord, Blik eller Gjerning".

"Var det da til hans Ære, at du fastede Prindsen ned af Stigen i Couvrefewstreet sidste Fasteaften?" sagde Bonthron; "eller troer du, at denne Høflighed blev optagen godt eller ilde?"

Dette blev sagt med saadan Frækhed, og syntes saa antageligt, at det rokkede selve Smedens Formening om Prindsens Uskyldighed.

"Ach, naadige Herre!" sagde han med et kummerfuldt Blik paa Prindsen; "kunde Deres Høihed da virkefelig kræve en uskyldig Karls Liv, fordi han gjorde sin Pligt for en hjælpeløs Pige? Jeg havde hellere seet, at jeg var bleven fældet indenfor Skranterne, end maatte høre Saadant om Bruce's Arving."

"Du er en god Karl, Smed!" sagde Prindsen, "men jeg kan jo ikke vente, at du skulde dømme klogere end alle de Andre. Bort altsaa med denne Uøling til Galgen! og hold ham kun brav længe levende der, for at han kan udsprede Løgn om os, ligesaa længe, som man behager at lade ham leve."

Efter at have talt saaledes, begav Fyrsten sig bort fra Skranterne, uden at værdige, at lægge Mærke til de mørke Blik, som bleve tilfastede ham, idet Sværmen meget vrangvilligen og oien synligen med Uvillie gjorde Plads for ham. Han udtryffede heller ikke enten Harm eller Forundring, da han hørte den dybe og hule Mum-

len, som ledsagede hans Bortgang. Alene nogle Enkelte af hans umiddelbare Følge ledsagede ham fra Kamppladsen, uagtet der dog iforveien vare komne Adskillige af hoi Rang, for at geleide ham. Endegjaa den lavere Classe af Borgere holdt op med at følge den ulykkelige Prinds, hvis foregaaende vaklende Reputations havde forarsaaget, at man tillagde ham mange ubesindige og letfærdige Handlinger, og som nu syntes at udsættes for Mistanker af en langt vildere og mere umenneskelig Natur.

Han tog sin langsomme og takkefulde Vej til Dominicanernes Kirke, men de onde Rygter, hvilke efter Ordsprogets Eigende, have Vinger, naaede hans Faders Frihedssted, længe før han viste sig selv. Idet han traadte ind i Slottet og spurgte efter Kongen, blev han forbauset ved at høre, at Denne var i dyb Beraadslagning med Albany, som var stegen tilhest, da Prindsen forlod Sfrankerne, og var ilet til til Kongen, for Sønnen kunde naae derhen. Han vilde just til at gjøre Brug af den Forret, som baade hans Rang og hans Fødsel forundte ham, nemlig at træde uanmeldet ind i Bærerset, da Mac Louis, Hovding for Brandanerne, gav ham i de ærbødigste Udtryk at forstaae, at han havde udtrykkelige Ordre, som forbød ham at indlades".

"Gaa idetmindste ind, Mac Louis! og beret dem, at jeg venter paa deres Befaling. Kan det interessere Hertugen af Albany at besidde den Magt, at lukke en Faders Dør for en Søn, vil det sagtens fornøie ham, at høre, at jeg, som en af Domestiquerne, venter i den ydre Forsal paa nærmere Befalinger".

"Dog ønsker jeg gjerne" sagde Mac Louis, efter nogen Betænkning, "at Ederes Høihed vilde give sit Samtykke til, at begive sig bort just i dette Dieblis, og at

vente blot en kort Stund med Taalmodighed. Jeg vilde da sende et Bud, for at lade Eder's Høihed vide, naar Hertugen af Albany gaaer bort, og jeg tvivler da ingenlunde paa, at I jo strax vil blive indladt til Eder's Fader. Men for Diebliffet maa Eder's Høihed forlade mig, at det er umuligt, at komme ind".

"Jeg forstaaer Eder's Mening, Mac Louis! men gaa imidlertid ind, og adlyd min Befaling!"

Hovedsmanden gik, og kom tilbage med den Bessked, at Kongen var ikke vel, og at han stod just i Begreb med at begive sig ind i sit inderste Cabinet, men at Hertugen af Albany stod beredt til at modtage Prindsen".

Alligevel varede det en fuldstændig halv Time, før Hertugen af Albany lod sig tilsyne, hvilken Tid Rothsay tilbragte deels i en fortrædelig Taushed, deels i en ligegyldig Samtale med Mac Louis og hans Brandanere, altsom enten Letsindighed eller Harne fik Overvægt hos Prindsen.

Tilfidsst kom da Hertugen af Albany, ledsaget af Overfogeden, i hvis Ansigt man læste Sorg og Forvirring.

"Det gjør mig ondt, min vakkre Slægtning!" sagde Albany, "at jeg maa sige Eder, at min kongelige Broder er af den Mening, at det vil blive bedst for vor kongelige Families Ære, at Eder's Høihed trækker Eder for en Stund tilbage, og indeslutter Eder i den høiansæelige Overfogeds Slot. Han ønsker, at I vil ansee den ædle Greve her, som Eder's Styrer og Herre, om just ikke eneste Selskaber, indtil de forargelige Beskyldninger, som idag have udbredt sig, blive enten modbeviste eller forglemt".

"Hvorledes er det at forstaae, min ædle Greve af

Errol!" spurgte Prindsen med Forundring. "Skal Eder's Slot være mit Fængsel, og I selv min Arrestforvarer?"

"Det forbyde alle Helgene, naadige Prinds!" svarede Greven af Errol; "men ulykkeligvis er det blevet min Pligt, at adlyde Eder's Fader, idet jeg maa ansee Eder for en kort Tid at staae under mit Bærg".

"Prindsen — Scotlands Thronarving — staae under Overfogedens Opsyn! Hvilken Grund kan man dog anføre for Sligt? Er da den forpestende Tale af en overbeviist Morder tilstrækkelig til at plette mit kongelige Naabenskjold?"

"Naar slige Beskyldninger hverken blive modbeviste, eller benægtede, min Prinds! kunne de sætte Plet endogsaa paa en Konge".

"Benægtede, min Hertug?" udraabte Prindsen; "ved hvem bleve disse Beskyldninger da fremlagte? Ved en Usling, altfor infam, endogsaa ifølge hans egen Bekjendelse, til at blive troet et eneste Dieblif, om endogsaa blot en Tigger's, endfige en Kongesøns, Ære var bekliffet. Hent ham hid! lad Pinebænken blive opstillet foran ham, og I vil da snart høre ham tilbagefalde den Bagvaskelse, som han var fræk nok til at gjøre".

"Galgen har allerede gjort sin Pligt mod Bonthron, og det saa paalideligt, at han ikke længer bryder sig stort om Pinebænken" sagde Albany. "Han er bleven henrettet allerede for meer end en Time siden".

"Og hvorfor en saadan Hast?" spurgte Prindsen; "veed I vel, at det har Udseende af, at man har brugt dette Kunstgreb for at plette min Ære?"

"Denne Bedtægt er almindelig. Den Stridsmand, som maa give tabt i en Gudsdom, som afgjøres ved Kamp, bliver stedse siebliffeligen ført fra Eranterne til Galgen.

Og med alt dette" vedblev Albany; "dersom min vakkre Slegtning havde med Bestemthed og Kraft benægtet den paabyrdede Anke, vilde jeg selv have anseet det for rigtigt, at holde den Elendige ilive, indtil man noiere havde gaaet ham paa Klingen. Men eftersom Eder's Høihed taug stille, formeente jeg, at det var det Bedste, at quæle Forargelsen med den Mand's Liv, som havde givet den".

"Nu, ved den hellige Maria! det er dog altfor nærgaaende imod mig! Kan I da virkelig ansee mig skuldig i at have paaskyndet en saa uværdig, og tillige saa aldeles hensigtsløs, Udaad, som den, der af det usle Menneske blev vedgaaen?"

"Det flæder sig ikke for mig, at disputere med Eder's Høihed, eller selv gjøre Spørgsmaal. I saafald vilde jeg tillade mig at spørge, om I da ogsaa har isinde at benægte det neppe mindre uværdige, skjøndt ikke fuldt saa blodige, Overfald paa den fredelige Borger's Huus i Couvrefestreestreet? bliv ikke vred, fordi jeg siger det; men vist og sandt er det, at det er Kongen's strænge og meget bestemte Befaling, at I skal for en kort Stund trække Eder aldeles tilbage fra Hoffet, idetmindste saalænge Kongen har sin Residence i denne By, hvor I har bidraget til at give saa megen Forargelse".

Ved at høre denne Ordre, standsede Mothsan, og efterat han havde betragtet Albany med et gennemtrængende Blik, svarede han:

"I er en god Jæger, Uncle! I har opstillet Eder's Garn særdeles siffigt; men med Alt dette, var I dog bleven narret, dersom ikke Hjorten var tillige holdt ved et andet og stærkt Garn, den egen frie Villie. Gud være med Jer, og skaffe Eder den Fordeel af denne Sag, som Eder's Meriter fortjene! Siig til min Fader at, jeg adlyder

hans Befaling. Eder, værdige Overfoged! venter jeg nu paa, for at geleide Jer til Eders Bolig. Da jeg dog nu engang skal staae under Opsyn, kunde jeg ikke have ønsket mig nogen ommere eller mere ædel Bevogter’.

Efterat Samtalen mellem Onklen og hans Brodersøn saaledes var tilende, fulgte Prindsen med Greven af Errol til hans Bolig. Borgerne, som de mødte undervejs, gik over paa den anden Side af Gaden, saasnart de bemærkede Hertugen af Rothsay, for ikke at tvinges til at hilse paa en Prinds, som de havde lært at betragte, som en vild og ubændig Libertiner. Overfogedens Slot modtog nu Eieren og Gjesten, som Begge vare glade over at være komne bort fra Gaden, men som heller ikke inden for Dørene kunde finde sig ret i den Stilling, hvori de vare stillede til hinanden.

Vi maae nu vende tilbage til Skrankerne, efterat Kampen var ophørt, og Adelen havde begivet sig bort. Sværmen af Tilskuere havde nu deelt sig i tvende Hobe. Den, som var mindst i Antal, var paa samme Tid den, som var agtbarest, saasom den bestod af den bedre Klasse af Perthers Borgermænd, som lykønskede først deres Helt i Striden, der havde holdt sig saa kjef, og derefter hverandre indbyrdes, formedelst den triumpherende Ende, som deres Tvist med Adelen havde taget. Øvrigheden var saa henrykt ved denne Leilighed, at den indbød paaastedet Sir Patrick Charteris til et Gilde paa Tinghuset, til hvilket ogsaa Henry, som en naturlig Følge, blev indbuden, eller rettere sagt, tvungen til at komme. Han lyttede med største Urolighed til denne Indbydelse; thi, som man vel kan tænke, var hans Hjerte hos Catharina. Dog — den gamle Simon’s Raad gjorde Udslaget. Denne Bor-

gerveteran havde nemlig en naturlig og skjellig Agt for den smukke Kjøbstads Øvrighed, og derfor en høi Grad af Estime for al den Ære, som tog sit Udspring fra Denne.

”Du maa endelig ikke tænke paa, at fjerne dig fra en saa høitidelig Fæst, min Søn Henry! Sir Patrick kommer her selv, og jeg formoder, at det vil blive en herlig Leilighed for dig, til at gjøre dig gode Venner med ham. Det kan jo, for Exempel, gjerne være, at han bestiller hos dig en splinterny Rustning, og jeg hørte selv den værdige Foged Craigdallie tale om, at det var paa Tapetet, at polere hele Byens Baabenkammer af. Du maa ikke vrage en god Indtægt, især nu, da du skal føre en Huusholdning, som kan blive dyr nok”.

”Syð, Fader!” sagde den forvirrede Seierherre; ”jeg har saamegen Næring, som jeg behøver — og du veed jo selv, at vi maa tænke paa Catharina, som kan blive forundret over min Fraværelse, og igjen faae endeel Lægne at høre om mig, angaaende Visetøse, og Gud veed, hvad mere”.

”Bryd du dig aldrig om det!” sagde den Gamle, ”men gaa, som en hæderlig og agtbar Borger, derhen, hvor dine Overmænd ønske at see dig. Jeg skal ikke nægte, at det sagtens kommer til at koste dig lidt Umage, at gjøre Catharina mild igjen for denne Duels Skyld; thi i saadanne Sager bilder hun sig jo altid ind, at være klogere, end baade Konge og Raad, Kirke og Klerk, Overdommer og Foged. Men den Dyst vil jeg bestaae alene, og arbejde saaledes for dig, at, om hun ogsaa tager imod dig med Noget, der smager af Brede, skal det dog tilsidst smelte hen i Taarer og Smil, liig en Aprilmorgen, der begynder med en mild Regnbyge. Afsted med dig, Søn! og hold dig fjer til imorgen efter Høimessen”.

Smeden var saaledes, uagtet nødig, tvungen til at give efter for den forventede Svigerfaders Raad, og, da han nu eengang havde besluttet, at modtage den Ære, som var ham tiltænkt af Byens Fædre, viklede han sig hurtig løs fra Skaren, og ilede til sit Hjem, for at iføre sig sin bedste Pynt. I denne begav han sig strax derpaa hen til Raadhuset, hvor det svære Egebord syntes at bugne under et Udvalg af Læg fra Tayfloden, og fine Svæsfiske fra Dundee, den eneste Lækkerbidstken, som man turde nyde i denne Fastetid; heller ikke manglede der Ol, Wiin og Mjød til at skylle dem ned med. Under Maaltidet spillede Byens Musikantere, og i Mellemtiden, medens Spille-mændene holdt op, blev der af Een i Selskabet med megen Høitidelighed oplæst en vidtløftig historisk Beretning om Fægtningen mellem William Wallace samt hans Ven, den frygtelige Høvding Thomas de Longueville, og den engelske General Seward, et Thema, som var det samlede Selskab noksom bekjendt, men til hvilket dog Alle (mere tolerante, end deres Efterkommere) lyttede med Begjærlighed, som om denne Fortælling besad Nyhedens pirrende Interesse.

Sangen selv indeholdt tillige Lovtaler over Ridderen af Kinsfauns, samt andre Perthier Familier, hvilke Partier bleve modtagne med lydeligt Bifald af de forsamlede Borgere, som i mægtige Drag draf hverandre til, paa hine Heltes Ihukommelse, som havde fægtet ved den scotske Mønsterhelts Side. Ogsaa Henry Gow's Sundhed blev drukken under gjentagne Glædesraab, og Overdommeren erklærede lydeligt, at Overigheden var betænkt paa, hvorledes man bedst kunde forlehyne ham en eller anden udmærket Forret eller Væresbelønning, for at lægge

for Dagen, hvor høiligen hans Medborgere satte Priis paa hans modige Handlinger.

"Tager det dog ikke fra de n Side, I gode Herrer!" sagde Smeden i sin sædvanlig drøie Manceer; "man kunde jo ellers let komme til at troe, at Mod og Kraft vare sjeldne her i Perth, naar man belønnede en Mand, fordi han vovede sit Liv for en forladt Enkes Ret. Jeg er vis paa, at her er mange Snese af brave Borgere, som vilde have bestaaet denne Dags Kampdygt ligesaa godt, eller bedre, end jeg. Thi, reent ud sagt, jeg burde have knust hans Staalhue, som om det havde været en Leerpotte — og jeg kunde maaffee ogsaa have gjort det, hvis det ikke havde været en af dem, som jeg selv havde hamret for Sir Namorny. Men dersom endelig vor smukke Kjøbstad troer, at jeg fortjener nogen Tak for min lille Tjeneste, da vil jeg ansee mig meer end belønnet, naar der af Byens Jord kunde tilflyde nogen Indtægt for Enken Magdalene og hendes fattige Faderløse".

"Det kan der nok blive Raad til" sagde Sir Patrick; "og endda bliver den smukke Kjøbstad riig nok, til at betale sin Gjæld til Henry Gow, hvem Enhver af os er bedre istand til at bedømme, end han selv, saasom han er forblindet af en unyttig Stiffenhed, som man i daglig Tale vilde kalde Besfedenhed. Skulde endelig Kjøbstaden være for fattig til Gaadant, da vil Overdommeren bære sin rigelige Deel; thi mine Forfædres Guldmonter ere ikke alle fløine bort, om der ogsaa staaer afbildet en Engel paa dem".

Bægeret havde allerede circuleret, under Benævnelse af en Trøstens Skaal for Enken, og gjorde nu en nye Omgang paa et kjærligt Minde for den myrdede, men nu saa fuldkommen hævnede, Oliver. Kort sagt, det gik saa

lystigt til ved Fæsten, at Alle vare enige om, at der manglede intet, for at gjøre den aldeles fuldendt, uden Hattemageren selv, som havde været Anledning til Fæsten, og som altid afgav en staaende Gjenstand for Selskabets Witighed ved alle dets Møder. "Havde hans Nærværelse her været tænkelig" sagde den gamle Foged tørt; "saa vilde han sikkert have tilegnet sig Æren i Dag, og pralet af at det var just ham selv, som havde hævnnet sit eget Mord".

Ved Lyden af Aftenklokken brød Selskabet op. Nogle af dem, som vare mere satte, end de Andre, gik til Aftenbønnen, hvor de, med halvlukkede Øine og luerøde Ansigter, udgjorde en meget rettroende og opbyggelig Fasteversammlung. Andre gik hjem, for at berette deres Kæder og Børn de enkelte Omstændigheder, saavel ved Kampen, som ved Gildet; hvorimod Andre listede sig hen for at nyde den større Frihed, som fandtes paa de offentlige Forlystelsessteder, hvis Døse Fastetiden ikke holdt saa tæt lukkede, som Kirkens Ritus kunde forlange. Henry gik til sin Bolig, opluet af den gode Viin og af Medborgerens yttrede Bifald, og han lagde sig strax til at sove, for at drømme om Lyksalighed og om Catharina.

Vi sagde før, at Mængden delte sig i tvende Skarer, efterat Kampen var tilende. Medens nu den mere agtbare Deel drog med Seierherren i et lystigt Optog, trængte den større Deel, der udgjorde den egentlige Pøbel, sig tæt omkring den betvungne og domfældte Bonthron, som drog ad en ganske modsat Wei, og i en saare forskjellig Hensigt fra Hine. Thvad der endog under andre Omstændigheder kan siges om, hvor Nysgierigheden bliver meest pirret, enten ved et Sørgehuus, eller ved et lystigt Lag, det bliver dog neppe vanskeligt

at besvare, om vi hellere ville besffue Glendigheder, som vi ere frie for at dele, eller Gilder, som vi ikke maa tage Deel i. Som en Folge heraf, blev den Karm, hvori den domfældte Synder fjortes til Retterstedet, ledsaget af den største Portion af de Perthre Indvaanere.

En Munk havde sat sig i den samme Karre, hvori Morderen blev ført, og heller ikke til ham undlod han at meddele, under Skriftemaalets Segl, den samme løgnagtige Tilstaaelse, som han havde afslagt paa Kamppladsen, ifølge hvilken Hertugen af Rothsay blev Mester for det hele affhyelige Overfald. Samme Løgn udbredte han ogsaa mellem Folket, idet han med fræk Uforskamethed forsikkrede dem, som stode Karren nærmest, at han havde styrtet sig i Døden, blot ved altfor ivrigen at have adlydt Hertugen af Rothsay.

En Tidlang gjentog han disse Ord paa en arrig og gnaven Maade, ret som Een, der læser sin Lectie op, eller som en Løgner, der stræber ved den idelige Gjentakelse at skaffe sin Fortælling den Tiltroe, som han i sit Indre er overbevist om, at den ikke fortjener. Men da han nu løftede sit Hode op, og saae i nogen Graastand det sorte Omrids af en Galge, idetmindste fyrgetyve Fod høi, med tilhørende Stige og Loug, som hævede sig op i Horizonten, da blev han pludselig stille, og Munken kunde nu bemærke, at han ryttede meget stærkt.

"Vær kun rolig, min Søn!" sagde den fromme Præst; "du har bekjendt Sandheden, og har erholdt Tilgivelse. Din Ånger vil blive optagen efter dens Oprigtighed, og, uagtet du har været en Mand med blodig Haand og med grusomt Hjerte, vil du, ved Hjælp af Kirkens Bøn, i sin Tid kunne vente, at blive husvalet for Skjærsildens straffende Luer".

Disse Forsikfringer vare snarere beregnede paa at forøge, end formindske den Anklagedes Skræk, som nu begyndte at trædes i Tvivl, hvorvidt den Methode, som var bleven ham beskreven, og ved hvilken man vilde redde hans Liv, virkelig lod sig practisere, og han begyndte nu at nære nogen Tvivl, om man virkelig for Alvor havde ifinde, at sætte denne Methode i værk, for at frelse ham. Han kjendte nemlig sin Herre for godt, til ikke at vide, at han med største Ligegyldighed opoffrede Enhver, som ved given Leilighed kunde aflægge et skadeligt Vidnesbyrd imod ham.

Hans Dom var imidlertid underskrevet, og der var ingen Udvei for ham, til at slippe. Langsamt nærmede de sig henimod det ulyksalige Træ, som var opreist paa den ene Side af Floden, omtrent det halve af en Fjerdingvei fra Byens Mure. Beliggenheden var især bleven saaledes valgt, at Misdæderens Legeme, som var bestemt til Ravnens Føde, kunde blive seet fra alle Sider i en betydelig Afstand. Her afleverede Munkens Bonthron til Skarpretteren, ved hvem han blev hjulpen op ad Stigen, og, efter alt Udseende, sendt ud af Verden efter Lovens sædvanlige Bestemmelse. Han syntes for en Minuts Tid at sprælle som en en Døende, men hængte strax derpaa stille og livløs. Efter at Skarpretteren havde fungeret paa en pligtmæssig Maade mere end en halv Time, ligesom for at lade det sidste Glimt af Liv blive slukket, bekjendtgjorde han for de tilstædeværende Beundrere af saadanne Syn, at Tjernene, som skulde benyttes til at lænke Udsædet for bestandigt til Galgen, ikke vare færdige endnu. Han tillod sig derfor at bemærke, at Slutningsceremonien, som bestod i, at tage Indvoldene

ud, samt lænke Kroppen til Træet, vilde vorde opsat til næste Morgen ved Solens Opgang.

Uagtet den tidlige Morgentime, som han med Willie ansatte saa aarle som muligt, havde Smotherwell dog en ganske respectabel Mængde af Pøbel omkring sig, for at overvære den belovede sidste Actus, som Retsfærdigheden havde at udøve mod det domfældte Offer. Men hvor stor og hvor følelig var ikke Dilettanternes Harm, da de fandt, at det døde Legeme var flyttet bort fra Galgen! Smidlerstid vare de ikke længe i Forlegenhed med at udfinde Grunden til denne pludselige Forsvinden. Bonthron havde hørt til en Ridders Følge, som eiede betydelige Godser i Fife, og var selv født i bemældte Provinds. Hvad var da mere naturligt, end at Een af de Fifer Mænd, hvis Baade vare bestandig i Gang der ved Floden, havde nedtaget deres Landsmands Legeme fra et Sted, hvor det var ophængt til offentlig Skjendsel? Sværmen udtømte nu sin Galde mod Smotherwell, fordi han ikke havde gjort hele Stadsen istand forrige Aften, og dersom ikke han selv og hans Kammerad havde i en Hast benyttet sig af en Baad, og reddet sig i den over Tay, vare de blevene sønderrevne af Pøbelen. Forresten var Begivenheden selv altfor meget i hine Tiders Måne, til at man skulde synderligen blive forundret derover, og vi skulle nu strax i det Følgende udvikle Maaden, paa hvilken den Hængte gjorde sig usynlig.

